ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ศุภดล อุ่นวงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING TO THE STANDARDS OPERATING PROCEDURES OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG

SUPADOL OUNWONG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	**ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง**
ชื่อนักศึกษา	:	**ศุภดล อุ่นวงษ์**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	**พระมหาธำรงค์ จิตปุญฺโญ, ดร.**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ .....
(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ. ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :
ประธานกรรมการ .....
(พระมหาไกรวรรณ์ ชินทตฺติโย, ดร.)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....
(พระมหาธำรงค์ จิตปุญฺโญ, ดร.)

กรรมการ .....
(พระครูปลัดสุวัฒนสัจจคุณ, ดร.)

กรรมการ .....
(ผศ.ดร.สุธาสินี แสงมุกดา)

กรรมการ .....
(ผศ.ดร.ชวน ภารังกูล)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic	:	The Administrative Skills of School Administrators Affecting To The Standards Operating Procedures of Internal Quality Assurance of Schools under The Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong
Student's Name	:	Supadol Ounwong
Degree Sought	:	Master of Education
Program	:	Educational Administration
Academic Year	:	2023
Advisor	:	Phramaha Thamrong Ṭhitapuñño, Dr.

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education (Educational Administration)

Dean of Faculty of Education .....
(Phrakhrusriveerakhunsunthon, Asst. Prof. Dr.)

Thesis Committee:

Chairman .....
(Phramaha Kraiwan Jinadattiyo, Dr.)

Member (Advisor) .....
(Phramaha Thamrong Ṭhitapuñño, Dr.)

Member .....
(Phrakhrupaladsuvaddhanasaccaguna, Dr.)

Member .....
(Asst.Prof.Dr.Suthasinee Saengmookda)

Member .....
(Asst.Prof.Dr.Chuan Parunggul)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง**

ชื่อนักศึกษา : **ศุภดล อุ่นวงษ์**

ชื่อปริญญา : **ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**

สาขาวิชา : **การบริหารการศึกษา**

ปีพุทธศักราช : **2566**

อาจารย์ที่ปรึกษา : **พระมหาธำรงค์ ฐิตปุญฺโญ, ดร.**

การศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) เพื่อศึกษามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 3) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้วิธีวิจัยเชิงพยากรณ์ (Predictive Research) กลุ่มตัวอย่างที่ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งหมด 225 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นนแบบสอบถามมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า :

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมทั้ง 10 ด้าน มีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการบริหารจัดการบุคคล ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล ทักษะการบริหารจัดการองค์กร และทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ตามลำดับ

2. มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมทั้ง 3 มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ ตามลำดับ

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มี 6 ทักษะ ได้แก่ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) ทักษะการบริหารจัดการบุคคล (X_8) และทักษะการวิจัยทางการศึกษาการเพื่อประเมินผลและการวางแผน (X_9) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรือพยากรณ์ ได้ร้อยละ 86.50 (R^2 = 0.865) สามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปของสมการทำนายมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.429 + 0.148(X_1) + 0.239(X_2) + 0.441(X_3) + 0.155(X_4) + 0.279(X_8) + 0.134(X_9)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y = 0.146(\hat{Z}_{X1}) + 0.260(\hat{Z}_{X2}) + 0.456(\hat{Z}_{X3}) + 0.169(\hat{Z}_{X4}) + 0.309(\hat{Z}_{X8}) + 0.146(\hat{Z}_{X9})$$

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารของผู้บริหาร, มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน

ABSTRACT

Thesis Topic	**: The Administrative Skills of School Administrators Affecting To The Standards Operating Procedures of Internal Quality Assurance of School under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong**
Student's Name	**: Supadol Ounwong**
Degree Sought	**: Master of Education**
Program	**: Educational Administration**
Anno Domini	**: 2023**
Advisor	**: Phramaha Thamrong Thitapunno, Dr.**

The objectives of the research were; 1) to study school administrators' administrative skills under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong, 2) study the educational standards in schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong and 3) to study school administrators' administrative skills affecting the educational standards in schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong. The data of this predictive research were collected from 225 samples consisting of School Director or Deputy School Director Academic head School Director Quality Assurance heads and teachers under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong. The research instrument was five rating scale questionnaire with reliability at 0.99 The statistic instruments used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis by using the package software.

The results of the study found that:

1. The level of administrative skills of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong in 10 aspects was high overall. When considering the average in each aspect, it was also at a high level. When arranging by order, the highest was on Staff Development Skills, Values and Ethics of Leadership Skills, Instructional Management Skills, Visionary Leadership Skills, Communication and Community Relations Skills, Curriculum Planning and Development skills, Educational Research, Evaluation,

and Planning skills, Staff Evaluation and Personnel Management skills, Organizational Management and Policy and Governance Skills respectively.

2. The level of educational standards within the schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong in 3 aspects was high totally and in aspect. When considering the average in each aspect, the highest level was on Student-centered Teaching and Learning Process, followed by Learners' Quality Process, and Administrative Process and Management respectively.

3. The administrative skills of school administrators affecting the educational standards within the schools under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong were Visionary Leadership Skills (X_1), Policy and Governance Skills (X_2), Communication and Community Relations Skills (X_3), Organizational Management Skills (X_4), Staff Development skills (X_8), and the Educational Research, Evaluation, and Planning skills (X_9) with statistical significance at the level of .01, a prediction coefficient or a predictive power of 86.50 percent ($R^2 = 0.865$). The relationships can be written in the form of predictions as follows:

Raw score equation

$$\hat{Y}_{tot} = 0.429 + 0.148(X_1) + 0.239(X_2) + 0.441(X_3) + 0.155(X_4) + 0.279(X_8) + 0.134(X_9)$$

Standard score equation

$$\hat{Z}_Y = 0.146(\hat{Z}_{X1}) + 0.260(\hat{Z}_{X2}) + 0.456(\hat{Z}_{X3}) + 0.169(\hat{Z}_{X4}) + 0.309(\hat{Z}_{X8}) + 0.146(\hat{Z}_{X9})$$

Keywords : Administrative Skills of School Administrators, Internal Quality Assurance Standard

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้เพราะได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ดังรายนามต่อไปนี้

พระมหาธำรงค์ **ฐิตปุญฺโญ**, ดร.อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เมตตา ชี้แนะแนวทางและให้คำปรึกษาตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

คณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่เมตตา กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้กระชับและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท่านผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงาน รวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

เจ้าหน้าที่และบุคลากรประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงาน ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และคอยเป็นกำลังใจให้มาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ บิดามารดา ครูอาจารย์ ครอบครัวและญาติมิตรทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจเสมอมา ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสมบูรณ์ ในการนี้ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ทุกท่านนับถือ โปรดดลบันดาลประทานพรให้ทุก ๆ ท่านประสบแต่ความสุขความเจริญ มีพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ประสบสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ เทอญ

ศุภดล อุ่นวงษ์

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		**จ**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**ช**
กิตติกรรมประกาศ		**ฌ**
สารบัญ		**ญ**
สารบัญตาราง		**ฐ**
สารบัญภาพ		**ด**
บทที่		
1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	7
	1.3 คำถามการวิจัย	7
	1.4 สมมติฐานการวิจัย	8
	1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
	1.6 ขอบเขตการวิจัย	10
	1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	11
	1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	15
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	**16**
	2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหาร	16
	2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	61
	2.3 สภาพบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	104
	2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	122
	2.5 สรุป	131

สารบัญ (ต่อ)

3 วิธีดำเนินการวิจัย **132**

3.1 วิธีการและขั้นตอนในการวิจัย 132

3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย 133

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 134

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 135

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล 138

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย 138

3.7 สรุป 140

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล **142**

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 144

4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 144

4.3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 146

4.4 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 162

4.5 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 171

4.6 สรุป 178

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ **179**

5.1 สรุปผลการวิจัย 179

5.2 อภิปรายผล 187

5.3 ข้อเสนอแนะ 196

บรรณานุกรม 198

ภาคผนวก 210

ภาคผนวก ก เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) 211

ภาคผนวก ข เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out)..... 244
ภาคผนวก ค เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 277
ประวัติผู้วิจัย..... 295

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แสดงจำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	108
2.2	ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565.....	109
2.3	ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565.....	110
2.4	เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565.....	110
2.5	เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565.....	111
2.6	เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับประเทศกับค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565.....	111
2.7	เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับประเทศกับค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565.....	112
3.1	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	135
4.1	ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	144
4.2	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม.....	147

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.3	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1).....	148
4.4	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2).....	150
4.5	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3)	151
4.6	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4).....	153
4.7	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร (X_5).....	155
4.8	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (X_6).....	156
4.9	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (X_7).....	158
4.10	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการบุคคล (X_8).....	159

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9).....	160
4.12	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10}).....	161
4.13	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม.....	162
4.14	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1).....	163
4.15	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)....	167
4.16	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3).....	169
4.17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	172
4.18	ค่า Tolerance และ ค่า Variance inflation factor (VIF) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในแต่ละทักษะ.....	174

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.19	สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	175
4.20	ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	177

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดวิจัย (Conceptual Framework).....	9
2.1	ระดับทักษะการบริหารตามแนวคิดของแคทซ์.....	17
2.2	ทักษะทั้ง 5 ในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ เดรคและโรว์....	22
2.3	องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....	66
2.4	ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.....	68
2.5	รูปแบบการบริหารงานเชิงระบบ PDCA ของสถานศึกษา.....	70
2.6	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	82
2.7	กระบวนการการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	84
2.8	โครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	112
2.9	โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาแผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	119

บทที่ 1
บทนำ

ในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นโจทย์สำคัญที่ทำให้องค์การต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต้องปรับกลยุทธ์เพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ การวางแผนการบริหารจัดการที่ดีเป็นขั้นสำคัญขององค์กรโดยเฉพาะองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา เพราะเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อการก้าวทันความเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนทุกภาคส่วนขององค์กรให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลงการวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานอิงมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพยากรณ์ (Predictive Research) ประกอบด้วย 5 บท สำหรับบทแรกนี้ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 ความเป็นมาของการวิจัย

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 (ระหว่าง ค.ศ. 2001 - 2100) มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และพลเมืองโลกหลายด้าน การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) อยู่ในห้วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานานท่ามกลาง สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้านและจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลัก ในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมากแต่ประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ

คุณภาพคนไทยยังต่ำ แรงงาน ส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพและมีความเหลื่อมล้ำสูงที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566, หน้า 1-4) ทำให้องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนต่างได้รับผลกระทบ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่รอด และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าวผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์การครั้งใหญ่เพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และความสมดุลเพื่อให้บริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559, หน้า 303) ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นและประเด็นพัฒนาหลักของทางการศึกษาได้มีการกำหนดเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากร ในทุกช่วงวัย และการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษามุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพบริการทางสังคมให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับระบบการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษา สู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญ กับการสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายเพื่อให้สามารถพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 15-16)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาของหน่วยงานเนื่องจากมีหน้าที่ในการกำหนดวิสัยทัศนและทิศทางขององค์กร ดูแลประสานงานให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ สามารถบรรลุวัตถุประสงคที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้ริหารสถานศึกษาจึง ต้องเป็นผู้มีความมร็ความสามารถและมีวิสัยทัศน์ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในหน่วยงานของตน มีพฤติกรรมที่กระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความเชื่อถือและความทุ่มเทในการปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น บุคลากรทางการศึกษาทุกคน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐานคุรุสภาหรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เห็นสอดคล้องกันว่าบุคคลต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะความมีรู้ จริยธรรม วิสัยทัศน์บุคลิกภาพ ภาวะผู้นำและ

พฤติกรรมที่เหมาะสมก่อนดำรงตำแหนงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิผล (มันทนา วังถนอมศักดิ์, 2556, หน้า 200-207)

1.1.2 ปัญหาการวิจัย

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เพื่อใช้เป็นแผนยุธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ ได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษา และเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผน คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการศึกษาแบบมีงานทำและสร้างรายได้ ภายใต้บริบทเศรฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัตร เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ 15 ปีข้างหน้า

ทักษะของผู้บริหารเป็นทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อสารและเทคโนโลยี ดังนั้นบทบาทของผู้บริหารจึงเป็นภาระที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำยอดเยี่ยมปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันสมัย พัฒนาทีมงานให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้พัฒนากระบวนทัศน์ใหม่ให้เกิดขึ้นในองค์กร ขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ส่งเสริมสนับสนุนทั้งงบประมาณสื่ออุปกรณ์อย่างเพียงพอ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ใส่ใจในเรื่องศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและบูรณาการทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเครือข่ายผู้ปกครอง ชมรมศิษย์เก่า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชนท้องถิ่น สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีควาสุข (บุญมา แพ่งศรีสาร, 2561, หน้า 134-136)

ในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถหยุดพัฒนาตนเองได้หากแต่ต้องเร่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพร้อมให้กับตนเองและองค์กรของตนที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบต่าง ๆ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต เนื่องจากสังคมมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและรวดเร็ว ทั้งยังมีกระแสไหลเวียนของข้อมูลข่าวสาร อิทธิพลของเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การเรียกร้องสิทธิและการบริการที่แตกต่างจากในอดีต นวัตกรรมใหม่และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีรวมถึงกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลายที่ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องมีทักษะหลากหลายเพื่อพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง

นอกเหนือจากทักษะความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาแล้วนั้นยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้ บุคคลก้าวสู่ตำแหน่งผู้บริหารได้อย่างสง่างาม และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในการปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะในยุคของการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่ดังกล่าว ปัจจัยเสริมเหล่านี้ได้แก่ ระดับการศึกษา หรือ คุณวุฒิทางการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดโดยวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน การฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน เพื่อแสดงว่าบุคคลได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความทันสมัยและสามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทักษะยุคใหม่เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำของสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและการบริหารตนเอง อย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการให้ทัศนะด้านทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ซึ่งทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์การแก้ปัญหา การสื่อสารการทำงานเป็นทีมเทคโนโลยีและดิจิตอล การตัดสินมุ่งผลสัมฤทธิ์ มนุษยสัมพันธ์ และคุณธรรมจริยธรรม (พิมพ์พร จารุจิตร์, 2559, หน้า 211-212) ผลงานทางวิชาการ เช่น งานวิจัยน วัตกรรม บทความวิชาการ ตำรา การเป็นวิทยากรให้ความรู้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนเครื่องยืนยันศักยภาพของบุคคลในความเป็นนักการศึกษาให้เกิดความยอมรับ ผลงานอื่น ๆ จากการปฏิบัติงาน เช่น รางวัล คำชมเชย ความสำเร็จต่าง ๆ ที่เป็นประจักษ์แก่ชุมชนสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยเสริมประการสุดท้าย คือ คุณลักษณะ (characteristics) ของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารเป็นสิ่งที่เสริมสร้างและพัฒนาได้ เช่น บุคลิกภาพดี น่าเชื่อถือตรงต่อเวลากระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียรซื่อสัตย์สุจริตมีความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัว องค์กรและสังคมมีวินัย (มัทนา วังถนอมศักดิ์, 2556, หน้า 205-207)

การจัดการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคนเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพในทุกช่วงวัยในทุกด้านจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้นทุนทางปัญญาในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และ การดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, 2560, คำนำ) ซึ่งตรงตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 มาตรา 7 และมาตรา 8 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการจัดการศึกษาผ่านกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชน การให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจว่าเป็นการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ระบบการประกันคุณภาพนั้นประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก สำหรับระบบการประกันคุณภาพภายในให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมารตฐานการศึกษาแต่ละระดับและประภทของการศึกษาที่รัฐมาตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพื่อเป็นกลไกลการควบคุมตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพของสถานศึกษาจึงเป็นกลไกที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะเป็นระบบที่มุ่งเน้น

ให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาไปสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการ (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561)

1.1.3 ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่จะส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี, 2561, หน้า1) ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 สอดคล้องกับมาตร 27 ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษากำหนดภาระงานวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย นอกจากนี้ การที่ผู้บริหารสามารถบริหารและจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ย่อมต้องมีทักษะในการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จต่างก็มีความรู้ความชำนาญในการใช้ทักษะในการบริหารงานเพื่อเป็นเครื่องมือที่จะผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิผล ดังนั้น การดำเนินการใด ๆ ภายในสถานศึกษาต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันของบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั่น คือ มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (มณีรัตน์ คำจำปา, 2558, หน้า 2)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาทุกระดับมีคุณภาพ โดยมีการปรับปรุงมาตรฐานและตัวชี้วัดให้มีจำนวนน้อยลง กระชับและสะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง เน้นการประเมินตามสภาพจริง ไม่ยุ่งยาก กำหนดเกณฑ์และรายงานการประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment) ซึ่งเป็นการประเมินโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ลดภาระการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน ยึดหลักการตัดสินระดับคุณภาพตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) ของผู้ประเมิน และใช้การตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review) ปรับกระบวนทัศน์บนพื้นฐานบริบทของสถานศึกษา โดยมีการประเมิน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานคุณภาพผู้ของเรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2563, คำนำ)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ทั้งนี้ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานมาตรฐานการศึกษาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการทำงานเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2. เพื่อศึกษามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.3 คำถามการวิจัย

เพื่อให้รองรับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดคำถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ไว้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับใด

2. การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับใด

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองหรือไม่

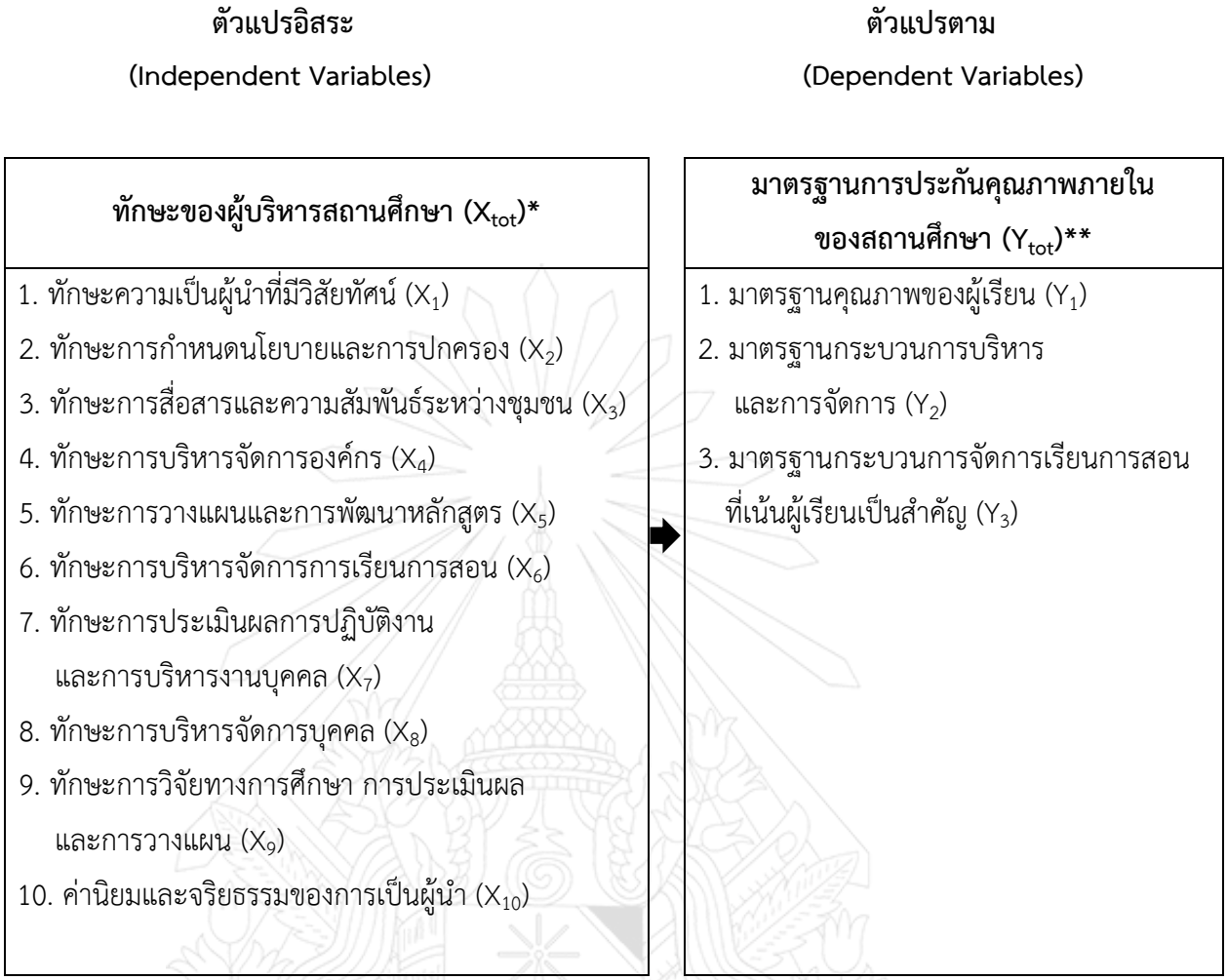
1.4 สมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง”ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทบทวนอย่างกว้างขวางแล้ว แต่สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิด 2 แนวคิดซึ่งประกอบด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารของ ฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) และ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัยนำมาจัดทำเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) เพื่อเป็นแนวทางโดยย่อในการค้นคว้าวิจัย ดังนี้ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดวิจัย (Conceptual Framework)

Source. From **Skills for Successful 21st Century School Leaders Standards for Peak Performers*, (pp. 8-9), by John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, 1998, Virginia: American Association of School Administrators.

ที่มา. ***แนวทางประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา*, (หน้า 25), โดย สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

1.6 ขอบเขตการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวนทั้งสิ้น 51 แห่ง โดยจำแนกเป็นสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี จำนวน 31 แห่ง และจังหวัดระยอง จำนวน 20 แห่ง โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และครูผู้สอน เป็นผู้ให้ข้อมูล

1.6.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

ได้แก่ ทักษะของผู้บริหาร ประกอบด้วย 10 ทักษะ คือ 1) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) 2) การกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) 3) การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) 4) การบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) 5) การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) 6) การบริหารจัดการการเรียนการสอน (Instructional Management) 7) การประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (Staff Evaluation and Personnel Management) 8) การบริหารจัดการบุคคล (Staff Development) 9) การวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) และ 10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership) และมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ 1) มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1.1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 1.2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 2) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ 3) มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.6.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของรัฐบาล ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 51 แห่ง ได้แก่ สถานศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรี และสถานศึกษาในเขตจังหวัดระยอง

1.6.4 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม 2566 ถึง เดือนพฤษภาคม 2566 รวมระยะเวลาประมาณ 5 เดือน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจตรงกันในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามขอบเขตความหมายของคำศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ไว้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานของผู้บริหารที่เกิดจากพื้นฐานของความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ในการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการอย่างคุ้มค่าเพื่อที่จะนำพาให้องค์กรไปสู่ความสำเร็จก่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นที่ยอมรับของบุคล ประกอบด้วย 10 ทักษะ ดังนี้

1.1 ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน จัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน ออกแบบวางแผน ในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน การประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของโรงเรียนที่กำหนด ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง มีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่และโรงเรียน

1.2 ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบาย และการปกครอง มีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย และระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรของโรงเรียน ร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน แสดงให้เห็นถึงความสามารถ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิดในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล สร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

1.3 ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม สามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่าย ตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา เจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติงานของ

บุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ครู และชุมชน มีการวางแผน รับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ เห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนไปยังชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรมรวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

1.4 ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ อธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจมีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนบริหารจัดการงบประมาณ การบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว ใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ วางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน มีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ

1.5 ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา มีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน พัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตรเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรของสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ

1.6 ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (Instructional Management)หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนา ดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก สร้างความเข้าใจบทบาทของแรง จูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน กำหนดจำนวนนักเรียนต่อ

ห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน ปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน การสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์ และประสิทธิภาพที่คาดหวัง ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน

1.7 ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (Staff Evaluation and Personnel Management) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร มีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูล และพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร มีความเข้าใจความเข้าใจในการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล การตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน

1.8 ทักษะการบริหารจัดการบุคคล (Staff Development) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ หรือต่างประเทศ วิเคราะห์วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

1.9 ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัยที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ วิจัย พัฒนา ส่งเสริม และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา

1.10 ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตนเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริม ประชาธิปไตย

ในโรงเรียน แสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม ใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่บริหาร ที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเป็นผู้ประสานการปฏิบัติงานการจัดการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. รองผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันควบคุม ติดตามตรวจสอบ ประเมินผล โดยมีการวางแผนและจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ทั้งทางด้านความรู้ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร กระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สร้างผลผลิตทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยยึดมาตรฐานที่เป็นมิติเดียวกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีคุณภาพในการดำเนินการทั้งหมด ต้องเป็นเรื่องที่ทำเป็นปกติมีการบันทึกข้อมูล เพื่อสะท้อนผลและแก้ไขปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไปโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษานั้น ๆ

5. มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งประกอบ 3 มาตรฐาน ดังนี้

5.1 มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างที่หลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

5.2 มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

5.3 มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

6. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง สถานศึกษามัธยมศึกษาของรัฐบาลที่เปิดสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 51 แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนที่อยู่ใน 2 จังหวัด คือ โรงเรียนในจังหวัดชลบุรี จำนวน 31 แห่ง และโรงเรียนในจังหวัดระยอง 20 แห่ง

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.8.1 ผลที่ได้การศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.8.2 ผลที่ได้การศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.8.3 ผลที่ได้จากการศึกษค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำข้อค้นพบไปพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมทฤษฎี แนวคิด หลักการ ของนักวิชาการและนักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยค้นคว้าข้อมูลและสถิติ จากตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร เว็บไซต์ ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหาร
  2.1.1 ความหมายของทักษะการบริหาร
  2.1.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
  2.2.1 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
  2.2.2 การดำเนินงานอิงมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2.3 สภาพบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
  2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
2.5 สรุป

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหาร

การบริหารหน่วยงานหรือองค์การ เป็นกระบวนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยการวางแผน การจัดรูปแบบงานและระบบกำลังคน การจูงใจ และการควบคุมการดำเนินงานของบุคลากรภายในหน่วยงานหรือองค์การนั้น ความสำเร็จในการบริหารงานของสถานศึกษา เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหาร การที่ผู้บริหารเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการในการบริหารปัจจัยหรือทรัพยากรสำหรับการดำเนินงาน นอกจากนี้แล้ว ความรู้ ความสามารถและทักษะการบริหารของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารหน่วยงานหรือองค์การเพื่อให้

เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร (อุษา แซ่เตียว, 2559, หน้า 19) ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวความคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการต่างประเทศและของไทยดังนี้

มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านที่ได้กล่าวถึงทักษะการบริหารของผู้บริหารไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

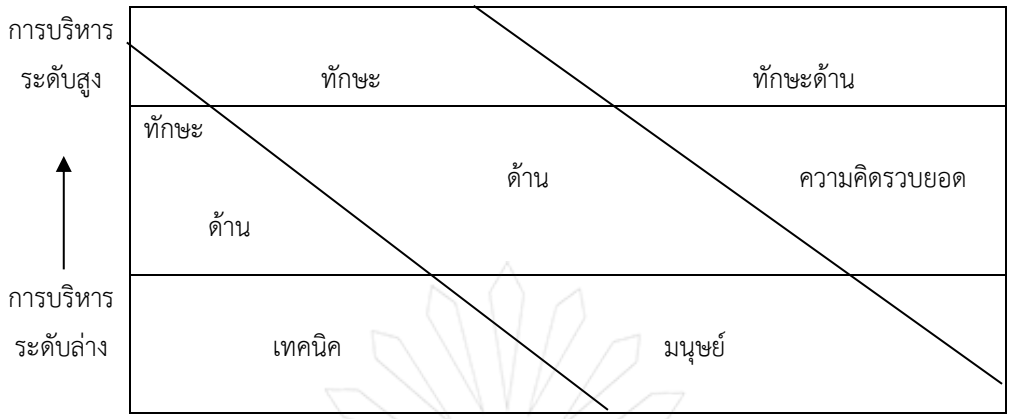
ทักษะตามแนวคิดของแคทซ์ (Katz, 1955, pp.33-42 อ้างใน วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี, 2561, หน้า 33) ได้วิเคราะห์ทฤษฎีที่เรียกว่า “three skill method” หรือ “ทฤษฎีสามทักษะ” ซึ่งได้อธิบายทฤษฎีไว้ว่าทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารมีอยู่ 3 ทักษะ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะด้านเทคนิค (Technical skill) คือ ความสามารถของ ผู้บริหารในการใช้ความรู้ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ วิธีทำเทคนิคเฉพาะอย่างและการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติ การศึกษา เพิ่มเติมและการฝึกอบรม โดยในปัจจุบันถือว่าทักษะด้านเทคนิคที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องมี ทักษะทางด้านการวางแผน ทักษะทางด้านกระบวนการกลุ่มและการติดต่อสื่อสาร ทักษะทางด้านการจัดการและการจัดการองค์กร

2. ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skill) คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านมนุษย์ช่วยให้ผู้บริหารทำงานกับบุคคลหรือกลุ่มคนได้อย่างมีประสิทธิผล โดยผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการจูงใจ มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน รู้วิธีทำงานเป็นทีมเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ในการบริหารคนผู้บริหารจะต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ชองตนเองด้วย และต้องพยายามเข้าใจผู้อื่น ต้องเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) คือ ความสามารถเข้าใจองค์กรได้อย่างลึกซึ้งว่าองค์การโดยรวมมีลักษณะอย่างไร และเกี่ยวข้องกับส่วนย่อยต่าง ๆ ในองค์กรอย่างไร สามารถวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยขององค์การได้ รวมไปถึงมองเห็นว่าภายในองค์กรมีความสัมพันธ์กับองค์การอื่นอย่างไร

แคทซ์ (Katz, 1955, pp. 33-42 อ้างใน ฐะปะนีย์ สระทองพรม, 2556, หน้า 17) ได้เสนอแนวทางการใช้ทักษะการบริหารทั้ง 3 ด้านจะมีความแตกต่างกันออกไป โดยที่ผู้บริหารที่อยู่ในระดับสูงนั้นต้องสามารถกำหนดวัตถุประสงค์และการตัดสินใจและการมองภาพในอนาคตขององค์กร ซึ่งจะต้องมีและใช้ทักษะด้านความคิดรวบยอดมากกว่าผู้บริหารระดับกลางและระดับล่าง ส่วนผู้บริหารระดับกลางจะเป็นผู้ประสานงานนโยบายของหน่วยบังคับบัญชาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารระดับกลางจึงต้องอาศัยการใช้ทักษะเชิงมนุษย์สัมพันธ์มากกว่าด้านอื่น ส่วนผู้บริหารระดับล่างหรือผู้ปฏิบัติงานในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง เพื่อที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยบังคับบัญชา ซึ่งจะต้องอาศัยทักษะเชิงเทคนิคมากกว่าทักษะอื่น ๆ และมากผู้บริหารระดับสูงขึ้นไป ดังภาพที่ 2.1 ระดับทักษะการบริหารตามแนวคิดของแคทซ์

ภาพที่ 2.1 ระดับทักษะการบริหารตามแนวคิดของแคทซ์

Source. From *Skill of an Effective Administratars*,(pp.33-42), by Katz L. Robert, 1995, Harvard Business Review. 33 (January – February).

ที่มา. จาก *ทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8,* (หน้า 20), โดย วัชรินทร์ จันทโร, 2562, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ไวลล์ Wiles (1955, p. 118 อ้างใน วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี, 2561, หน้า 33-34) กล่าวว่า ทักษะการบริหารที่ จำเป็นสำหรับผู้บริหาร คือ

1. ทักษะด้านการเป็นผู้นำลักษณะสำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารจำเป็นต้องมี คือ ความสามารถในการเป็นผู้นำในการบริหารงานภายในโรงเรียนความสามารถและความพร้อมที่จะกระตุ้นเสนอแนะแนวทางเพื่อให้ครูสามารถดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์การบริหารงานภายในโรงเรียนผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องกับบุตคลต่าง ๆ หลายฝ่ายการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี

3. ทักษะด้านกระบวนการหมู่พวกผู้บริหารมีความจำเป็นที่ต้องทำงานร่วมกับกลุ่มจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มทำงานกลุ่มหรือการชักจูงให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือการทำงานมีการประสานงานที่ดี

4. ทักษะด้านการบริหารงานบุคคลการบริหารการศึกษาเป็นงานที่สำคัญเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายโดยเฉพาะผู้สอนทักษะการบริหารงานบุคคลจึงจำเป็นและสำคัญที่ผู้บริหารควรจะมี

5. ทักษะด้านการประเมินการประเมินผลจะช่วยให้ทราบว่าเหตุการณ์ปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารมีอะไรบ้าง การประเมินผลนี้ควรเป็นไปเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงการบริหารงานให้ดีขึ้น

มันน์ (Mann, 1965, pp. 68-103 อ้างใน วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี, 2561, หน้า 34) กล่าวถึงผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพว่าควรมีทักษะ 3 ด้านที่ผสมกลมกลืนไปตาม อัตราส่วนที่แตกต่างกัน ได้แก่ ทักษะทางการจัดการ (Managerial Skill) ทักษะทางมนุษย์ (Human Skill) และทักษะทางเทคนิค (Technical Skill) ซึ่งทักษะทางด้านการจัดการ (Managerial Skill) นั้น เป็นความสามารถของผู้บริหารที่จะบริหารงาน และรักษาไว้ซึ่งความร่วมมือของบุคคลในการทำงาน การสร้างความก้าวหน้าและพัฒนาสถานศึกษาเพื่อผลผลิตและความสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของ สถานศึกษา อันได้แก่ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการวางแผน การตัดสินใจ การสั่งการ การควบคุมงาน การประสานงาน การจัดองค์กร การบริหารทรัพยากร รวมถึงการประเมินผลและติดตามผลการทำงาน สำหรับทักษะทางด้านมนุษย์ เป็นความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิผล รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในการทำงาน การสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางานยอมรับความเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่น ให้ความสำคัญกับทุกคนมีความจริงใจ มีอารมณ์ขันมองโลกในแง่ดี มีคุณธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และคอยปรับปรุงบุคลิกภาพ ของตนเองเสมอ และทักษะด้านเทคนิค เป็นทักษะที่ผสมระหว่างความรู้และความสามารถในการทำงาน ของผู้บริหาร ซึ่งควรมีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านงบประมาณงานด้านบริหารบุคคล และงานด้านบริหารทั่วไป ความรู้เหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แฮริส (Harris, 1963, pp.15-16 อ้างใน วัชรินทร์ จันทโร 2562, หน้า 20-21) ได้กล่าวถึงได้นำเอาทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์ มาอธิบายความว่าทักษะคล้ายกับกระบวนการ แต่มีความแน่นอนและง่ายกว่าใช้ได้กับงานที่หลากหลาย โดยมีรายละเอียดทักษะการบริหารประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) ประกอบด้วย 1.1) การอ่าน เขียนพูด และฟัง 1.2) การจัดลำดับเรื่องราว 1.3) สาธิตได้ 1.4) เขียนแผนภูมิและวาดภาพสื่อได้ 1.5) คำนวณเป็น 1.6) สามารถเป็นประธานในที่ประชุมได้ 2) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skill) ประกอบด้วย 2.1) การเอาอกเอาใจ 2.2) การรู้จักสังเกต 2.3) การรู้จักสัมภาษณ์ 2.4) การรู้จักนาการอภิปราย 2.5) สามารถสะท้อนความรู้สึกและความคิดออกมา 2.6) การมีส่วนร่วมในการอภิปราย 2.7) การแสดงบทบาทสมมุติได้ 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ประกอบด้วย 3.1) การมองเห็นภาพโดยรวม3.2) การวิเคราะห์ 3.3) การวินิจฉัย 3.4) การรู้จักสังเคราะห์ 3.5) การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ 3.6) การรู้จักถามคำถาม

เซอร์จิโอวานนีและสตาร แรท (Sergiovanni and Starratt, 1983, pp. 119-120 อ้างถึงใน ชนิตา พลายแก้ว, 2562, หน้า 15-16) ซึ่งกล่าว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะต่อไปนี้ 1) ทักษะด้านการเป็นผู้นำเป็นทักษะพื้นฐานในการเป็นผู้นำทางด้านการวางแผน การประสานงาน การติดต อสื่อสารการจัดการและการดำเนินงานการมอบหมายงานและการประเมินผล

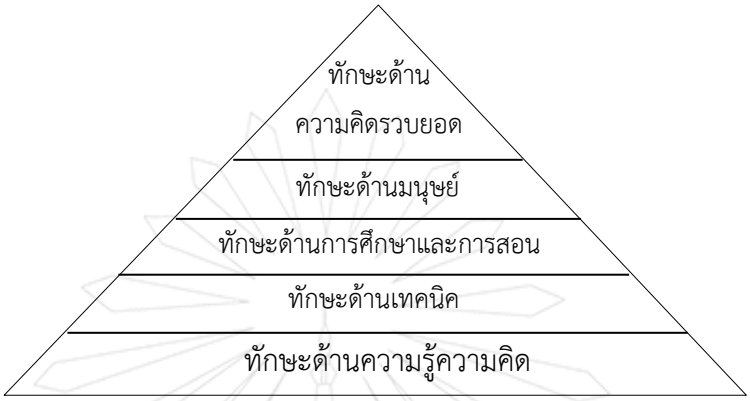
ทักษะในการแก้ปญหาความขัดแย้ง การบริหารงานเป็นทีม การตัดสินใจ เป้นต้น 2) ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ เป็นความสามารถในการเข้ากับบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะการติดตอระหว่างบุคคลการประสานงาน การแสดงภาวะผู้นำ การจูงใจ การสร้างขวัญและกำลังใจความเข้าใจการทำงานของกลุ่มคน การจูงใจหรือชักจูงใหสมาชิกในกลุ่มร่วมกันทำงาน 3) ทักษะด้านบริหารงานบุคคล เป็นการสนับสนุนพัฒนาบุคคลให้เจริญก้าวหน้าในอาชีพ 4) ทักษะด้านเทคนิค ได้แก่ ทักษะในการจัดหา การซื้อ การจ้าง การเงินและการบัญชี งานสารบรรณ งานบุคคล และการจัดระบบงาน 5) ทักษะด้านการศึกษา ได้แก่ ทักษะการสอน การวัดผลการศึกษา การนิเทศ การนำแหล่งวิทยาการมาใชให้เกิดประโยชน์ 6) ทักษะด้านความคิด เป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร เพราะเป็นนทักษะในการคาดการณล่วงหน้า การวิเคราะห์ปัญหา การบริหาร การวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า 7) ทักษะด้านการประเมินผล เป็นความสามารถด้านการประเมินผล ซึ่งอาจประเมินได้โดยการออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการสังเกต

แอนโธนี (Anthony, 1984, pp. 36-43 อ้างถึงใน วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี, 2561, หน้า 36-43) ได้กล่าวถึงทักษะทางการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้เพื่อเป็นผู้บริหารที่มีความสามารถไว้ 9 ประการ ดังนี้ 1) การตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) เป้าหมายของงานที่มีคุณค่าจะต้องเกิดการร่วมมือกำหนดระหว่างบุคคล 3 ฝ่ายคือ ผู้บริหาร ผู้บังคับ บัญชาของผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้บริหาร ผู้บริหารจะต้องทำงานในฐานะเป็นผู้ใกล่เกลี่ย ประนีประนอมในการตั้งเป้าหมายให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับทุกฝ่าย 2) ภาวะผู้นำ (Leadership) ภาวะผู้นำคือการทำให้คนอื่นทำในสิ่งที่เขาอยากให้ทำแบบภาวะผู้นำมีอยู่หลายแบบแต่ไม่มีแบบใดที่ดีที่สุดในทุกสถานการณ์ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรจะพยายามเปลี่ยนแปลงแบบภาวะของผู้นำจากความเผด็จการไปสู่แบบที่มีส่วนร่วมหรือแบบประชาธิปไตย 3) การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (Problem Solving and Decision) ผู้บริหารจะต้องรับรู้ ถึงสิ่งที่จะต้องตัด สินใจ ต้องเข้าปัญหาได้อย่างรวดเร็วและเข้าถึงแก่นของปัญหาเพื่อพัฒนา การตัดสินใจที่เหมาะสม ผู้บริหารจะต้องไม่เสียเวลากับการแก้ปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็จะไม่ให้ความสนใจเฉพาะปัญหาที่สำคัญเท่านั้น ผู้บริหารจะต้องไม่เลื่อนการแก้ไขปัญหานั้น ออกไปและจะต้อง ตัดสินใจในแนวที่มุ่งว่าจะได้ดีที่สุด ผู้บริหารไม่ควรมอบอำนาจการตัดสินใจทั้งหมดให้แก่คณะกรรมการ 4) การติดต่อสื่อสาร (Communication) การติดต่อสื่อสารก็คือการส่งผ่านข้อมูล ข่าวสาร และความเห็นจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลหนึ่ง ทักษะการติดต่อสื่อสารที่ดีมี 3 องค์ประกอบ คือ ความเข้าใจผู้อื่น (Empathy) การใช้สื่อที่เหมาะสม (Appropriate Media) และทักษะในการฟัง (Listening Skill) ผู้บริหารที่เข้าใจทักษะเหล่านี้จะไม่พบความยุ่งยากในการบริหารงาน 5) การสอนแนะและการให้คำปรึกษา (Coaching and Counseling) ผู้บริหารต้องเป็นผู้สอนแนะ และให้คำปรึกษาแก่สมาชิกให้องค์กร เพราะในภารกิจในการบริหารย่อมมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำทั้งปัญหาระว่างบุคคลและปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยปกติแล้วทักษะที่ใช้ในการให้คำปรึกษาควรจะได้ใช้เฉพาะ

ปัญหาที่เกี่ยวกับงาน ผู้บริหารที่ดีควรจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการสอนแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาในลักษณะของการแนะนำและการกระตุ้นจะต้องให้คำชมเชยและให้สิ่งจูงใจอื่น ๆ เมื่อเขาปฏิบัติงานดีและต้องคัดค้านหรือต่อต้านเมื่อการปฏิบัติงานเกิดปัญหาขึ้น 6) การจัดการเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้ง (Managing Change and Conflict) การเปลี่ยนแปลงนั้นมีอยู่เกือบทุกบทบาทของการบริหารผู้บริหารมีความสามารถจะต้องตระหนักในเรื่อง ของความเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างดีและจะต้องหาทางจัดการกับความเปลี่ยนที่มีลักษณะขัดขวาง และต่อต้านการทำงาน ผู้บริหารควรใช้วิธีการใช้แนวทางและกำกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการเปลี่ยนแปลงควรมุ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและผู้บริหารและบรรลุความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนมากมักกลายเป็นความขัดแย้ง ผู้บริหารจะต้องตระหนักว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ดีสำหรับองค์การ ผู้บริหารที่มีความสามารถจะต้องจัดการความขัดแย้งในแนวทางที่สร้างสรรค์มากกว่าการเมินเฉยหรือการขจัดมันออกไป 7) ทักษะการเมือง (Political Skill) เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้บริหารเพื่อการหลบหลีกเพื่อลดความล่าช้าและเพื่อการทำงานให้เร็วขึ้นทักษะนี้มีความจำเป็นและเป็นที่ต้องการขององค์การทุกชนิด ตัวอย่างทักษะทางการเมืองบางอย่าง เช่น การตัดสินใจร่วมกัน การเจรจาต่อรอง การประนีประนอม การล้างแค้น การข่มขวัญให้กลัว เป็นต้น 8) การบริหารเวลา (Managing Time) เวลาอาจถูกมองว่า เป็นทรัพยากรที่จำเป็นหรืออาจถูกมองว่าเป็นข้อจำกัดที่น่ากลัวต่อการปฏิบัติงานทางการบริหาร ผู้บริหารจะต้องจัดการเวลาของตนเองให้เกิดประสิทธิผล ผู้บริหารจะต้องเอาจริงเอาจังกับการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้ประสบสำเร็จตามเป้าหมาย 9) การประเมินผลและการให้รางวัล (Evaluating and Rewarding) ผู้บริหารที่ตระหนักในเรื่องนี้จะต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการประเมินผลและการให้รางวัล

เดรคและโรว (Drake and Roe, 1986, pp. 29-30 อ้างใน วัชรินทร์ จันทโร, 2562, หน้า 23) ได้เสนอทักษะในการบริหารโดยเพิ่มจากทฤษฎี 3 ทักษะ (three skill method) ของแคทซ์ (Kattz) อีก 2 ทักษะ ประกอบด้วยทักษะดังต่อไปนี้ 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิดสติปัญญาในการบริหารงานภายในองค์กรเป็นทักษะของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาได้และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านอื่น 2) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) ได้แก่ ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้บริหารในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีในการปฏิบัติและสามารถแนะนำหรือชี้นำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (instructional skills) ได้แก่ ความสามารถในการจัดการและบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจสังคมและชุมชนทักษะด้านนี้มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำทางการศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนและเป็นผู้มีภูมิรู้และเป็นนักวิชาการที่ดี 4) ทักษะด้านมนุษย์ (human skills) ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรู้จักใช้คนให้ปฏิบัติงานในโรงเรียน เข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย์ สามารถสร้างระบบ

ความร่วมมือระหว่างผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ได้ 5) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) ได้แก่ ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ทั้งหมดในองค์กรมองเห็นความสำคัญของส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในและภายนอกองค์กร

ภาพที่ 2.2 ทักษะทั้ง 5 ในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ เดรคและโรว์

Source. From *The Principalship*, (3rd ed.), (p.30), by Thelbert L. Drake and William H. Roe, 1968, New York: Macmillan.

กริฟฟิน (Griffin, 2013, pp. 13-15) กล่าวว่าผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานที่สำคัญเพื่อความสำเร็จของตนเองและองค์กรประกอบด้วย 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการบริหารงาน สามารถเลือกใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีการในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรม พร้อมทั้งแนะนำแนวทางให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง 2) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skills) คือ ความสามารถของผู้บริหารในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก และภายในองค์กร ยอมรับความรู้สึก ความเชื่อ เจตคติที่แตกต่างระหว่างคนแต่ละคน มีความเข้าอกเข้าใจ เข้าใจผู้อื่น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการอภิปราย สามารถสร้างระบบความร่วมมือระหว่างผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ได้ 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) คือ ความสามารถในการวิเคราะห์ การวางแผน และการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด การมองเห็นภาพรวมขององค์กร ทักษะนี้เป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจการบริหารจัดการในองค์กรในภาพกว้าง 4) ทักษะการวินิจฉัย (diagnostic skills) คือ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการวิเคราะห์สถานการณ์ขององค์กร ระบุปัญหาต่าง ๆ จุดเด่น จุดด้อย พร้อมทั้งหาทางออกของการแก้ปัญหา และนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป 5) ทักษะการติดต่อสื่อสาร (communication skills) คือ ความสามารถในการถ่ายทอดความคิด และข้อมูลไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้อื่น ความสามารถในการรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลอื่น ๆ ทักษะนี้ช่วยให้ผู้บริหารสามารถสื่อสารความคิดกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้รับรู้ถึงความต้องการของผู้บริหาร สื่อสาร

กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแรงจูงใจในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร 6) ทักษะการตัดสินใจ (decision making skills) คือ ความสามารถในการรับรู้ปัญหาพิจารณาตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม หากตัดสินใจผิดพลาดแล้ว ผู้บริหารจะแก้ไขหรือปรับปรุงการตัดสินใจนั้นทันที เพื่อให้เกิดผลเสียต่อองค์กรน้อยที่สุด 7) ทักษะการบริหารเวลา (time management skills) คือ ความสามารถในการบริหารจัดการเวลา การเรียงลำดับความสำคัญของงาน และจัดทำตารางการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ฮอลย์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998 อ้างถึงใน อุษา แซ่เตียว, 2559, หน้า 22-25) ได้เขียนหนังสือเรื่องทักษะที่ทำให้ประสบความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Skills for Successful 21st Century School Leaders) ประกอบด้วยความสามารถในการบริหารงานจำแนกได้เป็น 10 ทักษะ ได้แก่ 1) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) วิสัยทัศน์คือความฝันที่ต้องการให้เกิดขึ้นจริงในอนาคตของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องชี้แจ้งกระบวนการ เป้าหมายต่าง ๆ ให้ทุกคนได้รับทราบ โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้านดังนี้ ด้านแรกมีการกำหนดวิสัยทัศน์และชี้แจ้งให้เขตพื้นที่และบุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ โดยผู้บริหารจะร่างวิสัยทัศน์ของโรงเรียนแล้วส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงร่างวิสัยทัศน์ดังกล่าวให้สมบูรณ์ ด้านที่สองให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของชุมชนตามความต้องการของผู้เรียนและบุคคลากรในโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการสร้างกิจกรรมผสมผสานวัฒนธรรมที่ระบุอัตลักษณ์ของชุมชน วางแผนงานโรงเรียนให้มีกิจกรรมที่หลากหลายสำหรับทุกคนในชุมชน ด้านที่สามมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการออกแบบแผนการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ปรึกษาหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงภูมิทัศน์ ด้านที่สี่มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยผู้บริหารให้ครูวิเคราะห์ผลสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และมีการรายงานผลการเรียนในปีที่ผ่านมาให้ผู้ปกครองทราบ ด้านที่ห้าพัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนด้วยการทบทวนแผนกลยุทธ์ โดยมุ่งเน้นความสำคัญที่วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย มีการเปรียบเทียบแผนกลยุทธ์กับโรงเรียนอื่น ๆ ในเขตพื้นที่เดียวกัน ด้านที่หกเพิ่มศักยภาพของครูและบุคลากรให้สูงขึ้น ด้วยการมอบอำนาจให้ผู้อื่นเพื่อยกระดับผลงาน จัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากร ด้านที่เจ็ดจัดสรรแหล่งงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของเขตพื้นที่หรือโรงเรียน 2) การกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจระบบโรงเรียนรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย มีการอธิบายกระบวนการเชื่อมความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพระหว่างหัวหน้างานกับคณะผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียน มีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อจะสร้างการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กและเยาวชน สาธิตการแก้ไขความขัดแย้งและทักษะความไวในปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่างการก่อตั้งการบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน 3) การสื่อสารและ

ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (Communication and Community Relations) การสื่อสารให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีทักษะการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้นผู้บริหารจะต้อง มีการสร้างความชัดเจนของวิสัยทัศน์พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบโดยการแสดงวิสัยทัศน์และพันธกิจดังกล่าวให้เกิดขึ้นในโรงเรียน อาจจะมีการสร้างตราสัญลักษณ์หรือคติพจน์ประจำโรงเรียน มีการพูดหรือการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้การออกคำสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจได้ถูกต้อง ต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำ มีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อส่งผ่านประชามติ ชักชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน สร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาความร่วมมือระหว่างกัน และสร้างความสามัคคีในองค์กร มีการบูรณาการงานบริการครอบครัวและชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ด้วยการจัดให้มีการแนะแนว มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ร่วมกันกับชุมชน มีการนำเสนอความคิดเห็นของตัวแทนจากกลุ่มสังคมที่หลากหลาย 4) การบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) งานของผู้นำในโรงเรียนนั้นมีหน้าที่ทำให้โรงเรียนมีความน่าเชื่อถือสูงสุดในการที่สร้างนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ การบริหารจัดการองค์กรให้มีคุณภาพจึงเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงต้อง ขจัดข้อขัดแย้งภายในโรงเรียนออกไป ด้วยการนำเอาการตัดสินใจที่เป็นข้อขัดแย้งในปัจจุบันของโรงเรียนมาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขกระบวนการตัดสินในนั้น มีการอธิบายเหตุผลในการตัดสินใจแต่งตั้งตัวแทนโรงเรียนในตำแหน่งต่าง ๆ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างการปฏิบัติตามข้อบังคับตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและใช้เป็นกฎการปฏิบัติของโรงเรียน มีการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มศักยภาพงานบริหาร มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่ต้องพัฒนาและเพิ่มเติมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ยังขาดแคลน อธิบายนโยบายพร้อมทั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน มีการพัฒนาและประเมินผลระบบสนับสนุนงานบริหาร เช่นพัฒนาระบบการดูแลปัญหาทั่วไปในโรงเรียน ประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบสนับสนุนในโรงเรียน สร้างระบบซ่อมบำรุงสำหรับโรงเรียน ทบทวนการประเมินพื้นฐานแบบคู่ขนานระหว่างโรงเรียนและธุรกิจตามหลักการบริหารคุณภาพ ว่าเหมาะสมหรือไม่ แสดงการตรวจสอบการจัดการหลักสูตรเบื้องต้น ระบุความเสี่ยงในการจัดระบบตรวจสอบและประเมินว่าเป็นแนวคิดที่ดีหรือไม่ในการใช้ในโรงเรียน 5) การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จจะสามารถดูแลและพัฒนาการออกแบบหลักสูตรได้ รวมทั้งมีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ขั้นตอนที่หนึ่งผู้บริหารมีการพัฒนารูปแบบหลักสูตรและระบบสื่อสารกับสังคมโรงเรียนที่หลากหลาย ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของประชากร พัฒนาและจัดการบริการอย่างมืออาชีพให้แก่นักเรียนที่หลากหลายได้เรียนรู้อย่างดีที่สุด พัฒนาแผนสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนอง

ต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน ขั้นตอนที่สองสร้างหลักสูตรที่สามารถพัฒนาได้และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติจริง ออกแบบระบบตรวจสอบหลักสูตรที่เอื้ออำนวยต่อครูผู้สอนให้สามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย หมายถึง มีการประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งปัจจุบันและอนาคต มีการพัฒนาแผนการประเมินผลนักเรียนในโรงเรียน การแสดงการจัดเรียงหลักสูตรที่เข้าใจง่ายเพื่อพัฒนาผลงานนักเรียน วางแผนและสร้างการบริการที่มีแนวคิดสอดคล้องกับการจัดเรียงหลักสูตร พัฒนากระบวนการประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตร พัฒนาแผนการประเมินเนื้อหาซึ่งใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มความเข้าใจแก่นักเรียน ออกแบบ ประเมิน แก้ไขหลักสูตรร่วมกับกิจกรรมนอกหลักสูตร เลือกหัวข้อหลักสูตรที่เป็นที่สนใจของชุมชนพร้อมทั้งศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พัฒนาแผนงานเทคโนโลยีในชุมชนที่สามารถบูรณาการใช้กับแผนกลยุทธ์ พัฒนาและจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยี 6) การจัดการเรียนรู้ (Instructional Management) เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ ผู้บริหารจึงควรดำเนินการพัฒนาปรับปรุงและควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและสภาพแวดล้อม ด้วยการจัดประชุมโดยเชิญผู้นำชุมชนมาเข้าร่วมวางแผนพัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อม สร้างความเข้าใจและความสำคัญของแรงกระตุ้นในกระบวนการสอน ด้วยการออกแบบประเมินผลจากการสำรวจและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นนักเรียน จัดการประชุมเพื่อส่งเสริมครูในการใช้แรงกระตุ้นในการเรียน สนับสนุนการจัดการในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน รับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดการห้องเรียน ทบทวนแผนการสอนเพื่อวิเคราะห์เทคนิคในการสอนที่ใช้ในห้องเรียนด้วยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับวิธีการสอนในห้องเรียน มีการวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักสูตร วิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามตัวชี้วัดการเรียนรู้ 7) การประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management) การประเมินผลงานถือเป็นงานสำคัญอีกอย่างหนึ่งของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการด้วยความยุติธรรมและก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ดังนั้นผู้บริหารควรมีการทบทวนแผนประเมินโรงเรียน มีการสร้างแบบสำรวจครูและบุคลากรเกี่ยวกับแผนการประเมินที่ใช้ในปัจจุบัน มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเอง มีการคัดเลือกครูและบุคลากรได้ทำหน้าที่พิเศษ เช่น หัวหน้าสายชั้น หัวหน้าฝ่ายงานหรือโครงการของโรงเรียน 8) การบริหารจัดการบุคลากร (Staff Development) ทรัพยากรบุคคลถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายให้ดำเนินการได้สำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการบุคลากร ด้วยการออกแบบแผนการประเมินการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของครูผู้สอนและบุคลากร มีการประชุมบุคลากรเพื่อพัฒนาและมีการสอบถามถึงความต้องการในด้านที่ครูสนใจจะพัฒนาตนเอง มีการประเมินส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับที่มาของความเครียดและวิธีที่ใช้ในการลดความเครียด วิเคราะห์กิจกรรมที่ช่วยในการวินิจฉัยความเครียดและความสุข พัฒนาแผนใน

การลดความเครียดและเพิ่มความสุข มีการพัฒนาด้านสุขภาพและคุณธรรมองค์กร จัดกิจกรรมที่สร้างความเป็นทีมเพื่อฝึกกระบวนการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้เป็นระบบ วิเคราะห์ทีมของตนเองและหาหลักการสำหรับการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จ พัฒนาแผนที่จะทำให้ทีมดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งไว้ 9) การวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) การวิจัยทางการศึกษาเป็นกระบวนการเพื่อการเสาะแสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลาย มีการค้นคว้าหาข้อมูลศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการเลือกระบบวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีการใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษา และใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในอนาคต 10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership) ค่านิยมและจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารเองจึงต้องเป็นแบบอย่างของการมีค่านิยมและจริยธรรมอันเหมาะสมให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักในเรื่องของค่านิยมและจริยธรรมของตน ผู้บริหารควรเริ่มต้นจากสอบถามครู บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจตนเอง มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะส่งเสริมด้านความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ

จากแนวความคิดของนักวิชาการที่กล่าวเกี่ยวกับทักษะการบริหารข้างต้น ทำให้สามารถสรุปได้ว่าทักษะการบริหารงานมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อผู้บริหารทุกระดับและทุกองค์กร เพราะการที่จะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้นั้น ต้องมีทักษะขั้นพื้นฐาน 3 ประการ คือทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค และทักษะความคิดรวบยอด แต่โรงเรียนหรือสถานประกอบการทางการศึกษาเป็นองค์กรซึ่งแตกต่างจากองค์กรอื่น ๆ ทั้งนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งกับผู้บริหารในทุกระดับและทุกองค์กร และการเป็นผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น ดังนั้น ผู้บริหารยุคใหม่จึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารที่บูรณาการการบริหารการศึกษา ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทแห่งความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ดังเช่น ตามแนวคิดของของฮอลย์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ที่ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร และได้เขียนหนังสือเรื่องทักษะที่ทำให้ประสบความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Skills for Successful 21st Century School Leaders) เนื่องจากเป็นทักษะที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับกระบวนการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งกล่าวถึงสิ่งสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารจะทำหน้าที่ของตนได้ดีเพียงใด ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถในการบริหารงานจำแนกได้เป็น

10 ทักษะ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นตัวแปรทักษะการบริหารของผู้บริหาร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Skills in Visionary Leadership)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

กรรณิกา เรดมอนด์ (2559, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ทักษะวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ขององค์การเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ชัดเจน โดยการสื่อสารโน้มน้าวจูงใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือการสร้างวิสัยทัศน์ การสื่อสารวิสัยทัศน์ การสร้างแรงบันดาลใจ

ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว (2559, หน้า 14) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติของลักษณะการสร้างภาพอนาคตหรือมองอนาคต ซึ่งจะเป็นเป้าหมายในการเดินไปสู่อนาคต โดยการนำเอาระบบการวางแผนมาใช้สร้างรูปแบบที่เป็นรูปธรรม สามารถบอกถึงคุณสมบัติและคุณลักษณะของสิ่งที่อยากเห็นในอนาคตและเป็นสิ่งที่ดีกว่าเดิม

ปัทมาพร พงษ์เพชร (2561, หน้า 53) ได้กล่าวว่า ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถพัฒนาสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่อนาคต มีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวนโยบายบริบทของสถานศึกษาบนพื้นฐานความเป็นไปได้ มีแนวทางการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรสถานศึกษามีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นในการนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ เพื่อนำพาไปสู่เป้าหมาย

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 35) ได้กล่าวว่า ทักษะในการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21จะต้องมีทักษะในการสร้างและกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเป็นประโยชน์โดยรวมต่อองค์การ วิสัยทัศน์ที่กำหนดจะต้องสื่อสารให้สมาชิกในองค์กรสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและความต้องการของนักเรียนและบุคลากร

รัตติกาล สารกอง และ บงกชรัตน์ ภูวันนา (2562, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ทักษะวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ขององค์การเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ชัดเจนโดยการสื่อสารโน้มน้าวจูงใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้นมีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์และมีจิตสำนึกทดีในการปฏิบัติงานสามารถ

วัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ (Formulating) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการสร้างภาพอนาคตขององค์การได้อย่างชัดเจนโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และนำมาวิเคราะห์สภาพการณ์ขององค์การเพื่อกำหนดภาพในอนาคตที่พึงประสงค์และชัดเจนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) การสื่อสารวิสัยทัศน์ (Communicating) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจนเกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ รวมถึงการโน้มน้าวจูงใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์และยอมรับในวิสัยทัศน์ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้โดยเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับองค์การ 3) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่แสดงออกถึงการสร้างแรงบันดาลใจให้เห็นคุณค่างาน เห็นความท้าทาย สร้างความเชื่อมั่นว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้โดยให้กำลังใจและเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการกระตุ้น จูงใจให้เกิดการทำงานเป็นทีมและมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 40) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์ คือ ความฝันที่ต้องการให้เกิดขึ้นจริงในอนาคตของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องชี้แจงกระบวนการ เป้าหมายต่าง ๆ

กุลจิรา รักษนคร (2563, หน้า 281) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารการศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ชัดเจน โดยการสื่อสารโน้มน้าวจูงใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564, หน้า 65) ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของหน่วยงานขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้บุคลากรยึดถือและปฏิบัติตามอย่างมีระบบ เพื่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของหน่วยงาน โดยการสื่อสารโน้มน้าวจูงใจหรือกระตุ้นให้บุคลากรที่เป็นผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์ และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 33) ได้กล่าวว่า ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็นภาพอนาคตของสถานศึกษา มีการวางแผนเพื่อพัฒนากลยุทธ์โรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามต้องการ ตามบริบทของวัฒนธรรม ชุมชน ความสนใจของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กรให้ทำงานตามความถนัดและความสามารถของตนเองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

มลฤดี สวนดี (2565, หน้า 57) ได้กล่าวว่า ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้ที่นำที่สามารถเป็นต้นแบบในบริหารได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นต้นแบบ แบบอย่างที่ดีและเป็นผู้นำ โดยใช้ทักษะการแก้ปัญหาเพื่อนำพาองค์การไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์เป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถเป็นผู้นำกำหนดขอบข่ายของปัญหา วิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบนำพาสถานศึกษาให้มีความพัฒนาในทุกด้าน ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสู่การพัฒนาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, p. 19 อ้างถึงใน อุษา แซ่เตียว, 2559, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือ ความฝันที่ต้องการให้เกิดขึ้นจริงในอนาคตของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องชี้แจ้งกระบวนการ เป้าหมายต่าง ๆ ให้ทุกคนได้รับทราบ โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้านดังนี้ 1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์และชี้แจ้งให้เขตพื้นที่และบุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ โดยผู้บริหารจะร่างวิสัยทัศน์ของโรงเรียนแล้วส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงร่างวิสัยทัศน์ดังกล่าวให้สมบูรณ์ 2) ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของชุมชนตามความต้องการของผู้เรียนและบุคคลากรในโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการสร้างกิจกรรมผสมผสานวัฒนธรรมที่ระบุอัตลักษณ์ของชุมชน วางแผนงานโรงเรียนให้มีกิจกรรมที่หลากหลายสำหรับทุกคนในชุมชน 3) มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการออกแบบแผนการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ปรึกษาหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงภูมิทัศน์ 4) มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยผู้บริหารให้ครูวิเคราะห์ผลสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และมีการรายงานผลการเรียนในปีที่ผ่านมาให้ผู้ปกครองทราบ 5) พัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้วยการทบทวนแผนกลยุทธ์ โดยมุ่งเน้นความสำคัญที่วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย มีการเปรียบเทียบแผนกลยุทธ์กับโรงเรียนอื่น ๆ ในเขตพื้นที่เดียวกัน 6) เพิ่มศักยภาพของครูและบุคลากรให้สูงขึ้น ด้วยการมอบอำนาจให้ผู้อื่นเพื่อยกระดับผลงาน จัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากร 7) จัดสรรแหล่งงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของเขตพื้นที่หรือโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 32) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์มุ่งความสำเร็จของผู้เรียนวางแผนเพื่อพัฒนาเชิงกลยุทธ์ในระดับเขตพื้นที่ระดับโรงเรียนตามบริบทของวัฒนธรรมชุมชนความสนใจของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กรให้ทำงานตามความถนัดและความสามารถของตนเองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานตลอดจนสามารถบริหารทรัพยากรอื่น ๆ ในโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพและกำหนดเป้าหมายแผนงานในการไปสู่เป้าหมายนั้นได้อย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์หรือสิ่งที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต มีการสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน การออกแบบวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน การประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนด ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง รวมถึงจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสำงานเขตพื้นที่และโรงเรียน

2. ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Skills in Policy and Governance)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

ลินเดอร์ และบรูคส์ (Linder and Brooks, p. 48) ได้กล่าวว่า นโยบาย หมายถึง การกำหนดความชัดเจนแนวทางที่จะไปสู่เป้าหมาย ตระหนักถึงยุทธศาสตร์และนโยบายขององค์กร ซึ่งยุทธศาสตร์และนโยบายที่ดีนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ดูบริน (Dubin, 2012, pp. 17- 19) ได้กล่าวว่า ส่วนที่สำคัญของการเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารจะต้องมีอำนาจและมีความสามารถในการรักษาอำนาจนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดด้านนโยบายและการปกครอง เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ขององค์กร ทั้งนี้รวมไปถึงการสร้างความสัมพันธ์และความพึงพอใจที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ดังนั้นผู้บริหารที่มีทักษะด้านในการกำหนดนโยบายและการปกครองจะสามารถเข้าใจถึงพื้นฐานของความเชื่อของบุคคลเหล่านั้น ทำให้ผู้บริหารสามารถควบคุมผลลัพธ์ในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลได้ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดความเครียด และแรงกดดันระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลได้ด้วยเช่นกัน ทักษะด้านในการกำหนดนโยบายและการปกครองถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะเติมเต็มของความสามารถในการทำงานและทักษะพื้นฐานอื่น ๆ หากผู้บริหารให้ความสำคัญกับนำมาใช้ในการทำงาน จะทำให้บุคลากรในองค์กรพึงพอใจและก้าวหน้าในการทำหน้าที่ของตนในองค์กร

อุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 22-23) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจระบบโรงเรียนรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยมีการอธิบายกระบวนการเชื่อมความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพระหว่างหัวหน้างานกับคณะผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียน มีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อจะสร้างการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กและเยาวชน สาธิตการแก้ไขความขัดแย้งและทักษะความไวในปฏิสัมพันธ์ในการทางานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่างการก่อตั้งการบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

ชัยพัทธ์ ทองใบ และศุภณัฏฐ์ ทรัยพ์นาวิน (2559, หน้า 21) กล่าวว่า นโยบาย เป็นกรอบสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารในลักษณะแสดงให้เห็นถึงวิถีทาง และผลแห่งการดำเนินงาน นโยบายที่ดีย่อมทำให้การตัดสินใจถูกต้องและดีตามไปด้วย นโยบายที่ดีย่อมทำให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 35) ได้กล่าวว่า ทักษะในการกำหนดนโยบายและการกำกับดูแล ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะในการร่างนโยบายและกำหนดนโยบาย ซึ่งต้องมีการบังคับบัญชาที่มีประสิทธิภาพ และมีพื้นฐานความเข้าใจในระบบการทำงานของสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยสนองตอบต่อนโยบายของรัฐ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การ และการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาและตัดสินใจ เพื่อกำหนดนโยบาย โดยมีการกำกับดูแลและตรวจสอบระบบการทำงานของสถานศึกษาอยู่เสมอ

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 40) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจระบบโรงเรียนรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย มีการอธิบายกระบวนการเชื่อมความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพระหว่างหัวหน้างานกับคณะผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียน มีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อจะสร้างการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กและยาวชน สาธิตการแก้ไขความขัดแย้งและทักษะความไวในปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง การก่อตั้ง การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 34) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการกำหนดนโยบาย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความสามารถในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติและสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาระดับชาติมีระบบการกำกับดูแลที่หลากหลาย โดยใช้การติดตามนิเทศประเมินโดยผ่านเครือข่ายออนไลน์การร่วมมือระหว่างโรงเรียนมีระเบียบแบบแผน โดยปกติจะสะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจในปัจจุบันเพื่อการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิผลและเพื่ออนาคตที่ดีกว่า ทักษะการปกครอง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำกับที่ดีดูแลที่ดี เป็นหลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดีและการปกครองโดยยึดหลักธรรมภิบาล เพื่อประกันว่าในองค์กรจะไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงและไม่ด้อยประสิทธิภาพมีการให้ขวัญกำลังใจสามารถดำเนินงานตามแผนนโยบายที่วางไว้ได้

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, p. 32 อ้างถึงใน อุษา แซ่เตียว, 2559, หน้า 22-23) ได้กล่าวว่า ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง หมายถึง ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจระบบโรงเรียนรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย มีการอธิบายกระบวนการเชื่อมความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพระหว่างหัวหน้างานกับคณะผู้บริหาร และทีมงานในโรงเรียนมีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อจะสร้างการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กและเยาวชน สาธิตการแก้ไขความขัดแย้งและทักษะความไว้ในปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง

การก่อตั้งการบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 36) ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความสามารถในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติและสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาระดับชาติมีระบบการกำกับดูแลที่หลากหลายโดยใช้การติดตามนิเทศประเมินโดยผ่านเครือข่ายออนไลน์การร่วมมือระหว่างโรงเรียนมีระเบียบแบบแผน มีการกำกับที่ดีดูแลที่ดี เป็นหลักคิดสำหรับการบริหารจัดการที่ดีและการปกครองโดยยึดหลักธรรมภิบาล เพื่อประกันว่าในองค์กรจะไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงและไม่ด้อยประสิทธิภาพมีการให้ขวัญกำลังใจสามารถดำเนินงานตามแผนนโยบายที่วางไว้ได้

สรุปได้ว่า ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบาย และการปกครอง มีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย และระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน มีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างาน และบุคลากรของโรงเรียน การร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิด ในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล มีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

3. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (Skills in Communication and Community Relations)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน ไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

ดูบริน (Dubin, 2012, pp. 17- 19) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือชุมชน เป็นสิ่งซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้บริหารในการทำงานเป็นกลุ่มและสามารถสร้างความร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการทำงานให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ทั้งนี้ การสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญของการติดต่อระหว่างบุคคล เนื่องจากเป็นหลักของการส่งสารและรับสารในการทำงาน และแม้ว่าทักษะด้านการติดต่อระหว่างบุคคลจะถูกกล่าวว่าเป็น "Soft Skill" หรือทักษะที่เกี่ยวกับคน ซึ่งก็ไม่ได้หมายความว่าเป็นทักษะที่เรียนรู้ได้อย่างง่ายๆ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นทักษะที่สำคัญกว่าทักษะด้านเทคนิคในการที่จะก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำ

กริฟฟิน Griffin (2013, pp. 13-15) กล่าวว่า ทักษะด้านการสื่อสารและความสัมพันธ์ หมายถึงความสามารถของผู้บริหารที่สามารถสื่อสารทางความคิดและข้อมูลของตนเองไปยังผู้อื่น ความสามารถในการรับทราบความคิดและข้อมุลจากผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั้งภายนอกและภายในองค์กร การมีสัมพันธ์เพื่อการกระตุ้นบุคลากรและกลุ่ม การพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยบุคลากรในองค์กรและบุดคลซึ่งมีตำแหน่งสูงกว่าผู้บริหารแม้ว่าผู้บริหารบางคน ซึ่งมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ไม่ดีนักประสบความสำเร็จในการทำงาน

แพรดาว สนองผัน (2557, หน้า 5-9) ได้กล่าวว่าการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสามารถฟัง พูดอ่านเขียนและสรุปได้อย่างชัดเจนตรงประเด็นเข้าใจง่ายสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนได้เป็นอย่างดี สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวและเกลี้ยกล่อมเพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน สามารถนำการประชุมนำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานไปสู่ผู้ปกครองชุมชนองค์กรภายนอกได้ทันเวลาต่อเนื่องและโดยวิธีการที่หลากหลายและนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร เช่น Website, Line, Facebook เป็นต้น

ขนิษฐา โพธิสินธุ์ (2558, หน้า 121-122) ได้กล่าวว่า วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น จะต้องมีการศึกษาชุมชนมีการจัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน บริการชุมชน จัดตั้งองค์กรระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน วิธีการดังกล่าวต้องดำเนินไปโดยยึดหลักการที่ว่าชุมชนได้ใช้ประโยชน์จากโรงเรียนมากที่สุด ในขณะเดียวกันโรงเรียนที่ได้ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนด้วย

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 35) ได้กล่าวว่า ทักษะในการสื่อสารและความสัมพันธ์กับชุมชนผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะด้านการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการเขียนและการพูด สามารถแสดงทักษะด้านการสื่อสารในที่สาธารณะได้เป็นอย่างดี เพื่อสร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมและกับชุมชน ตลอดจน แสวงหาโอกาสและความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 40) ได้กล่าวว่าการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีทักษะการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมี ข้อที่หนึ่ง มีการสร้างความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบ โดยการแสดงวิสัยทัศน์และพันธกิจดังกล่าวให้เกิดขึ้นในโรงเรียน อาจจะมีการสร้างตราสัญลักษณ์หรือคติพจน์ประจำโรงเรียน ข้อที่สอง มีการพูดหรือการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้การออกคำสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจได้ถูกต้อง ข้อที่สามต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำ ข้อที่สี่ มีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อส่งผ่านประชามติ ข้อที่ห้า ชักชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน ข้อที่หก สร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาความร่วมมือระหว่างกันและสร้างความสามัคคีในองค์กร ข้อที่เจ็ด มีการบูรณาการงานบริการครอบครัวและชุมชนเข้าสู่โรงเรียนด้วยการจัดให้มีการแนะแนว มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ร่วมกันกับชุมชน ข้อที่แปด มีการนำเสนอความคิดเห็นของตัวแทนจากกลุ่มสังคมที่หลากหลาย

พรพิมล แก้วอุทัศน์ (2563, หน้า 31) ได้กล่าวว่าทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำ ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับจากสมาชิกในองค์กร โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้มีตำแหน่งเหนือกว่าในองค์กร สามารถเข้าใจและสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกภายในองค์กรทำหน้าที่ของแต่ละคนได้อย่างเต็มที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563, หน้า 37) ได้กล่าวถึงทักษะด้านการสื่อสารว่า ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ การวางแผน การจัดการ การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยการ การประสานงาน และการสร้างการสื่อสารทางการพูด การเขียนที่มีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ การเข้าถึง การจัดการ การบูรณาการการประเมิน ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิผลเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น โดยรอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพจังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟังการพูดในโอกาสต่าง ๆ

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 38-40) ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถสื่อสารที่ดีนำไปสู่การรับรู้เรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร เข้าใจการจัดการและการสร้างการสื่อสาร นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน มีการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์เพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำสามารถกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาจากการสร้างฉันทามติ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชามติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน เป็นการประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา จะต้องมีการศึกษาชุมชน มีการจัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน บริการชุมชนดำเนินไปโดยยึดหลักการที่ว่าชุมชนได้ใช้ประโยชน์จากโรงเรียนมากที่สุด ในขณะเดียวกันโรงเรียนที่ได้ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนด้วย

มลฤดี สวนดี (2565, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ผู้ที่จะเป็นผู้บริหารนอกจากจะต้องเป็นคนเก่งต้องมีความรู้ความสามารถ และยังต้องมีทักษะสำหรับผู้บริหารเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่ม ทักษะการสื่อสาร การสื่อสารมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อผู้บริหาร ซึ่งมีหน้าที่หลักในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร

ฮอลย์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, pp. 88-49 อ้างถึงใน อุษา แซ่เตียว, 2559, หน้า 23) อุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 23) ได้กล่าวว่า การสื่อสารให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีทักษะการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้นผู้บริหารจะต้อง ข้อที่หนึ่งมีการสร้างความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบโดยการแสดงวิสัยทัศน์และพันธกิจดังกล่าวให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

อาจจะมีการสร้างตราสัญลักษณ์หรือคติพจน์ประจำโรงเรียน ข้อที่สองมีการพูดหรือการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้การออกคำสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจได้ถูกต้อง ข้อที่สามต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำ ข้อที่สี่มีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อส่งผ่านประชามติ ข้อที่ห้าชักชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน ข้อที่หกสร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาความร่วมมือระหว่างกันและสร้างความสามัคคีในองค์กร ข้อที่เจ็ดมีการบูรณาการงานบริการครอบครัวและชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ด้วยการจัดให้มีการแนะแนว มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ร่วมกันกับชุมชน ข้อที่แปดมีการนำเสนอความคิดเห็นของตัวแทนจากกลุ่มสังคมที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 40) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถสื่อสารที่ดีนำไปสู่การรับรู้ เรียนรู้ ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร เข้าใจการจัดการและการสร้างการสื่อสาร นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน มีการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์เพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำสามารถกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาจากการสร้างฉันทามติ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประชามติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา จะต้องมีการศึกษาชุมชนมีการจัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน บริการชุมชนดำเนินไปโดยยึดหลักการที่ว่าชุมชนได้ใช้ประโยชน์จากโรงเรียนมากที่สุด ในขณะเดียวกันโรงเรียนที่ได้ใช้ทรัพยากร ต่าง ๆ ของชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนด้วย

สรุปได้ว่า ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม สามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน มีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ เห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมของโรงเรียนไปยังชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรม รวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

4. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (skills in Organizational Management)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการบริหารจัดการองค์กรไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

กูลิค และ เออร์วิกค์ (Luther H. Gulick and Lyndall Urvick, 1936, pp. 3-4 อ้างถึงใน ฐะปะนีย์ สระทองพรม, 2556, หน้า 25) ได้กล่าวว่า การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization)

วิลเลี่ยม (Wiliams, 2007 p. 19 อ้างถึงใน ก้องนเรนทร์ พลซา, 2561, หน้า 66) ได้กล่าวว่า ทักษะในการจัดการ คือ การกลั่นกรองสภาพแวดล้อมขององค์การ (Environmental Scanning) การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ (Strategic Formulation) การปฏิบัติการตามกลยุทธ์ (Strategic Implementation) การกำหนดและการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของวัตถุประสงค์ (Setting and Prioritizing) พัฒนาแผนปฏิบัติการและการปฏิบัติตามแผน (Developing Plan of Action and Implementation) การตอบสนองในลักษณะที่ยืดหยุ่นได้ (Responding in a Flexible Manner) การสร้างคุณค่าในการทำงาน (Creating Value) การทำงานตามลำดับขั้นของโครงสร้างองค์การ (Working through the Organizational Structure)

อัลลีน และ เบคคอน (Allyn & Bacon, 2010 pp. 9-11 อ้างถึงใน ก้องนเรนทร์ พลซา, 2561, หน้า 43) ได้กล่าวว่า ทักษะและคุณลักษณะสำหรับผู้นำโรงเรียน ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีการจัดการองค์การ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องสามารถปรับปรุงวัฒนธรรมของโรงเรียนโดยใช้หลักการและการปฏิบัติของการจัดการองค์การที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดโครงสร้างองค์การของโรงเรียนในลักษณะที่บ่งบอกถึงความคาดหวังที่สูงสำหรับประสิทธิผลของผู้เรียน รวมถึงการใช้ทรัพยากรทั้งหมดอย่างมีประสิทธิภาพ

อุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 23) ซึ่งสอดคล้องกับ ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 40-41) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการองค์กร หมายถึง การขจัดข้อขัดแย้งภายในโรงเรียนออกไปด้วยการนำเอาการตัดสินใจที่เป็นข้อขัดแย้งในปัจจุบันของโรงเรียนมาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขกระบวนการตัดสินในนั้น การอธิบายเหตุผลในการตัดสินใจแต่งตั้งตัวแทนโรงเรียนในตำแหน่งต่าง ๆ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างการปฏิบัติตามข้อบังคับตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและใช้เป็นกฎการปฏิบัติของโรงเรียน การใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มศักยภาพงานบริหาร มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่ต้องพัฒนาและเพิ่มเติมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ยังขาดแคลน อธิบายนโยบายพร้อมทั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน มีการพัฒนาและประเมินผลระบบสนับสนุนงานบริหาร เช่น พัฒนาระบบการดูแลปัญหาทั่วไปในโรงเรียน ประเมินผลกระทบจาก

การเปลี่ยนแปลงระบบสนับสนุนในโรงเรียน สร้างระบบซ่อมบำรุงสำหรับโรงเรียน ทบทวนการประเมินพื้นฐานแบบคู่ขนานระหว่างโรงเรียนและธุรกิจตามหลักการบริหารคุณภาพ ว่าเหมาะสมหรือไม่ แสดงการตรวจสอบการจัดการหลักสูตรเบื้องต้น ระบุความเสี่ยงในการจัดระบบตรวจสอบและประเมินว่าเป็นแนวคิดที่ดีหรือไม่ในการใช้ในโรงเรียน

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการองค์กร หมายถึง กระบวนการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อที่จะก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการจัดระเบียบกิจกรรมต่าง ๆ มีการบริหารโครงการ กิจกรรม ทรัพยากรและสามารถประยุกต์การบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จัดให้ชุมชนมีส่วนรวมในการบริหารจัดการและมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 67) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์การ หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคนิคการบริหารจัดการใหม่ ๆ นำพาองค์การไปสู่การเปลี่ยนแปลงและเอาชนะการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์การได้ในมุมมองที่เป็นบวก สามารถการจัดโครงสร้างองค์การ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ กำหนดและจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของวัตถุประสงค์ พัฒนาแผนปฏิบัติการและการปฏิบัติตามแผน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม สามารถมอบอำนาจการสั่งการ มอบหมายความรับผิดชอบและตัดสินใจ โดยยึดคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับเป็นหลักในการการดำเนินงานของสถานศึกษา และการมีความรับผิดชอบต่อสังคม นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร การตรวจสอบจัดทำแผนสำหรับปรับปรุง การบำรุงรักษา อาคารสถานที่ อุปกรณ์ และการสนับสนุนการจัดการด้านคุณภาพและมีระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบ มีความยืดหยุ่นสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 40) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการองค์กร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรวบรวมวิเคราะห์และใช้ข้อมูลในการตัดสินใจในการพัฒนาองค์กร รู้จักกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ มอบหมายความรับผิดชอบให้กับบุคลากรให้เหมาะสมกับความสามารถยึดมั่นตามกฎระเบียบขององค์กรและมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน รวมทั้งจัดการทรัพยากรอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมโดยใช้กระบวนการในการติดตามประเมินประสิทธิภาพที่หลากหลายและมีมาตรฐาน

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, pp. 64-65) ได้ให้ความหมายทักษะการบริการจัดการองค์กร หมายถึง เป็นทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี คือ การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในการมอบหมายความรับผิดชอบ และใช้ในการตัดสินใจ โดยยึด

ระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับเป็นหลักในการการดำเนินงานของสถานศึกษา และใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผนทางการเงินและการบริหารจัดการงบประมาณ กำหนดขั้นตอนการวางแผนงบประมาณการบัญชีและการตรวจสอบ จัดทำแผนสำหรับปรับปรุง การบำรุงรักษา อาคารสถานที่ อุปกรณ์ และการสนับสนุนการจัดการด้านคุณภาพและมีระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบ

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารจัดการองค์กร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์แก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีการอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ การนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณ การบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว มีการนำข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน มีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ

5. ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Skills in Curriculum Planning and Development)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

กูลิค และ เออร์วิกค์ (Luther H. Gulick and Lyndall Urvick, 1936 pp. 3-4 อ้างถึงใน ฐะปะนีย์ สระทองพรม, 2556, หน้า 25) เสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า "POSDCoRB" ได้กล่าวว่า การวางแผน (Planning) เป็นการวางเค้าโครงกิจกรรมซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัลลีน และ เบคคอน (Allyn & Bacon, 2010 pp. 9-11 อ้างถึงใน ก้องนเรนทร์ พลซา, 2561 หน้า 43) ได้กล่าวว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ จะต้องสามารถมองเห็นความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงกันของหลักสูตรกับความสำเร็จของผู้เรียน เป็นผู้นำในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรสามารถจัดทำหลักสูตร งานวิจัย ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้

ขนิษฐา โพธิสินธุ์ (2558, หน้า 91-92) ได้กล่าวว่า หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีหลักสูตร การพัฒนาและการจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา การปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม การพัฒนาและใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตรรวม ทั้งเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพเรียน

บาลกีส กาซา (2560, หน้า 47) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการในการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสม เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 36) ได้กล่าวว่า ทักษะในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ที่ประสบความสำเร็จจะต้องสามารถ การออกแบบ พัฒนาหลักสูตรและแผนยุทธศาสตร์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ในหลากหลายบริบท สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน และในอนาคตได้ แสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในแนวทางของการจัดทำหลักสูตร เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ออกแบบ ประเมินและการปรับหลักสูตรหลักสูตรการสอน แผนการเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้งานวิจัยในการสร้างหลักสูตร ปรับเปลี่ยนหลักสูตรตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะชุมชนสังคม และนโยบายของรัฐบาล ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมและระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาหลักสูตร

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 41) ได้กล่าวว่าผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จจะสามารถดูแลและพัฒนาการออกแบบหลักสูตรได้ รวมทั้งมีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ขั้นตอนที่หนึ่ง ผู้บริหารมีการพัฒนารูปแบบหลักสูตรและระบบสื่อสารกับสังคมโรงเรียนที่หลากหลายด้วยการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของประชากร พัฒนาและจัดการบริการอย่างมืออาชีพ ให้แก่นักเรียนที่หลากหลายได้เรียนรู้อย่างดีที่สุด พัฒนาแผนสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน ขั้นตอนที่สอง สร้างหลักสูตรที่สามารถพัฒนาได้และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติจริง ออกแบบระบบตรวจสอบหลักสูตรที่เอื้ออำนวยต่อครูผู้สอนให้สามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย หมายถึง มีการประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งปัจจุบันและอนาคต มีการพัฒนาแผนการประเมินผลนักเรียนในโรงเรียน การแสดงการจัดเรียงหลักสูตรที่เข้าใจง่ายเพื่อพัฒนาผลงานนักเรียน วางแผนและสร้างการบริการที่มีแนวคิดสอดคล้องกับการจัดเรียงหลักสูตรพัฒนากระบวนการประเมิน

ให้สอดคล้องกับหลักสูตรพัฒนาแผนการประเมินเนื้อหาซึ่งใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มความเข้าใจแก่นักเรียน อกแบบ ประเมิน แก้ไขหลักสูตร ร่วมกับกิจกรรมนอกหลักสูตร เลือกหัวข้อหลักสูตรที่เป็นที่สนใจของชุมชน พร้อมทั้งศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พัฒนาแผนงานเทคโนโลยีในชุมชนที่สามารถบูรณาการใช้กับแผนกลยุทธั พัฒนาและจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยี

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 44) ได้กล่าวว่า ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพโดยยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นสำคัญ และปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตรรวม รวมทั้งเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพเรียน

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, pp. 80-81) ได้ให้ความหมายทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถ ออกแบบพัฒนาหลักสูตร และแผนยุทธศาสตร์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ในหลากหลายบริบท สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน และในอนาคตได้ แสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในแนวทางของการจัดทำหลักสูตร เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ออกแบบ ประเมินและการปรับหลักสูตรหลักสูตรการสอน แผนการเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้งานวิจัยในการสร้างหลักสูตร ปรับเปลี่ยนหลักสูตรตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะชุมชนสังคม และนโยบายของรัฐบาล ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมและระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาหลักสูตร

สรุปได้ว่า ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย ทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตรเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรของสถานศึกษา สร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ

6. ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (Skills in Instructional Management)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอนไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

อัลลีน และ เบคคอน (Allyn & Bacon, 2010 pp. 9-11 อ้างถึงใน ก้องนเรนทร์ พลซา, 2561 หน้า 43) ได้กล่าวว่า ความเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน (Instructional Leadership) ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะต้องอำนวยความสะดวก ในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการเรียนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สามารถตัดสินใจจัดการโปรแกรมการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้

แพรวดาว สนองผัน (2557, หน้า 65) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอน หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถบริหารจัดการการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตสถานศึกษา สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนและการสอน รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาบุคลากร มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เป็นระบบและส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

วรวุฒิ หวังสุข (2560, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ทักษะทางการศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางการศึกษาทางด้านการเรียนการสอน มีความรู้และเป็นนักวิชาการมีความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอน นิเทศการสอน ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการและวิทยฐานะและสามารถแนะนำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 36) ได้กล่าวว่า ทักษะในการจัดการเรียนการสอนผู้บริหารในสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องพัฒนาการ ตรวจสอบ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีบรรยากาศที่ดีเหมาะกับการเรียนรู้ เข้าใจบทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพนักเรียนโดยรวม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน วิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรทางการเงิน เพื่อเพิ่มการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนที่สะท้อนถึงความเท่าทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลง ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามวัตถุประสงค์และผลการดำเนินงานที่คาดหวัง

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 41-42) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ ผู้บริหารจึงควรดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง และควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและสภาพแวดล้อม ด้วยการจัดประชุมโดยเชิญผู้นำชุมชนมาเข้าร่วมวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม สร้างความเข้าใจและความสำคัญของ

แรงกระตุ้นในกระบวนการสอนด้วยการออกแบบประเมินผลจากการสำรวจ และพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นนักเรียน จัดการประชุมเพื่อส่งเสริมครูในการใช้แรงกระตุ้นในการเรียน สนับสนุนการจัดการในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน รับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดการห้องเรียน ทบทวนแผนการสอนเพื่อวิเคราะห์เทคนิคในการสอนที่ใช้ในห้องเรียนด้วยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับวิธีการสอนในห้องเรียน มีการวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักสูตรวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามตัวชี้วัดการเรียนรู้

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 49) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนา ตรวจสอบและปรับปรุง กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน กำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียน สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งเสริมวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนให้เห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความแตกต่างของผู้เรียน โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, pp. 98-99) ได้ให้ความหมายทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาและตรวจสอบกระบวนการในการปรับปรุงและพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน ทำความเข้าใจในบทบาทครูผู้สอนและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งเสริมการจัดการห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนให้เห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความแตกต่างของผู้เรียนโดยประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก สร้างความเข้าใจบทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการการเรียนการสอนผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน ปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน สังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์ และประสิทธิภาพที่คาดหวัง การสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน

7. ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (Skills in Staff Evaluation and Personnel Management)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล ไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

กูลิค และ เออร์วิกค์ (Luther H. Gulick and Lyndall Urvick, 1936 pp. 3-4 อ้างถึงใน ฐะปะนีย์ สระทองพรม, 2556, หน้า 25) เสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า "POSDCoRB" ได้กล่าวว่า การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน (Staffing) เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารของงานทรัพยากรมนุษย์ในองค์การนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้

แพรดาว สนองผัน (2557, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการประเมิน หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถประเมินความสำเร็จการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ รวมทั้งสามารถประเมินการเลื่อนขั้นเงินเดือนความดีความชอบอย่างโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ ประเมินสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาได้ นอกจากนี้สร้างเครื่องมือที่มีความตรงและความเที่ยง มีเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสามารถประเมินได้หลากหลายวิธี ทั้งที่เป็นระบบและ ไม่เป็นระบบ รวมทั้งสามารถสะท้อนผลการประเมินได้อย่างรวดเร็ว เป็นกัลยาณมิตรเพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 36) ได้กล่าวว่า ทักษะในการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารในสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยพิจารณาจากความซื่อสัตย์สุจริตและความร่วมมือร่วมใจระหว่างครู การทำงานร่วมกันระหว่างครูผู้ปกครองผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีระบบการประเมินผลที่เหมาะกับความต้องการของสถานศึกษาหรือโรงเรียน โดยใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลาย การประเมินครูเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องและผู้บริหารประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คือสิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงการประเมินผลงานและการสร้างทีมงานในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างและบริหารจัดการบุคลากรอย่างชาญฉลาด เพื่อชักชวนพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้มีประสิทธิภาพและสนับสนุนการทำงานอย่างเป็นมืออาชีพของพวกเขา สร้างเครือข่ายพันธมิตรกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เห็นถึงความจำเป็นในการรักษาประสิทธิภาพในวิชาชีพด้านการศึกษา โดยใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากรและขั้นตอนการส่งเสริมการสรรหาบุคลากร อีกทั้งต้องมีความเข้าใจประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลและดำเนินการตรวจสอบทรัพยากรบุคคลในเขตพื้นที่หรือในสถานศึกษา

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 49-51) ได้กล่าวว่า ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคคล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคลากรบนพื้นฐานของความเป็นระบบและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นแบบเดียวกัน เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและพัฒนาบุคลากรในองค์การให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานตามวิชาชีพ มีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของความเป็นระบบและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นแบบเดียวกัน โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยอาศัยหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ อย่างปราศจากอคติใด ๆ

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, pp. 123) ได้ให้ความหมายทักษะการประเมินผลงาน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร การวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลและพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือก และการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร มีความเข้าใจในการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน

8. ทักษะการบริหารจัดการบุคคล (Skills in Staff Management)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการบริหารจัดการบุคคลไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

กูลิค และ เออร์วิกค์ (Luther H. Gulick and Lyndall Urvick, 1936 pp. 3-4 อ้างถึงในฐะปะนีย์ สระทองพรม, 2556, หน้า 25) เสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีชื่อว่า "POSDCoRB" ได้กล่าวว่า การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน (Staffing) เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารของงานทรัพยากรมนุษย์ในองค์การนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้

เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1983 pp. 119-120) ได้กล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียนจะบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยทักษะในการบริหารจัดการบุคคล หมายถึง ความสามารถทางการสนับสนุน และพัฒนาบุคคลให้เจริญก้าวหน้าในอาชีพ

อุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการบุคคล เป็นทรัพยากรบุคคลถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายให้ดำเนินการได้สำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการบุคลากร ด้วยการออกแบบแผนการประเมินการพัฒนาทักษะ

ที่จำเป็นของครูผู้สอนและบุคลากร มีการประชุมบุคลากรเพื่อพัฒนาและมีการสอบถามถึงความต้องการ ในด้านที่ครูสนใจจะพัฒนาตนเอง มีการประเมินส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับที่มาของความเครียดและวิธีที่ใช้ในการลดความเครียด วิเคราะห์กิจกรรมที่ช่วยในการวินิจฉัยความเครียดและความสุข พัฒนาแผนในการลดความเครียดและเพิ่มความสุข มีการพัฒนาด้านสุขภาพและคุณธรรมองค์กร จัดกิจกรรมที่สร้างความเป็นทีมเพื่อฝึกกระบวนการทางานของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้เป็นระบบ วิเคราะห์ทีมของตนเองและหาหลักการสาหรับการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จ พัฒนาแผนที่จะทำให้ทีมดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งไว้

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 37) ได้กล่าวว่า ทักษะในการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา ในศตรรษที่ 21 จำเป็นจะต้องมีทักษะในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานบุคคลในอนาคต พัฒนาแผนสำหรับการพัฒนาบุคลากรที่เข้มข้น ประเมินประสิทธิผลของการพัฒนาพนักงานอย่างครอบคลุมประเมินสาเหตุความเครียดและระดับการรับความเครียดของแต่ละบุคคลและพัฒนาวิธีการในการลดปัญหาความเครียด แสดงให้เห็นถึงความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร ปรับปรุงพฤติกรรมบุคลากรสร้างขวัญกำลังใจ และฝึกอบรมบุคลากรในองค์การให้มีทักษะการทำงานเป็นทีม

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 42) ได้กล่าวว่าทรัพยากรบุคคลถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายให้ดำเนินการได้สำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการบุคลากร ด้วยการออกแบบแผนการประเมินการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของครูผู้สอนและบุคลากร มีการประชุมบุคลากรเพื่อพัฒนาและมีการสอบถามถึงความต้องการในด้านที่ครูสนใจจะพัฒนาตนเอง มีการประเมินส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับที่มาของความเครียดและวิธีที่ใช้ในการลดความเครียดวิเคราะห์กิจกรรมที่ช่วยในการวินิจฉัยความเครียดและความสุข พัฒนาแผนในการลดความเครียดและเพิ่มความสุข มีการพัฒนาด้านสุขภาพ และคุณธรรมองค์กร จัดกิจกรรมที่สร้างความเป็นทีมเพื่อฝึกกระบวนการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้เป็นระบบ วิเคราะห์ทีมของตนเองและหาหลักการสำหรับการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จ พัฒนาแผนที่จะทำให้ทีมดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งไว้

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 53) ได้กล่าวว่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องใช้กลยุทธ์ในการวางแผนในการบริหารงานบุคคลเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างเข้ม เป็นผู้ให้ความสำคัญต่อความเห็น ข้อเสนอแนะและมีการปฏิบัติต่อคณะครูอย่างเท่าเทียม เป็นผู้ให้ความไว้วางใจ โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลาการเข้าร่วมการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน พัฒนาสุขภาพอนามัยของบุคลากรในองค์กรและสร้างขวัญกำลังในในการทำงาน

ฮอลย์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, pp. 138-139) ได้ให้ความหมาย ทักษะในการบริหารจัดการบุคคล หมายถึง ผู้นำสถานศึกษาจะต้องใช้กลยุทธ์ในการวางแผนในการบริหารงานบุคคลเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างเข้ม โดยการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วม

การฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ การทำงานเป็นทีม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและเชี่ยวชาญในวิชาวิชาชีพ พัฒนาสุขภาพอนามัยของบุคลากรในองค์กรและสร้างขวัญกำลังในในการทำงาน

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหารจัดการบุคล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ หรือต่างประเทศ วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

9. ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Skills in Educational Research, Evaluation, and Planning)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผล และการวางแผน ไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

เซอร์จิโอวานี (Sergiovani, 1983, p. 120) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีทักษะด้านการประเมินผล เป็นความสามารถด้านการประเมินผล ซึ่งอาจประเมินได้โดยการออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต

เบสต์และคาร์น (Best & Kahn, 1993, p. 121 อ้างถึงใน จักรกฤษณ์ เกษไธสง, 2564, หน้า 54-55) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะการวิจัยและประเมินผล ซึ่งควรมีความรู้ในด้านการวิเคราะห์ที่มีระบบระเบียบและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนอันจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นข้อสรุปทั่วไปหรือได้มาซึ่งหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีอันสามารถนำไปใช้ในการพยากรณ์ได้และมีคุณลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยจะต้องนำไปสู่การแก้ปัญหาเพื่อบรรลุเป้าหมายสุดท้าย (ultimate goal) กล่าวคือการค้นพบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างตัวแปร (variable) ต่าง ๆ

2. การวิจัยควรเน้นการพัฒนาข้อสรุปที่เป็นนัยทั่วไป (generalization) หลักการ (principle) หรือทฤษฎี (theory) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

3. การวิจัยต้องอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ที่สามารถสังเกตได้ (observable experience) หรือหลักฐานเชิงประจักษ์ (empirical evidence) ซึ่งในหลายกรณีจะเห็นว่ามีคำถามที่น่าสนใจหลายประการ ที่ไม่สามารถนำไปสู่กระบวนการทำวิจัยได้เพราะไม่สามารถสังเกตได้

4. การวิจัยต้องมีการสังเกตที่ถูกต้อง (accurate observation) และพรรณาความได้ นักวิจัยอาจเลือกวิธีการวัดและเครื่องมือทางด้านปริมาณ หากมีความเหมาะสมในการหาคำตอบได้ นักวิจัยก็จะต้องใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) หรือวิธีการที่ไม่ใช่เชิงปริมาณ (non qualitative method) แทน

5. การวิจัยเกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลใหม่ ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิหรือข้อมูลที่ใช้เป็นครั้งแรก หรือมิฉะนั้นก็จะเป็นการใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วสำหรับวัตถุประสงค์ใหม่ ในทางตรงข้ามการจัดการใหม่ (reorganizing) หรือการนำเอาผลงานของผู้ทำวิจัยไว้แล้วมาศึกษาใหม่ (restating) ไม่ถือว่าเป็นการทำวิจัยเพราะการศึกษาดังกล่าวไม่ได้ทำให้เกิดความรู้ใหม่ขึ้นมา

6. การวิจัยมีวิธีการหรือแบบการวิจัย (research procedure or research design) ซึ่งนำไปสู่การวิเคราะห์ที่เข้มแข็งและถือได้ว่าเป็นการวิจัย

7. การทำวิจัยต้องการความรู้ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญ (expertise) ดังนั้น ผู้ทำวิจัยจะต้องรู้และเข้าใจปัญหา (problem) ที่จะทำพร้อมกับต้องรู้ด้วยว่าคนอื่นได้ทำวิจัยอะไรไว้บ้างและอย่างไรผู้ทำวิจัยจะต้องรู้ถ้อยคำที่ใช้ (terminology) แนวคิด (concept) และทักษะด้านเทคนิค (technical skill) เพื่อที่จะเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้อย่างถูกต้อง

8. การวิจัยต้องมีวัตถุประสงค์และเหตุผลถูกต้องตามหลักตรรกวิทยา ดังนั้นผู้ที่จะทำการวิจัยจึงควรใช้เครื่องทดสอบทุกอันที่เป็นไปได้เพื่อทำให้วิธีการศึกษา (procedure) ที่ใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาหรือแม้แต่ข้อสรุปของงานวิจัยที่ค้นพบมีเหตุผล และนักวิจัยต้องพยายามขจัดอคติส่วนตัว (bias) หรือไม่ใช้อารมณ์ในการวิเคราะห์หาก แต่ใช้เหตุผลและความรู้ทางวิชาการในการทำวิจัย

9. งานวิจัยที่จะทำจะต้องเกี่ยวข้องกับคำถามที่ต้องการคำตอบของปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้

10. การทำวิจัยเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความอดทนนักวิจัยควรคาดการณ์ไว้ก่อน ถึงความผิดหวังหรือความหมดกำลังใจหากถึงตอนที่จะหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งขึ้นได้อย่างยากลำบาก

11. การทำวิจัยจะต้องมีการบันทึกและรายงานอย่างระมัดระวัง โดยจะต้องให้คำนิยาม (definition) คำศัพท์สำคัญ (key work) และจะต้องตระหนักถึงข้อ จำกัด (limitation) ต่าง ๆ ด้วย วิธีการศึกษาจะต้องกล่าวโดยละเอียดนอกจากนี้การอ้างอิง (reference) ก็ต้องกระทำอย่างระมัดระวังผลการวิจัยจะต้องมีการบันทึกไว้อย่างชัดเจนและจะต้องเสนอข้อสรุป (conclusion) ด้วยความระมัดระวัง

12. การทำวิจัยบางครั้งต้องการกำลังใจหรือการสนับสนุนไม่ว่างานวิจัยนั้นจะมีผลเกื้อกูลหรือขัดทางต่อกลุ่มคนใดก็ตาม

อุษา แซเตียว (2559, หน้า 25) ได้กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษาเป็นกระบวนการเพื่อการเสาะแสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลาย มีการค้นคว้าหาข้อมูลศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการเลือก

ระบบวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีการใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษา และใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในอนาคต

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 55) ได้กล่าวว่า ทักษะการวิจัยทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา นำวิจัยมาใช้ในการบริหารวางแผนและพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยการใช้วิจัยเป็นเครื่องมือในการในการพัฒนาและนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

กลิคแมนและโรส (Glickman & Ross, 2007, p. 11) กล่าวว่า ทักษะการวัดผลและการวางแผน เป็นทักษะที่ใช้ในการประเมินผล การวางแผน และการวางแผนการประเมิน เพื่อนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้ไปสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การใช้เวลาสำหรับการวางแผน การประเมินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงในองค์กร โครงสร้างขององค์กร จุดอ่อน กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ เป็นต้น ในการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้ไปสู่ความสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งข้อมูลข้าวสารที่จำเป็นสำหรับโรงเรียน

แพรดาว สนองผัน (2557, หน้า 5-9) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการวางแผน หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและสามารถวางแผนได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สามารถวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการสถานศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดีคุ้มค่าต่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นสามารถวางแผนได้อย่างมียุทธศาสตร์กำหนดกิจกรรมภาระหน้าที่ความรับผิดชอบระยะเวลางบประมาณได้อย่างชัดเจน จัดทำปฏิทินกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ จัดลำดับความสำคัญของภาระงานได้อย่างชัดเจนและสามารถนำแผนที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติและก่อให้เกิดผลดีทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างแท้จริง

ขนิษฐา โพธิสินธุ์ (2558, หน้า 15) กล่าวว่า ทักษะการประเมินผลและการวางแผน หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในการประเมินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน ทักษะในการใช้ผลการประเมินวางแผนพัฒนาต่อเนื่อง ทักษะในการประเมินผลแผนการปฏิบัติงานในรอบปีและนำผลการประเมินนั้นมาสะท้อนกลับ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนางานองค์กรอย่างเป็นระบบ

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 37) ได้กล่าวว่า ทักษะในการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผล และการวางแผน การควบคุมคุณภาพได้กระตุ้นให้เกิดการวิจัยทางการศึกษามากขึ้น โดยเน้นการประเมินผล การวิจัย และการวางแผน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นจะสามารถสื่อสารให้สังคมได้ทราบว่าสถานศึกษาดำเนินงานได้ดีเท่าใด การประเมินผล การวิจัยและการวางแผนเป็นประโยชน์มากที่สุดกับผู้ปฏิบัติงานในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน โดยใช้การออกแบบ

และวิธีการวิจัยต่าง ๆ เลือกวิธีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสม ใช้สถิติเชิงพรรณนาและอนุมานพื้นฐาน ใช้แบบจำลองและมาตรฐานการวิจัยเพื่อประเมินโปรแกรมการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาในอนาคต

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 42) ได้กล่าวว่าการวิจัยทางการศึกษาเป็นกระบวนการเพื่อการเสาะแสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลายมีการค้นคว้าหาข้อมูล ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการเลือกระบบวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีการใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษา และใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในอนาคต

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 56) ได้กล่าวว่า การประเมินผลและการวางแผน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผน สามารถวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มุ่งให้เกิดผลดีคุ้มค่าต่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจประเมินได้โดยการออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตและนำผลการประเมินนั้นมาสะท้อนกลับ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนางานองค์กรอย่างเป็นระบบ

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, pp.162-163) ได้ให้ความหมาย ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน โดยทักษะการวิจัยทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา นำวิจัยมาใช้ในการบริหารวางแผนและพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายโดยการใช้วิจัยเป็นเครื่องมือในการในการพัฒนาและนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และการประเมินผลและการวางแผน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารวางแผนและพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัย ที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ วิจัย พัฒนา ส่งเสริม และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา

10. ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership)

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำไว้สอดคล้องกันหลายท่าน มีรายละเอียด ดังนี้

บราวน์ (Brown, 1965, p. 411) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า ระบบหรือกฎเกณฑ์ที่แยกความถูกต้องออกจากการกระทำผิด จริยธรรมของบุคคลมีความเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ

ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ การเปลี่ยนแปลงจากภายในจิตใจของแต่ละบุคคล เปลี่ยนแปลงเพราะได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น และเปลี่ยนแปลงเพราะตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ใหม่ จริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่ควบคุมการตัดสินความถูกต้องเหมาะสมของพฤติกรรม

กู๊ด (Good, 1973, p.89) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า การปรับพฤติกรรมให้เข้ากับกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานของความประพฤติที่ถูกต้องหรือดีงาม

เฮดเตอร์และคิลเลี่ยน (Hester & Killian, 2011, p. 211) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะตัวแทนคุณธรรม (moral agency) ต้องทำหน้าที่เป็นตัวแทนทางคุณธรรมต้องให้ความสนใจกับบุคลากรในโรงเรียน ในการพัฒนาตนเองต้องมีความรับผิดชอบ ด้านกฎกติกาทางจริยธรรมมีข้อผูกพันกับการดูแลเอาใจใส่ทางจริยธรรม และให้บุคลากรมีความรู้สึกเอาใจใส่ด้านจริยธรรม

นอร์ทเฮ้าส์ (Northouse, 2013, p.424) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า เป็นสิ่งที่แสดงถึงคุณค่าและคุณธรรมเฉพาะตนหรือสังคมที่ปรากฏ ดังนั้นทฤษฎีจริยธรรมจึงเป็นระบบของกฎระเบียบ หรือหลักการที่เป็นแนวทางในการตัดสินใจซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ถูกหรือสิ่งที่ผิด (Right or Wrong) ดีหรือเถว (Good or Bad) ในสถานการณ์ต่าง ๆ ของมนุษย์

กันยมาส ชูจีน (2559, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า กรอบหรือหลักปฏิบัติความประพฤติหรือการกระทำที่ดีงามถูกต้อง เป็นมาตรฐานของความประพฤติที่ยอมรับของสังคมและปฏิบัติแล้วไม่เดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น รวมทั้งค่านิยมที่ศาสดาของศาสนาแต่ละศาสนากำหนด เช่น ศีล หรือหัวข้อธรรม ค่านิยมที่สังคมกำหนดขึ้น เช่น ประเพณี กฎหมาย วินัย จรรยาบรรณ และค่านิยมประจำวิชาชีพของแต่ละวิชาชีพ เช่น อุดมการณ์ จรรยาบรรณประจำวิชาชีพ พระราชบัญญัติประจำอาชีพ และวินัยประจำอาชีพ

รัตนา กาญจนพันธุ์ (2560, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า แนวทางความประพฤติของบุคคลในสังคมหนึ่ง ๆ ว่าพฤดิกรรมเป็นพฤติกรรมที่ควรงดเว้นโดยพิจารณาตามกฎระเบียบ ขอบเขตความเชื่อของแต่ละสังคมเพื่อให้บุคคลในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างร่มเย็น

สุทัด จันทะสินธุ์ (2560, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า แนวทางหรือกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามที่บุคคลพึงกระทำเป็นลักษณะที่สังคมต้องการเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่นมั่นคงปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองต่อผู้อื่นและสังคม ส่งผลให้มีความสุขในการอยู่ร่วมกัน

ธนิกา กรีธาพล (2560, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า การประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่แสดงออกถึงความดีงาม ทั้งต่อตนเองต่อผู้อื่นและต่อสังคม เพื่อให้เกิดความสงบสุขความเจริญรุ่งเรืองเป็นประโยชน์ต่อสังคมและต่อการพัฒนาประเทศชาติ

นิษวัน วรานุสาสน์ (2561, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า พฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงออกมาในรูปของรูปธรรมของบุคคลตามพื้นฐานของคุณธรรมที่มีอยู่ในจิตใจซึ่งอยู่ในรูปนามธรรม และความประพฤติหรือการปฏิบัตินั้น อยู่ในขอบเขตของศีลธรรมที่ดีงามซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลนั้นเอง ตลอดจนชุมชน และสังคมที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

ธีรังกูร วรบำรุงกุล (2562, หน้า 827) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ หรือศีลธรรม หรือกฎศีลธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วในตัวมนุษย์โดยธรรมชาติพัฒนาขึ้นโดยอาศัยกฎเกณฑ์ความประพฤติที่มนุษย์ควรประพฤติที่ได้จากหลักการทางศีลธรรม หลักปรัชญา วัฒนธรรม กฎหมาย หรือจารีตประเพณี เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคมเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจเลือกความประพฤติ และการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์เป็นหลักการที่มนุษย์ในสังคมยึดถือปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขในสังคม

ชานนท์ วรรณา (2562, หน้า 42) ได้กล่าวว่าค่านิยมและจริยธรรม นับว่าเป็นพื้นฐานของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้น ๆ ดังนั้นผู้บริหารเองจึงต้องเป็นแบบอย่างของการมีค่านิยมและจริยธรรมอันเหมาะสมให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากร มีความตระหนักในเรื่องของค่านิยมและจริยธรรมของตน ผู้บริหารควรเริ่มต้นจากสอบถามครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจตนเอง มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะส่งเสริมด้านความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ

ณัฐพร มั่นคง (2563, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้อง โดยยึดกฎเกณฑ์ความประพฤติที่ได้จากหลักการทางศีลธรรม หลักปรัชญา วัฒนธรรม กฎหมาย หรือจารีตประเพณี เป็นแนวทางในการตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยสิ่งนั้นต้องเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับว่าเป็นความดีงาม เพื่อให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 58) ได้กล่าวว่า ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ หมายถึง ผู้บริหารต้องปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมา ปฏิบัติตนตามมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น นำหลักการบริหารหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน เป็นประชาธิปไตยมีความเข้าใจในความหลากหลายของวัฒนธรรม

ฮอย อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998, p.177) ได้ให้ความหมายค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ หมายถึง ผู้นำสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยมีความเข้าใจในความหลากหลายของวัฒนธรรมและบริหารองค์กรตามหลักธรรมภิบาล

สรุปได้ว่า ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน เป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน แสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม ใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.1.1 ความหมายของทักษะการบริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่บริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่กำหนดค่าเป้าหมายไว้ในในแต่ละปีการศึกษา เพื่อการบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของทักษะ (Skill) ดังนี้

แคทซ์ (Katz, 1995, p. 33) ได้ให้ความหมาย ทักษะ หมายถึง ความสามารถของผู้ที่ใช้ในการบริหารงานเพื่อผลสำเร็จของงาน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งจะประกอบด้วยทักษะที่จำเป็น 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด

นิวแมน (Newman, 1963, p. 5) ได้ให้ความหมาย ทักษะ หมายถึง ความสามารถของบุคคล ในการทำงานหรือกระทำ ให้บรรลุเป้าหมายปลายทางขององค์กรอย่างรวดเร็ว

ฮอลย์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy, 1998 p. 9) ได้ให้ความหมาย ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจการบริหารงานที่เกิดมาจากการสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเอง

แมคคลีแลนด์ (McClelland, 2011, pp. 1-14) ได้ให้ความหมาย ทักษะ คือ สิ่งที่ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเกิดจากพื้นฐานความรู้และเป็นความสามารถที่ปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่ว

มัทนา วังถนอมศักดิ์ (2556, หน้า 201) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถหรือความชำนาญของบุคคลทั้งทางร่างกายและสติปัญญาในการทำสิ่งใดได้อย่างคล่องแคล่วว่องไวถูกต้องเหมาะสม ซึ่งในการบริหารงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญในภาระงานบริหาร ซึ่งนอกเหนือจากงานที่ตนเองรับผิดชอบโดยตรงแล้ว ยังต้องมีความรู้ความเข้าใจในภาระงานของบุคคลที่ตนเองเองมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เช่น ภาระงานของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นต้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทั้งองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับงานและมีความชำนาญหรือมีทักษะต่าง ๆ ในการทำงานนอกจากจะทำให้ตนเองเป็นบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นภูมิรู้แห่งตนเองแล้ว ยังสามารถเป็นแบบอย่างและเป็นที่พึ่งของบุคคลอื่นได้

อุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 17) ได้ให้ความหมาย ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของบุคคลเกิดจากพื้นฐานของความรู้ ความชำนาญ ในการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กิตติภัก สีหาไชย (2562, หน้า 12) ได้ให้ความหมาย ทักษะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของบุคคลในการทำงานอย่างมีศักยภาพ มีความชำนาญในการทำงานหรือมีความเชี่ยวชาญในการบริหารงานที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนเรียนรู้ อบรม สัมมนา แล้วนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลของในการบริหารงานที่เกิดจากพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญ ในการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.1.1 ความหมายของการบริหาร

การบริหาร ถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการหากผู้บริหารได้อย่างเหมาะสมโดยอาศัยทั้งความรู้ ประสบการณ์และทักษะต่าง ๆ ของผู้บริหาร ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลถึงผู้ที่เข้ารับการศึกษาให้สามารถพัฒนาตนเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป แต่ในทางกลับกันหากผู้บริหารขาดประสบการณ์ ความรู้และทักษะในการบริหารงานทำให้ไม่สามารถบริหารงานได้อย่างเต็มกำลัง ส่งผลต่อสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาเช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารและจัดการให้เป็นไปในทิศทาง ต่าง ๆ โดยมีนักวิชาการหลายท่านให้คำจำกัดความของคำว่า การบริหาร (Administration) ไว้ ดังนี้

ดรักเกอร์ (Drucker, 1954, p. 12) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้ บรรลุเป้าหมายร่วมกันกับผู้อื่น

ไซมอน (Simon, 1965, p. 4) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

เดล (Dale, 1968, p. 4) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการจัดองค์กรและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

Sergiovanni and Strarat (1983, p. 107) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กริฟฟิน (Griffin, 1984, p. 7) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการของการจัดการองค์กร โดยการนำ การวางแผน และการควบคุมทรัพยากรในองค์กร ได้แก่ บุคคล การเงิน ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิพล

ฐะปะนีย์ สระทองพรม (2556, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางร่วมกันไว้ โดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วิวัฒน์ บุญยง (2557, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง การหาทางทำงานให้สำเร็จการทำงานให้สำเร็จได้นั้น มีวิธีการหลากหลายวิธีที่ผู้บริหารทั้งหลายได้ใช้ความรู้ความสามารถเลือกวิธีที่เหมาะสมกับสภาพความรู้ ความสามารถเลือกวิธีที่เหมาะสมตามสภาพความต้องการและสภาพแวดล้อมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

พจนีย์ มั่งคั่ง (2559, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์กร การสั่งการหรือการอำนวยการ และการควบคุม ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

อัจฉราพรรณ ป้องทองคำ (2560, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันในการดำเนินการ โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรทางการบริหารอย่างเหมาะสมถูกต้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัทมาพร พงษ์เพชร (2561, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมดำเนินการใช้ความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์มาใช้ในกระบวนการบริหารและกระบวนการทำงานร่วมกันทางสังคม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์การ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานผ่านกระบวนการร่วมมือทางสังคม โดยยึดกระบวนการกลุ่มประสานกันระหว่างบุคคลและทรัพยากร โดยการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการ อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามนโยบายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตามภาระกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์การ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหทายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.1.2 ความสำคัญของทักษะของผู้บริหาร

ผู้บริหารคือผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารองค์กร หรือนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จซึ่งการบริหารองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น ผู้บริหารองค์กรจำเป็นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพในการบริหารงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ประหยัดและโปร่งใส เมื่อผู้บริหารคือปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จขององค์กรประการหนึ่ง องค์กรจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญแก่การพัฒนาผู้บริหารขององค์กรให้มีความเป็นมืออาชีพและ

ขณะเดียวกันตัวผู้บริหารเองก็ต้องเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องทำการพัฒนาตนเองให้มีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อจะได้เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพให้แก่ตนเองสูงขึ้น และเมื่อผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองให้มีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพแล้วก็จะส่งผลดีไปถึงองค์กร เพราะจะทำให้เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในการแข่งขันยิ่งขึ้น เป็นการสร้างความแข็งแกร่งให้แก่องค์กรในระยะยาว และจะนำพาองค์กรให้ฟันฝ่าการแข่งขันอย่างรุนแรงตามกระแสของโลกยุคการค้าเสรีและยุคโลกาภิวัตน์ที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบันและในอนาคตได้

การบริหารงานใด ๆ ก็ตามจำเป็นต้องมีทฤษฎีพื้นฐาน การบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกัน หากนักบริหารการศึกษาบริหารงานไปโดยไม่ได้ใช้ทฤษฎีใดเข้ามาช่วยในการคิดและการตัดสินใจ หมายความว่า เขาดำเนินการบริหารงานไปโดยอาศัยประสบการณ์ดั้งเดิม สามัญสำนึก หรือที่เรียกว่าลองเดา ๆ ดูเป็นการลองผิดลองถูกนั่นเอง การแก้ปัญหาด้วยสามัญสำนึกเช่นนี้ เป็นการกระทำอย่างไม่มีหลักการ อาจทำให้การตัดสินใจที่ผิดพลาดโดยง่าย ในทางตรงกันข้าม หากผู้บริหารการศึกษาบริหารโดยอาศัยหลักการและทฤษฎีการบริหารเป็นหลักพื้นฐานในการคิดและพิจารณาตัดสินใจแล้ว จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีทิศทางที่พึงประสงค์ เมื่อจะตัดสินใจก็มีหลักการและทฤษฎีเข้ามาสนับสนุน ว่าสิ่งที่จะตัดสินใจกระทำลงไปนั้น ได้เคยมีผู้ปฏิบัติและกระทำซ้ำ ๆ ในลักษณะเดียวกันนั้นมาแล้วมากมาย และเขาก็ทำได้ถูกต้องและเป็นผลดีด้วยกันทั้งสิ้น เมื่อเราปฏิบัติหรือตัดสินใจในลักษณะอย่างเดียวกันบ้าง ก็น่าจะเป็นผลดีหรือทำได้อย่างถูกต้องเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาทั้งหลายจะต้องเป็นนักปฏิบัติที่สนใจแก้ปัญหาและเหตุการณ์อย่างเฉพาะเจาะจงที่เกิดขึ้นในองค์กร วิเคราะห์ ประยุกต์เอาหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ทางการบริหารการศึกษามาใช้ในการปฏิบัติและเป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อความถูกต้องและเหมาะสม (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555, หน้า 20 อ้างถึงใน อุษา แซ่เตียว, 2559, หน้า 17-18)

สรุปความสำคัญทักษะของผู้บริหารได้ว่า ในการบริหารการศึกษาเพื่อการก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ ผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะรอบด้านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในยุคของการเปลี่ยนแปลง ทักษะการบริหารของผู้บริหารจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้

2.1.1.3 ความหมายของทักษะของผู้บริหาร

การบริหารสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารที่จะต้องมีทักษะการบริหารเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จของการบริหารและการจัดการศึกษา มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของทักษะผู้บริหาร ดังนี้

ก้องนเรนทร์ พลซา (2561, หน้า 25) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ความรู้ความสามารถด้านศักยภาพ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญของผู้บริหารที่สามาถพัฒนาได้โดยการเรียนรู้และฝึกฝน แสดงออกในรูปการกระทำในการนำเอาทรัพยากร ปัจจัยทางการบริหารมาใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บุญส่ง กรุงชาลี (2561, หน้า 46) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถในบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์การอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

ทัดดาว สารพกูล (2561, หน้า 24) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร คือ ความชำนาญของผู้บริหารในการบริหารจัดการให้บุคคลในองค์การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ การควบคุมการดำเนินกิจการการทำงาน การนำเอากลยุทธ์และกระบวนการต่าง ๆ มาพัฒนาองค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร โดยทักษะเหล่านี้ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลและสามารถฝึกฝนทักษะเหล่านี้ขึ้นมาได้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, หน้า 25) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถความชำนาญ ความคล่องแคล่ววองไว และถูกต้อง ในการบริหารงานของผู้บริหารที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถบริหารงานและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ดี โดยสามารถแสดงออกได้ทั้งทางร่างกายและสติปัญญา เป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคม

ศิรินทิพย์ ธนะวดี (2562, หน้า 21) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

ว่าร้อยตรีไกรยุทธ อุ่นแก้ว (2562, หน้า 24-25) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ ความคล่องแคล่ว ว่องไว ถูกต้อง ในการบริหารงานของผู้บริหาร ที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถบริหารและนาองค์การไปสู่ความสำเร็จ โดยสามารถแสดงออกได้ทางร่างกาย สติปัญญา เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปผู้บริหารที่มีทักษะในการปฏิบัติงานหรือมีทักษะการบริหารงาน ซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่ความสำเร็จ

วัชรินทร์ จันทโร (2562, หน้า 19) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการทางาน หรือกระทำให้บรรลุสู่เป้าหมายปลายทางขององค์กร ประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ได้แก่ 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านความรู้ความคิด และทักษะด้านการศึกษาและการสอน

พรพิมล แก้วอุทัศน์ (2563, หน้า 12) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร คือ ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ในการใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารอย่างเป็นระบบที่เกิดจากพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญ ในการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ได้วางไว้ตามภาระกิจอย่างถูกต้องเหมาะ และเกิดประโยชน์สูงสุดในองค์กรนั่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.1.4 ทักษะการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา ถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการหากผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมโดยอาศัยทั้งความรู้ ประสบการณ์และทักษะต่าง ๆ ของผู้บริหาร ทำให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลถึงผู้ที่เข้ารับการศึกษาให้สามารถพัฒนาตนเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป แต่ในทางกลับกันหากผู้บริหารขาดประสบการณ์ ความรู้และทักษะในการบริหารงานทำให้ไม่สามารถบริหารงานได้อย่างเต็มกำาลัง ส่งผลต่อสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาเช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารและจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางต่าง ๆ โดยมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

Good (1973, p. 14) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การพิจารณาสั่งการ การควบคุมดูแล และจัดการงานหรือกิจการนักเรียน รวมไปถึงการบริหารธุรกิจโรงเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่วางไว้ ซึ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวจะมีความเกี่ยวข้องกับบุคลากรทั้งโรงเรียน

Fester & Kettl (1991, p. 7) ได้ให้ความหมายของ การบริหารสถานศึกษาไว้ว่าเป็นการจัดการเพื่อให้เกิดความสำเร็จโดยการระดมความรู้ความสามารถของบุคลากรให้ดำเนินการไปสู่เป้าหมายให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

Hoy & Miskel (2001, pp. 437-438) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เช่น การตัดสินใจ การใช้แรงจูงใจภายในองค์กร ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตด้วย

วริศรา บุญธรรม (2560, หน้า 14) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในบริหารงานตามภารกิจหลักซึ่งมีความสำคัญมาก อาศัยการทำงานร่วมกับบุคคลในองค์กร ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อมีการทำงานร่วมกัน

โดยการมีทักษะทางการบริหารต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษย์สัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 32) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบระเบียบแบบแผน โดยผ่านการใช้ทรัพยากรในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารต้องฝึกฝนความสามารถตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อริษา วงคำจันทร์ (2561, หน้า 9) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร สามารถแก้ปัญหาในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ดีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชนิตา พลายแก้ว (2562, หน้า 12) กล่าวว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชานาญที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อให้การทำงานในองค์กรนั้น ๆ เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นระบบของกลุ่มคน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการใช้อำนาจการสั่งการ การควบคุม ดูแล การระดมความรู้ เพื่อให้เกิดทางเลือกที่ดีที่สุด มีการคำนึงถึงผลกระทบและสภาพการณ์อย่างรอบด้านเพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามที่ต้องการ ดังนั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของผู้บริหารสถานศึกษา ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างถูกต้องเหมาะสมและได้รับการยอมรับจากคนในองค์กร

2.1.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

สถานศึกษามีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนด ซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงและระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งจะแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่ม หรือฝ่าย หรืองาน ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ซึ่งจะต้องครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 6)

ผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบได้กับผู้นำหรือแม่ทัพที่ทำหน้าที่สำคัญในการนำพาสถานศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นศักยภาพ คุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของภาครัฐและเอกชน (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์, 2556, หน้า 6) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), 2557, หน้า 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบ หรือได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกำกับดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลในความรับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างเต็มกำลัง และความสามารถ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า คำนำ) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บังคับบัญชา ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรา 38 (ข) (2) ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และมีอำนาจตามมาตรา 27 ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ในการควบคุมดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา พิจารณาความดีความชอบ ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556, หน้า 188) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่เป็นสมาชิกซึ่งมีความรับผิดชอบสูงสุด เพื่อการทำหน้าที่ของสถาบันและเป็นตัวเชื่อมระหว่างนักเรียนกับครู ระหว่างครูกับฝ่ายบริหาร และเป็นผู้นำนโยบายของฝ่ายบริหารออกใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลสำคัญในสายวิชาการของสถานศึกษา และมีความรับผิดชอบต่อการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมที่พบได้ในสถาบัน ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับวินัยของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับการสอนในชั้นเรียนที่สร้างบรรยากาศในสถานศึกษา และรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานการสอนทั้งหมด (จรุณี เก้าเอี้ยน, 2557, หน้า 46) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอำนวยการโรงเรียน เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาเป็นงานที่ยากลำบาก เป็นงานที่สำคัญและท้าทายความสามารถของบุคคล ผู้ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องรู้ ต้องตระหนักและมีความรู้ความสามารถอย่างดีในบทบาทภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนอีกด้วย

(ศศิตา เพลินจิต, 2558, หน้า 10) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีความสำคัญในการดำเนินงานทำหน้าที่กำกับ ควบคุมดูแล บริหาร อำนวยความสะดวกแก่ผู้ร่วมงานเพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ภาวะผู้นำสร้างพลังแห่งกระบวนการทำงาน จูงใจให้ผู้ตามหรือผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สำเร็จด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถเกิดประสิทธิผลสูงสุด ไว้ (เบญญาดา เกิดมณีเดชากร, 2563, หน้า 17) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง นักบริหาร ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหรือผู้นำ ที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเป็นผู้ประสานการปฏิบัติงาน การจัดการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด (อติญารินท์ พฤกษ์ภูมรินท์, 2563, หน้า 17) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายตามขอบข่ายภารกิจที่กำหนด

จากความหมายดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่บริหาร หรือนักบริหาร ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหรือผู้นำ ที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเป็นผู้ประสานการปฏิบัติงานการจัดการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.1.2.2 การบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบว่ามีผู้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หลายท่าน อาทิเช่น สัมมา รธนิธ (2556, หน้า 95) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษานำทรัพยากร คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการบริหารจัดการ (Management) มาใช้บนพื้นฐานความเชื่อ วัฒนธรรมองค์กรบรรทัดฐานขององค์กร โดยใช้ภาวะผู้นำ เทคนิคการบริหารทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทรงพล เจริญคำ, 2559, หน้า 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยวิธีจัดการองค์กร การสั่งการ และการอำนวยการตามนโยบายของรัฐบาล (พิมพ์พร จารุจิตร์, 2559, หน้า 189) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานโดยมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบ ระเบียนตามกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านบุคลากรผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ (เบญญาดา เกิดมณีเดชากร, 2563, หน้า 18) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง

กระบวนการที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษานำทรัพยากรคน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการบริหารจัดการ (Management) มาบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีประสิทธิภาพของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

จากความหมายดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการบริหารทรัพยากรคน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการบริหารจัดการ (Management) และมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบ ระเบียนตามกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านบุคลากร ผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ให้ดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปด้วยความสงบสุข

2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญ เพราะความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการศึกษา ตลอดจนการขยายตัวทางด้านขนาดของโรงเรียนทำให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อนมากมาย ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ยึดกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญมากในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ปิยานันต์ บุญธิมา, 2562, หน้า 20)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา “เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และหมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

วิวัฒนาการของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปี พ.ศ.2546

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามภารกิจ 8 ประการ คือ

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยเน้นการดำเนินการประเมินตนเอง พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

ปี พ.ศ.2553

ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติบัญญัติให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้น จึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 แทนโดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษาหรือการประเมินการจัดการศึกษาจำนวนไม่เกิน 9 คน แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีเพื่อช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดรวมทั้งสามารถแข่งขันกับนานาอารยประเทศและผู้เรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับต้น ๆ เมื่อเข้าร่วมแข่งขันในเวทีโลก

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ.2561

ด้วยแนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล

และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำ เนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 และออกกฎกระทรวงใหม่ คือ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดและให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

โดยให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ที่สถานศึกษาส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้น เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดขากการรวมแนวคิด 2 แนวคิดเข้าด้วยกัน คือ แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรกที่ริเริ่มและพัฒนาแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาในปี 1988 และต่อมาในปี 1992 ได้เริ่มใช้มาตรฐาน ISO 9000 มากำหนดมาตรฐานการศึกษา ทำให้เกิดแนวทางสำหรับภาคปฏิบัติของโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น และมีการประยุกต์ใช้ไปยังประเทศต่าง ๆ ในเวลาต่อมา สำหรับประเทศไทยได้เริ่มดำเนินการในปีพุทธศักราช 2537 ส่วนความหมายของการประกันคุณภาพภายในได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 มีคำที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ ดังนี้

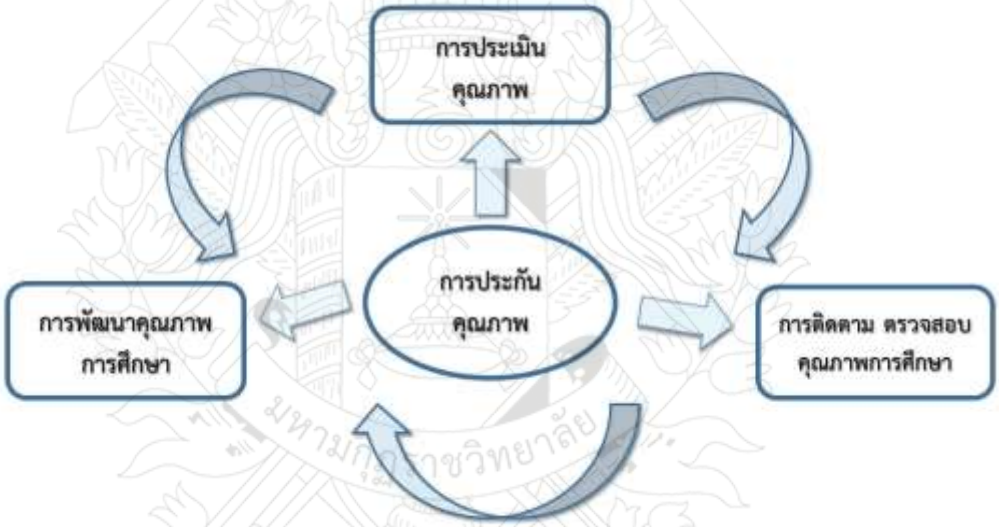
มาตรฐานการศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประมวลผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้น มีผู้ให้ความเห็นไว้สอดคล้องกล่าวคือ (สมชัย จรรยาไพบูลย์, 2555, หน้า 26) ได้สรุปไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา สอดคล้องกับ (ละมุล รอดขวัญ, 2555, หน้า 36) ที่กล่าวว่าการประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาตรการหรือระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่จะสร้างความมั่นใจ พึงพอใจ และประทับใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย พึงพอใจ และประทับใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย และ (อำนวย มีศรี, 2555, หน้า 17) ได้สรุปไว้ว่า การให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาจะเน้นที่การผสมผสานคุณภาพ 3 ส่วน คือ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คุณภาพตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคุณภาพตามความมุ่งหมายของสถานศึกษา ต้องอาศัยกระบวนการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ หรือกล่าวได้ว่าเป็นการนำหลักการของการประกันคุณภาพที่เน้นการวางแผน และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมาใช้กับกระบวนการบริหารการศึกษา ส่วนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะชี้เฉพาะเจาะจงภายในสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานด้านการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษา (ปียานันต์ บุญธิมา, 2562, หน้า 24) ได้สรุปว่าการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าการดำเนินการของสถานศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหารและการจัดการ และนำผลไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมินเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพในวงจรการพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพที่ 2.3

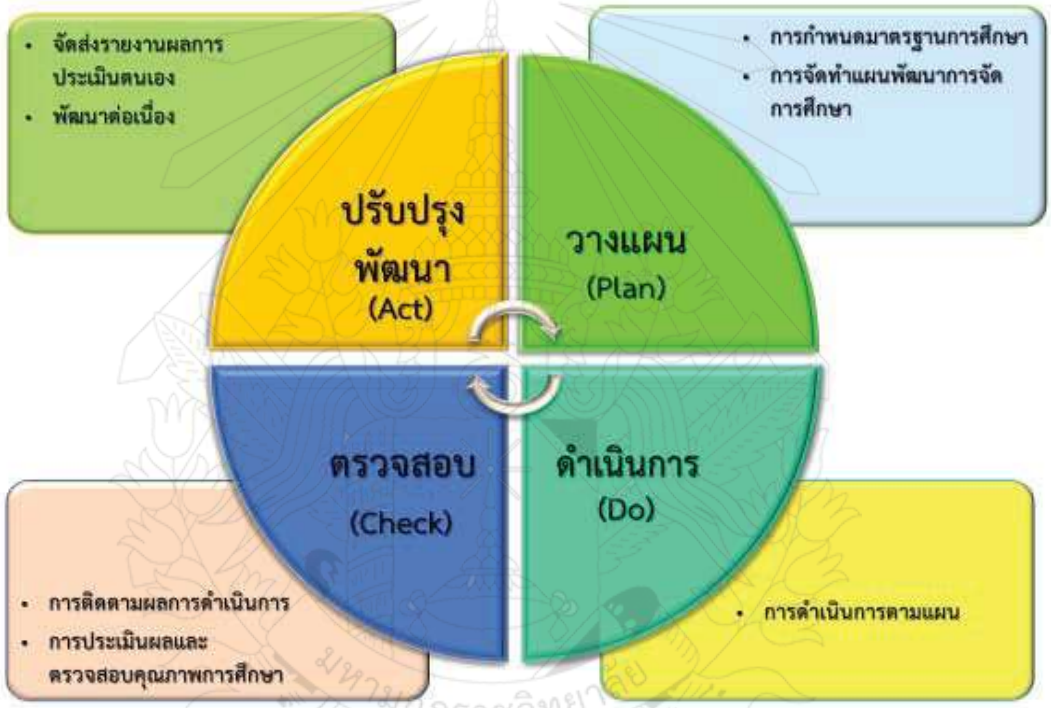
ภาพที่ 2.3 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่มา. จาก *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561,* (หน้า 3), โดย สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรดดิ้ง

จากภาพที่ 2.3 จะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐานกระบวนการการดำเนินงานแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงานจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านคุณภาพผู้เรียน โดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหารและการจัดการ และนำผลไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป

ในส่วนของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังจากสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนามาตรฐานหรือพัฒนาเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานปกติของสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนแล้วดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ควบคู่ไปกับการติดตามตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานระหว่างการปฏิบัติ และประเมินคุณภาพเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดพร้อมกับใช้ผลการประเมินเป็นฐานการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในวงจรการพัฒนาให้คุณภาพสถานศึกษาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับ ทั้งนี้ทุกสถานศึกษาต้องพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาปกติของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการสำคัญ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) แนวคิดนี้เป็นการมุ่งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีส่วนร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา หลักการมีส่วนร่วมแบบร่วมแรงร่วมใจในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของทุกคนในสถานศึกษา 2) หลักการร่วมรับผิดรับชอบในผลการจัดการศึกษาอย่างตรวจสอบได้ (Accountability) คือ มีร่องรอยสารสนเทศสำหรับอธิบายคุณภาพต่อสาธารณชนที่สามารถตรวจสอบได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายที่ต้องรับรู้ร่วมกันเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินการของโรงเรียนว่า สามารถนำพานักเรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โรงเรียนต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่

ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคม เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน และ3) หลักการประกันคุณภาพ (Quality assurance) เป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบและร่วมลงมือดำเนินการทุกขั้นตอนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้โดยอาศัยกระบวนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพแบบ PDCA คือ มีกระบวนการวางแผนกำหนดเป้าหมายคุณภาพ (Plan) ดำเนินการตามแผนควบคู่กับการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพระหว่างดำเนินงาน (Do & Check) กระบวนการนำผลการประเมินมาเป็นฐานการตัดสินใจพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นต่อเนื่องตามลำดับ (Act) ดังแสดงในภาพที่ 2.4

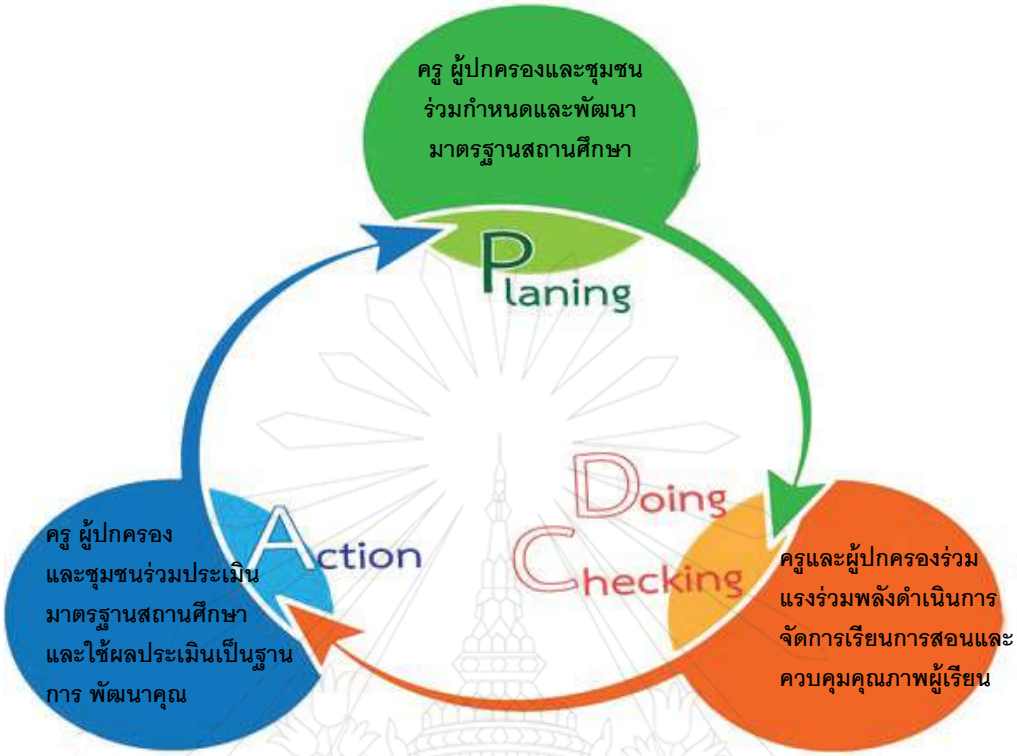
ภาพที่ 2.4 ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ที่มา. จาก *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา,* (หน้า 4), โดย สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรดดิ้ง.

จากภาพที่ 2.4 ดังกล่าว สามารถอธิบายได้ดังนี้ การวางแผน (Plan) การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เริ่มจากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยสถานศึกษากำหนดมาตรฐานและเป้าหมายความสำเร็จตามบริบทของสถานศึกษา อาทิ

เน้นการเป็นผู้นำด้านวิชาการ การให้ผู้เรียนมีอาชีพตามความฝัน การพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถรอบด้าน การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของท้องถิ่น การเน้นความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ หรือภาษาต่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรฐานและเป้าหมายความสำเร็จควรระบุให้เป็นรูปธรรมชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมทั้งอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จที่ท้าทาย แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละรอบปีต้องมีโครงการ/กิจกรรมที่เชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ช่วงระยะเวลาดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องผ่านการระดมความคิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และควรมีการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์อย่างรอบด้านและรอบคอบ โดยอาจใช้วิธี SWOT Analysis, Balanced Scorecard หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสม การดำเนินการ (Do) สถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ การตรวจสอบ (Check) ขณะดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ประเมินผลการดำเนินงานเมื่อจบโครงการ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากผลการดำเนินงานเพื่อนำไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองการตรวจสอบและติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมช่วยให้งานบรรลุเป้าหมายความสำเร็จส่งผลให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ การปรับปรุงพัฒนา (Act) เมื่อสิ้นปีการศึกษา สถานศึกษาประเมินผล สรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จัดส่งให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี โดยสถานศึกษาใช้ข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองเป็นสารสนเทศในการพัฒนาสถานศึกษาในปีการศึกษาถัดไป ส่วนหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจะนำข้อมูลและสารสนเทศจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาไปสังเคราะห์สรุปประเด็นสำคัญเพื่อการพัฒนาและส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

การดำเนินงานทั้ง 4 ขั้นตอน มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันเป็นวงจรโดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาผู้มีบทบาทสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้ผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำงานตลอดทั้งสนับสนุน ส่งเสริม ให้กำลังใจผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

ภาพที่ 2.5 รูปแบบการบริหารงานเชิงระบบ PDCA ของสถานศึกษา

ที่มา. จาก *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561,* (หน้า 39), โดย สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรดดิ้ง.

จากภาพที่ 2.5 จะเห็นได้ว่า รูปแบบการบริหารงานเชิงระบบ PDCA ของสถานศึกษาจะประกอบด้วย ขั้นวางแผนพัฒนาคุณภาพ (Planing) ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมกันกำหนดคุณภาพผู้เรียน บทบาทการร่วมพัฒนาของครู และชุมชน กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา กำหนดมาตรฐานสถานศึกษา ขั้นดำเนินการและควบคุมคุณภาพ (Doing and Checking) ครูร่วมกันสร้างทีมและเป้าหมายพัฒนาคุณภาพนักเรียน ได้แก่ ทีมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และทีมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูแต่ละคนควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนด้วยtest-led strategy (สอน สอบ/ประเมิน และบันทึกผลการประเมินอย่างเป็นระบบ) ทีมแต่ละชั้น ควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน/คุณภาพนักเรียน และนิเทศภายในด้วยกระบวนการ PLC ครูและผู้ปกครอง สร้างรูปแบบควบคุมคุณภาพ

นักเรียนด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์ และขั้นประเมินและใช้ผลการประเมินมาตรฐานสถานศึกษา (Action) ครูทุกคนทำ SAR ของตนเอง ครูทุกคนรายงานคุณภาพผู้เรียนต่อครูในทีม โรงเรียนผู้ปกครองและชุมชน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน กรรมการสถานศึกษา ร่วมประเมินสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมวิเคราะห์ความสำเร็จตามเป้าหมาย จุดแข็ง จุดพัฒนา เพื่อพัฒนาต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าการควบคุมคุณภาพ และการตรวจสอบคุณภาพก็คือกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหารนั่นเอง โดยการควบคุมคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผน และดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้ว หน่วยงานในเขตพื้นที่และต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตาม และประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทาให้สถานศึกษามีความอุ่นใจ และเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

การเปลี่ยนแปลงในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา มีความคลาดเคลื่อนไปจากหลักการประกันคุณภาพ ทั้งระบบการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และระบบประเมินคุณภาพการศึกษาในรายละเอียดหลายประเด็นที่ส่งผลให้เกิดการทบทวนประสิทธิภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น มาตรฐานการศึกษาที่มีจำนวนมากเกินจำเป็นไม่สอดคล้องกับงานปกติเป็นภาระในการปฏิบัติ การประเมินและรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่แยกส่วนไปจากภาระงานปกติของสถานศึกษา เป็นการสร้างภาระเพิ่ม รวมทั้งระบบการประเมินภายในและภายนอกที่ไม่สัมพันธ์กัน เป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน สร้างภาระและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอ จึงนำมาสู่การยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 และประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และแนวดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

1. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงข้อกำหนดหรือมาตรฐานการศึกษาที่ใช้เป็นเป้าหมายและแนวทางในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องครอบคลุมกับภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามปกติของสถานศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการและมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนทั้งนี้เพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดการสร้างภาระส่วนเกินในการปฏิบัติ

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้สถานศึกษาแต่ละแห่งบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นกลไกเกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยเน้นให้มีกระบวนการดำเนินงานความยืดหยุ่นสอดคล้องกับบริบทเฉพาะของสถานศึกษาเป็นสำคัญทุกขั้นตอน ทั้งการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การวางแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินการตามแผนและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในและใช้ผลประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อเนื่อง

3. การดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา

3.1 ปรับเปลี่ยนแนวคิดการประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินภายนอก กล่าวคือในระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการนำแนวคิดและกระบวนการประเมินแนวใหม่ ที่สามารถสะท้อนคุณภาพสถานศึกษาได้ตรงตามความเป็นจริงสอดคล้องกับภาระหน้าที่และแนวคิดการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ไม่สร้างภาระแก่สถานศึกษา และใช้ผลเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตรงประเด็น คือแนวคิดการประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment) ในขณะที่ระบบการประเมินภายนอกเน้นอิงแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนา ซึ่งกระบวนการประเมินทั้งสองแนวคิดต้องอาศัยร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based Assessment) และตัดสินผลการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) รวมทั้งการทบทวนผลการประเมินโดยบุคคลระดับเดียวกัน (Peer Review) เพื่อให้การประเมินมีความตรงและสามารถนำสู่การใช้ผลการประเมินสู่การพัฒนาต่อเนื่องอย่างตรงประเด็นและมีประสิทธิภาพต่อไป

3.2 ปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ในการประเมินภายในและการประเมินภายนอก ประเด็นสำคัญคือเน้นให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการตรวจสอบและยืนยันผลการประเมินภายใน และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอย่างตรงประเด็น เพื่อขจัดภาระซ้ำซ้อน และเพิ่มโอกาสในการใช้ประโยชน์จากการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.3 ปรับปรุงมาตรฐานผู้ประเมิน จัดให้มีการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก ในด้านทักษะความสามารถและทัศนคติที่เหมาะสมต่อการประเมินเพื่อพัฒนา กล่าวคือ ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและมีความเชี่ยวชาญการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินผลการประเมินตามแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนา เพื่อให้ผู้ประเมินภายในมีมาตรฐานมีความน่าเชื่อถือและส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ปรับเปลี่ยนระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกตามแนวคิดหลักการว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม เป็นไปได้และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการยืนยันระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้น จะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วยรายละเอียดการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

รายละเอียดแต่ละเรื่องสรุปดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาที่สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมได้ พิจารณากำหนดเป้าหมายความสำเร็จทั้งเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพในปีการศึกษาปัจจุบันโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาต้องจัดทำแผน 2 ประเภท ดังนี้

2.1 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนระยะกลาง 3-5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และอุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษาประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมรองรับพร้อมประมาณการงบประมาณ ทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2 แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์ประมาณการงบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำของสถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดนั้นสถานศึกษาต้องมีระบบกลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใดโดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) การใช้ห่วงโซ่คุณภาพ (Chain of quality) เป็นต้น หรือสถานศึกษาสามารถสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารและจัดการของตนเองก็ได้ นอกจากนี้สถานศึกษาควรจัดระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบพัฒนาวิชาการ ระบบพัฒนาครูและบุคลากร ระบบการจัดการสภาพแวดล้อม ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบการนิเทศภายในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น ซึ่งเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือ วัฒนธรรมคุณภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ กระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการการดำเนินงาน ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป สถานศึกษาต้องกำหนดหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและระดับสถานศึกษาให้ชัดเจน วิเคราะห์มาตรฐานและเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ประกาศใช้ กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม ดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อไป

5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร กระบวนการบริหารและจัดการ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่ อย่างไรสถานศึกษาสามารถติดตามผลระหว่างและเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานก็ได้สถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อมกับสร้างเครื่องมือติดตามผลจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

รายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดี ต้องสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศข้อมูลทั่วไปและผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด

อาจเสนอเป็นความเรียง การบรรยายประกอบแผนภูมิ รูปภาพหรือกราฟ ฯลฯ ตามบริบทของสถานศึกษา โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สาระสำคัญรายงานผลการประเมินตนเอง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอใน 3 ประเด็น คือ 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร 3) สถานศึกษาจะมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญหรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าว ต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป ทั้งนี้ สถานศึกษาแต่ละแห่งและหน่วยงานต้นสังกัด ต้องนำข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและต่อเนื่อง ยั่งยืนต่อไป

แนวคิดและหลักการการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นเรื่องจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจ แนวคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ความหมาย ความสำคัญแนวคิดและประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา รายละเอียดและความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ แนวทางและขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประยุกต์แนวคิดสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและบริบทของสถานศึกษา

ความหมายของมาตรฐานการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้นิยามมาตรฐานการศึกษาว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยให้แนวทางการจัดการศึกษา ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม

กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตจากการจัดการศึกษา เพื่อการกำกับ ติดตาม ดูแล ตรวจสอบ และประกันคุณภาพของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาจึงไม่ได้หมายถึงคุณภาพด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงผลผลิตทางการศึกษาที่เกิดกับตัวผู้เรียนรอบด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและกระบวนการบริหารจัดการศึกษา

ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา ผลจากการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ทั้งทางตรงในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและทางอ้อมในรูปแบบของสมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กรภาครัฐภาคเอกชน รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ สิ่งที่เห็นได้ชัดคือสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการ และบริบทของท้องถิ่นโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ การที่สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาด้วยตนเอง ย่อมทำให้คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันไป ดังนั้น การพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องต้องอาศัยการทำงานเชิงระบบ (System Approach) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายความสำเร็จจึงมีความสำคัญในการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา นอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษายังมีความสำคัญต่อการวางรากฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวางนโยบายการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังมีความสำคัญในการใช้เป็นฐานข้อมูลสนับสนุนการกำหนดคุณภาพที่ต้องการ เพื่อการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวได้ ดังนั้น มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้นต้องครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาที่แท้จริง

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกาหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยองค์รวม การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพ เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญ

กับการจัดการศึกษา 2 ประการ คือ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด ดังนั้น หากมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินความก้าวหน้า หรือมีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานโดยองค์กรภายนอก สถานศึกษาก็สามารถเตรียมตัวให้พร้อมในการประเมินนั้น ๆ ได้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นการกาหนดความคาดหวังให้ชัดเจนทั้งครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา หากไม่มีมาตรฐานสาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการศึกษาแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เนื่องจากไม่มีเครื่องชี้วัดเทียบเคียง ทำให้ขาดการรับผิดชอบต่อสาธารณชน (Accountability) การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณภาพครูที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน คุณภาพการบริหารจัดการตลอดจนคุณภาพด้านการจัดสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และการมีกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมที่สนองต่อนโยบายของรัฐ นอกจากนี้ มาตรฐานยังเป็นแนวทางให้สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

มาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. **ผู้เรียน** ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด

2. **ครู** ใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามที่มาตรฐานกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

3. **ท้องถิ่นและสถานศึกษา** ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. **พ่อแม่ผู้ปกครอง** ประชาชนและผู้นำชุมชน ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้คนไทยในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

5. **ประเทศชาติ** ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทาให้ทุกองค์ประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกัน และทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 2-4)

สรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ เป็นสิ่งช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมาย นโยบายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ชัดเจน สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้ตรงตามความของต้องการของสถานศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเข้มแข็ง และมีมีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา

แนวคิดในกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษางานวิจัย บทความ บทสัมภาษณ์ผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารดีเด่น ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป สรุปได้ว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกไต้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาบ้านและชุมชนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและผู้บริหาร มีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และให้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมาย ใช้กลวิธีในการประเมินที่หลากหลาย จัตการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคสำหรับความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวคิดในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ประกอบกับแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าต้องเป็นมาตรฐานที่ปฏิบัติง่าย ประเมินได้จริง กระชับและจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาไต้จริง ข้อมูลที่ไต้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานตันสังกัดและระดับชาติ ดังนั้นการกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของกระบวนการบริหารและการจัดการและคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 4-9)

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการได้ระบุไว้อย่างขัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังศม)” และในมาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึก

ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทยรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง" นอกจากนี้เพื่อให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษ ที่ 2 (พ.ศ. 2552-2563) ได้ประกาศวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ว่า คนไทยยุคใหม่ต้องได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญา รู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติและเป็นพลเมืองที่ดีของโลก ซึ่งสอดรับกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ดังนั้นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพของผู้เรียน จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาย่อย จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้น ในระดับ "ปานกลาง" ที่การมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ รวมทั้ง การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ "ดี" "ดีเลิศ" และ "ยอดเยี่ยม" จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง การมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดและการแก้ปัญหา การมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นพื้นฐานในระดับ "ปานกลาง" ที่การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด และการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ "ดี" "ดีเลิศ" และ "ยอดเยี่ยม" จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย รวมทั้งการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรและด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา เน้นที่การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ

ของสถานศึกษารวมทั้งระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาจะเป็นตัวสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี มีหลักสูตรสถานศึกษาจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทางวิธีการและเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรที่ดีควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชน มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนตามขีดความสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์และสมดุลทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดการพัฒนาครูและบุคลากร เน้นไปที่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ สภาพแวดล้อมและการบริการที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนด้วยมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้น ในระดับ “ปานกลาง” ที่เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดและระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูงได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่องการดำเนินการพัฒนาวิชาการ การพัฒนาครูและบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งจะบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษา ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนที่ยอมรับกันว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเน้นที่การปฏิบัติ (active learning) เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการปฏิบัติที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและคงทน มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้นในระดับ “ปานกลาง” ที่การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง รวมทั้ง

ความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและการนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงและได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สถานศึกษาควรดำเนินการที่เน้นการมีส่วนร่วม โดยเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ องค์กรที่สนับสนุนสถานศึกษา ตามความเหมาะสมร่วมดำเนินการตามขั้นตอน แสดงดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ที่มา. จาก *การกำหนดมาตฐานการศึกษาของสถานศึกษา,* (หน้า 17), โดย สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรดดิ้ง.

จากภาพที่ 2.6 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สรุปในแต่ละขั้นตอนได้ว่า

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2. สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เห็นความสำคัญและความเชื่อมโยงของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างสังคมไทยให้มีความมั่นคง เสมอภาค และเป็นธรรม

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องมีข้อมูลสารสนเทศหลายส่วนประกอบการพิจารณา เช่น บริบท ความพร้อมและศักยภาพของสถานศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด จุดหมายของแผนพัฒนาการศึกษาชาติเป็นต้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในสาระและประเด็นสำคัญต่าง ๆ เชื่อมโยงไปสู่มาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ แล้วสรุปเป็นเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากภาพเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการ สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมคุณภาพสำคัญ 3 ด้าน คือ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งควรสะท้อนถึงเป้าหมายหรือภาพความสำเร็จที่เด่นชัด เป็นรูปธรรม สถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษอาจกำหนดมาตรฐานเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นความโดดเด่นเฉพาะทางได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่จำเป็นต้องมีจำนวนมาก และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับยุคสมัยหรือความต้องการยกระดับให้สูงขึ้นอีก

ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตรวจสอบทบทวนเพื่อพิจารณาความครอบคลุม ความเหมาะสมความสอดคล้อง และนำสู่การปฏิบัติสามารถบรรลุเป้าหมายได้จริงแล้วจึงเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 5 ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาแล้วสถานศึกษาควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันขับเคลื่อน และยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ การประชาสัมพันธ์ทำได้หลายช่องทาง เช่น แจ้งในที่ประชุม แจ้งในเว็บไซต์ของโรงเรียน ติดประกาศ เป็นต้น ซึ่งสรุปสามารถได้ดังภาพที่ 2.7 กระบวนการการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ภาพที่ 2.7 กระบวนการการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ที่มา. จาก *การกำหนดมาตฐานการศึกษาของสถานศึกษา,* (หน้า 18), โดย สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ. รัตนะเทรดดิ้ง.

2.2.1 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีแนวคิดว่าต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง กระชับ และจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพผู้เรียน คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพครูมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 6 สิงหาคม 2561 เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนกำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ กำหนดเกณฑ์ตัดสินคุณภาพมาตรฐานมี 5 ระดับ คือ ระดับกำลังพัฒนา ระดับปานกลาง ระดับดี ระดับดีเลิศ และระดับยอดเยี่ยม ซึ่งมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2561 มีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 25-39)

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อ วิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากกหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและ ความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

3. มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต

4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้เรียนมีความสามารถในใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตนเองและ สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

5. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผล การทดสอบอื่น ๆ

6. มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1. มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2. มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย

3. ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

4. มีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับ กำลังพัฒนา

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่ สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ ปานกลาง

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ ดี

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้

4. ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม

5. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

6. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ ดีเลิศ

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

5. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

6. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นและการทำงานหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ ยอดเยี่ยม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

4. ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

2. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และทำงานหรืองานอาชีพ

3. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างได้

4. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

5. ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

6. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับ กำลังพัฒนา

1. เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ระดับ ปานกลาง

1. เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน เป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ระดับ ดี

1. เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

ระดับ ดีเลิศ

1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรู้รอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง

4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัย

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

ระดับ ยอดเยี่ยม

1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นไปได้ในการปฏิบัติทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างได้

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรู้รอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้

4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัย

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนาผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3.3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อนาไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับ กำลังพัฒนา

1. จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ

ระดับ ปานกลาง

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

ระดับ ดี

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

4. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระดับ ดีเลิศ

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

4. มีการบริหารจัดการขั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

5. มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระดับ ยอดเยี่ยม

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้และมีการเผยแพร่

2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

4. มีการบริหารจัดการขั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

5. มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

จากกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนในสถานศึกษาต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมาย คือ มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีความต้องการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ทั้งนี้ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ หากผลการประเมินอยู่ในระดับที่ดีเป็นที่น่าพอใจหรือผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่สถานศึกษาตั้งเป้าหมายไว้ แสดงถึงคุณภาพที่ดีในการจัดการศึกษาส่งผลให้ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความไว้ใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ แต่ในทางกลับกันหากผลการประเมินอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาต้องพัฒนาเพื่อเติมเต็มมาตรฐานที่ขาดหายไป

2.2.2 การดำเนินงานอิงมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 4 ได้กล่าวเกี่ยวกับความหมายของการศึกษาว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งมีมาตรฐานหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีมาตรฐานในการจัดการศึกษา รวมถึงแนวทางในการส่งเสริมและการกำกับดูแลของต้นสังกัดในการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้กระทรวงศึกษาธิการมีการกระจายอำนาจด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาโดยตรง (วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี, 2561, หน้า 14)

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อแก้ไขปรับปรุงวิธีการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาให้สะท้อนความเป็นจริงและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สร้างภาระงานที่ซ้ำซ้อนให้กับสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษารวมถึงหน่วยงานต้นสังกัดหรือ

หน่วยงานที่กำกับดูแลให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาการศึกษา โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือและแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 4 เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ 3 แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, ภาคผนวก)

จากประกาศกฎกระทรวงศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 สรุปได้ว่า “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้สถานศึกษาจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. ดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. อาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและการศึกษาไทยในอนาคตประกอบกับมีนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไปจำเป็นต้องปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกัน จึงให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 9 (3) ได้กำหนดการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาโดยมาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาและมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอก

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 (3) มาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 5 มาตรา 31แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประกอบกับมติคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการประชุม ครั้งที่ 5/2561 เมื่อวันศุกร์ที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งนี้ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประกาศ ณ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, ภาคผนวก)

จากประกาศกระทรวงศึกษาธการข้างต้น สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาดังที่ปรากฏในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปจะกำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาเพราะมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ได้กำหนดบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ระดับสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงประกาศใช้ และให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท ทั้งนี้ สามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้ โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกำหนดผู้รับผิดชอบ และวิธีการที่เหมาะสม

2.5 ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

2.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี

2.7 พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือและแนะนำสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างต่อเนื่อง

2. รวบรวม สังเคราะห์ จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ ซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้น และจัดส่งไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

3. ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5. ให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับรองจาก (สมศ.) เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อาจมอบหมายบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินเข้าร่วมสังเกตการณ์รับฟังและให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. กำหนดนโยบายด้านการศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. วิเคราะห์ สรุปผลรายงานผล ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ

4. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะของสานักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5. ประสานความร่วมมือกับสานักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการจัดบุคคลร่วมเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายนอกกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

เพื่อให้การดำเนินงานอิงมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 จึงให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งมีความรู้ ความเข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ดังนี้

1. สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

2. สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดประกาศใช้ไปเทียบเคียงและจัดทำเป็น “มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา” จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและดำเนินงานตามแผนฯ ตลอดช่วงปีการศึกษาและจัดทา SAR ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หลังสิ้นปีการศึกษา (ประมาณเดือน มี.ค.-เม.ย.) แล้วจึงจัดส่ง SAR ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

3. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาได้รับ SAR จากสถานศึกษาก็จะมีการสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดส่ง SAR พร้อมประเด็น ต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบ ให้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานปละประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review)โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้อย่างรอบด้าน และวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช่การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

5. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไปการตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (Holistic Rubrics)

6. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

7. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence Based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

8. คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรศึกษามาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาของตน หลังประเมินแล้วให้แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report)

9. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

10. ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทารายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

11. โครงสร้างรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาไม่มีรูปแบบตายตัวให้สถานศึกษาจัดทำในสิ่งที่สถานศึกษาต้องการนำเสนอได้ สิ่งสำคัญที่สุดของรายงานการประเมินตนเอง คือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพซึ่งหมายรวมถึง กิจกรรม/โครงการ/งานที่สถานศึกษาดำเนินการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักการ แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา การมีเป้าหมายหรือรูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทุกกิจกรรม/โครงการ/งานส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยให้นำเสนอข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของสถานศึกษาและมุ่งคำตอบคำถามดังนี้ 1) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพในระดับใด 2) ข้อมูลหลักฐานและเอกสารเชิงประจักษ์สนับสนุนมีอะไรบ้าง และ 3) แนวทางพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้นกว่าเดิมเป็นอย่างไร

12. ข้อควรตระหนักในการประเมินคุณภาพภายใน

12.1 ผู้ประเมินควรมีความรู้ลึกและเข้าใจบริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในแง่มุมของภาระงาน โครงสร้าง เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหาร และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และ มีประสบการณ์เพียงพอ เพื่อการช่วยชี้แนะการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง

12.2 ผู้ประเมินควรวิเคราะห์อภิปรายด้วยใจเป็นกลาง โดยพิจารณาจากข้อมูลหลักฐานที่เก็บรวบรวมจากหลาย ๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปัจจุบัน และผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา (อาจพิจารณาย้อนหลัง 3 ปี) ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาว่าอยู่ในระดับใด

12.3 สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดที่ได้รับจากการประเมินภายในของสถานศึกษา คือ การได้รับข้อชี้แนะ คำแนะนำ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง ดังนั้น ผู้ประเมินจึงควรรู้ความเคลื่อนไหวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน

12.4 การกำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินภายในของสถานศึกษานั้น ให้สถานศึกษากำหนดได้เองตามความเหมาะสม แต่ควรสอดคล้องกับสภาพและบริบทของการดำเนินงาน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนการเรียนรู้ บันทึกหลังสอนรายงานประชุม เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเอกสารหลักฐานต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การสร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

12.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของการสังเกตและสัมภาษณ์นั้น ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง ต้องสร้างความรู้สึกเป็นมิตรมากกว่าการจับผิดหรือการกล่าวโทษ และควรพูดคุยสอบถามด้วยความสุภาพและสร้างความไว้วางใจเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การดำเนินงานอิงมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกกรมหรือจัดให้มีขึ้น โดยอาศัยกระบวนการ วิธีการ หลักการและการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีการพัฒนาในลักษณะที่ดีขึ้นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างมีระบบตามแผนที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามช่วงเวลาที่กำหนด และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.3 สภาพบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2553 นั้น และเป็นหน่วยงานที่ได้รับการกำหนดให้มีขึ้นตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาดังกล่าว โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณของหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณ ที่ได้รับให้สถานศึกษาในสังกัดทราบ กำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย รวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประสานส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ คณะทำงานด้านการศึกษาประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมายการปฏิบัติภารกิจ ดังกล่าวจะบรรลุผลสำเร็จได้จะต้องมีระบบการวางแผนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาเป็นจุดเชื่อมประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงาน สถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด โดยการกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จึงได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2564 - 2566) โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.3.1 สภาพภูมิศาสตร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการในเขตพื้นที่ใน 2 จังหวัด โดยมีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด 50 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี จำนวน 31 โรงเรียน และจังหวัดระยอง จำนวน 19 โรงเรียน จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรีบ้านบึง หนองใหญ่ พนัสนิคม พานทอง บ่อทอง เกาะจันทร์ สัตหีบ บางละมุง ศรีราชา และเกาะสีชัง จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง แกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง นิคมพัฒนา วังจันทร์ และเขาชะเมา

ที่ตั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตั้งอยู่เลขที่ 25/11 หมู่ 5 ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000 หมายเลขโทรศัพท์ 038 - 397-5015 โทรสาร 038 - 397 - 510 E-mail : www.spm18.go.th

2.3.2 อาณาเขตติดต่อของจังหวัดชลบุรี

ทิศเหนือ ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ทิศใต้ ติดกับจังหวัดระยอง ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี และระยอง ทิศตะวันตก ติดกับชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย

2.3.3 อาณาเขตติดต่อของจังหวัดระยอง

ทิศเหนือ ติดกับอำเภอหนองใหญ่ บ่อทอง ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ทิศใต้ ติดกับชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอนายายอาม แก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

2.3.4 เขตการปกครอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รับผิดชอบพื้นที่ให้บริการ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ซึ่งแต่ละจังหวัดแบ่งการปกครอง ดังนี้

1. จังหวัดชลบุรี แบ่งเขตการปกครองออกแบ่งเป็น 11 อำเภอ 92 ตำบล 687 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 9 แห่ง เทศบาลตำบล 29 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 58 แห่ง และมีรูปแบบการปกครองพิเศษ 1 แห่ง คือ เมืองพัทยา แยกจากการปกครองของอำเภอบางละมุง เนื่องจากเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ซึ่งมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

จังหวัดชลบุรี มี 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง อำเภอบ้านบึง อำเภอศรีราชา อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง จำนวนประชากร 1,070,209 คน

2. จังหวัดระยอง แบ่งเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ 54 ตำบล 439 หมู่บ้าน 80 ชุมชน ส่วนด้านการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 22 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 42 แห่ง

จังหวัดระยอง มี 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเขาชะเมา อำเภอบ้านฉาง อำเภอวังจันทร์ อำเภอปลวกแดง อำเภอแกลง อำเภอนิคมพัฒนา และอำเภอบ้านค่าย จำนวนประชากร 506,761 คน

2.3.5 ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีข้าราชการ บุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และพนักงานอัตราจ้าง ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 67 คน ดังนี้

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	จำนวน	1	คน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวน	3	คน
ศึกษานิเทศก์	จำนวน	10	คน
บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค (2)	จำนวน	37	คน
ลูกจ้างประจำ	จำนวน	1	คน
พนักงานราชการ/ครูอัตราจ้างช่วยราชการ	จำนวน	10	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	จำนวน	5	คน

มีผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ในสถานศึกษา จำนวน 4,279 คน มีโรงเรียน ในจังหวัดชลบุรี จานวน 31 โรงเรียน และจังหวัดระยอง จำนวน 19 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 51 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 153 คน ข้าราขการครู จำนวน 3,839 คน บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตร 38 ค (2) พนักงานราชการ จำนวน 97 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 48 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 93 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565)

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จังหวัดชลบุรี (จำนวนโรงเรียน)	จังหวัดระยอง (จำนวนโรงเรียน)
ขนาดเล็ก	นักเรียน 1–499 คน	4	4
ขนาดกลาง	นักเรียน 500–1,499 คน	9	6
ขนาดใหญ่	นักเรียน 1,500–2,499 คน	9	4
ขนาดใหญ่พิเศษ	นักเรียน 2,500 คนขึ้นไป	9	6
รวมโรงเรียน		**31**	**20**
รวมโรงเรียนทั้งสิ้น		**51**	

ที่มา. จาก *สรุปข้อมูลทางการศึกษา งานข้อมูลสารสนเทศ*, (หน้า 5) โดย เอกสารลำดับที่ 10/2566, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีผลการดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษาด้านโอกาสทางการศึกษา และด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านโอกาสทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนมีกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนมีรูปแบบการศึกษาที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละบุคคล

3. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบคัดกรองนักเรียนยากจนอย่างถูกต้อง

4. ติดตาม ตรวจสอบการรายงานข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการสนับสนุนการบริหารจัดการงบประมาณ

ด้านคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ อยู่ที่ระดับ 42.95 อยู่ในกลุ่มคุณภาพดีมาก

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ อยู่ที่ระดับ 34.27 อยู่ในกลุ่มคุณภาพดี

ตารางที่ 2.2 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565

ระดับ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เฉลี่ยรวม
ระดับประเทศ	52.95	32.05	24.39	33.32	35.68
ระดับสังกัด (สพฐ.)	53.91	31.75	24.66	33.67	36.00
ระดับจังหวัดชลบุรี	59.21	36.44	27.66	35.94	39.81
ระดับจังหวัดระยอง	58.68	35.47	26.77	35.88	39.20
ระดับ สพม.ชบรย.	62.15	40.76	30.59	38.31	42.95

ที่มา. จาก *วิเคราะห์ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565*, (หน้า 3) โดย เอกสารลำดับที่ 3/2566, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

ตารางที่ 2.3 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565

ระดับ	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เฉลี่ยรวม
ระดับประเทศ	44.09	33.00	23.44	21.61	28.08	30.04
ระดับสังกัด (สพฐ.)	45.79	33.62	23.59	22.39	28.78	30.83
ระดับจังหวัดชลบุรี	50.41	36.22	28.70	28.42	32.18	35.19
ระดับจังหวัดระยอง	50.04	35.01	25.09	24.30	30.10	32.91
ระดับ สพม.ชบรย.	50.32	35.75	27.22	26.75	31.31	34.27

ที่มา. จาก วิเคราะห์ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565, (หน้า 2) โดย เอกสารลำดับที่ 4/2566,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

ตารางที่ 2.4 เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565

สาระการเรียนรู้	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3				ผลต่าง +/-
	2562	2563	2564	2565	ปี 2564-2565
ภาษาไทย	59.38	59.80	58.62	62.15	**+3.53**
ภาษาอังกฤษ	37.13	41.33	38.33	40.76	**+2.43**
คณิตศาสตร์	30.56	31.49	30.67	30.59	**-0.08**
วิทยาศาสตร์	31.54	33.15	35.10	38.31	**+3.21**
เฉลี่ยรวม	**39.65**	**41.44**	**40.68**	**42.95**	**+2.27**

ที่มา. จาก *วิเคราะห์ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565*, (หน้า 2) โดย เอกสารลำดับที่ 3/2566,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

ตารางที่ 2.5 เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565

สาระการเรียนรู้	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6				ผลต่าง +/-
	2562	2563	2564	2565	ปี 2564-2565
ภาษาไทย	46.29	48.58	52.04	50.32	**-1.72**
ภาษาอังกฤษ	32.46	33.59	33.43	27.22	**-6.21**
คณิตศาสตร์	30.04	29.63	27.79	26.75	**-1.04**
วิทยาศาสตร์	31.77	35.71	32.09	31.31	**-0.78**
สังคมศึกษา	37.69	37.65	39.88	35.75	**-4.13**
เฉลี่ยรวม	**35.65**	**37.03**	**37.05**	**34.27**	**-2.78**

ที่มา. จาก *วิเคราะห์ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565*, (หน้า 2) โดย เอกสารลำดับที่ 4/2566,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

ตารางที่ 2.6 เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับประเทศกับค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565

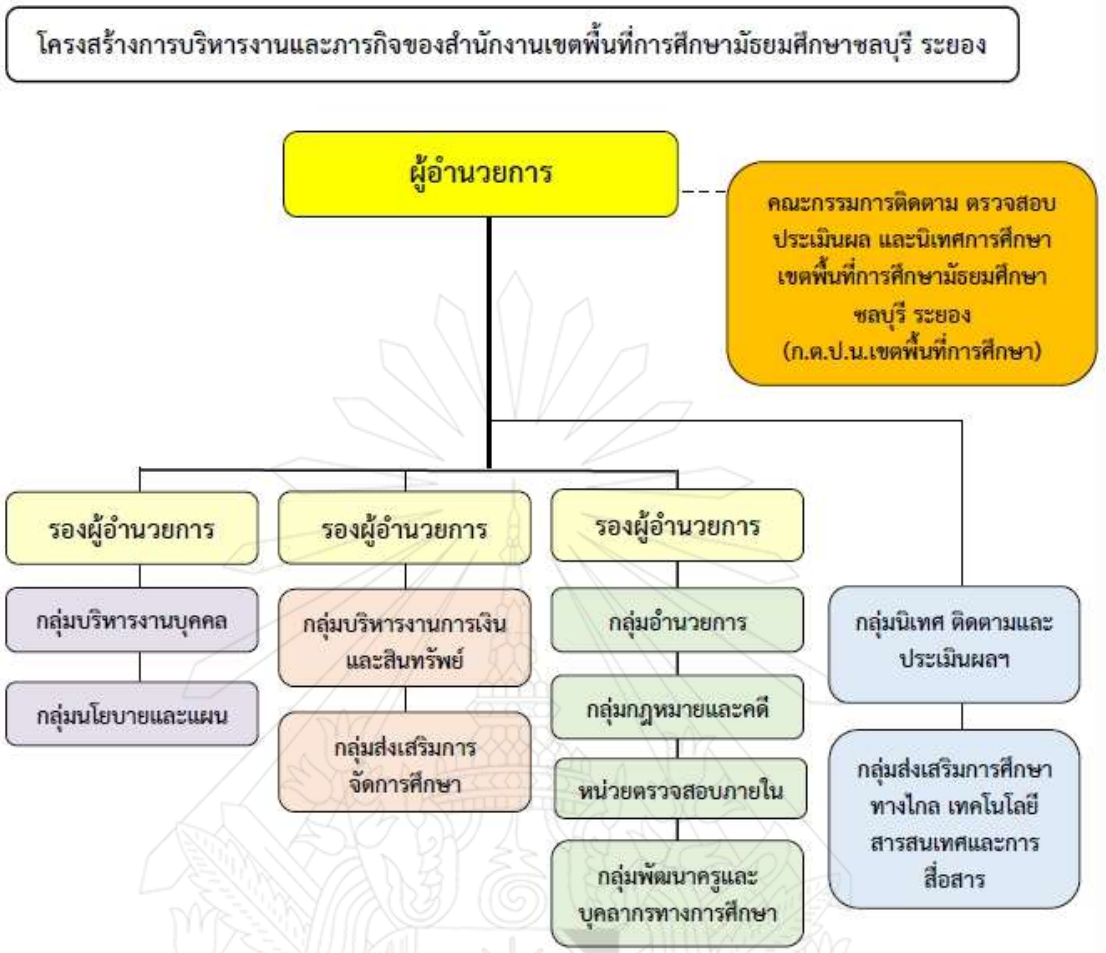
วิชา	ค่าเฉลี่ย ปีการศึกษา 2564		ผลต่าง	ค่าเฉลี่ย ปีการศึกษา 2565		ผลต่าง
	ระดับประเทศ	ระดับเขตฯ	+/-	ระดับประเทศ	ระดับเขตฯ	+/-
ภาษาไทย	51.19	58.62	**51.19**	52.95	62.15	**+9.20**
ภาษาอังกฤษ	31.11	38.33	**31.11**	32.05	40.76	**+8.71**
คณิตศาสตร์	24.47	30.67	**24.47**	24.39	30.59	**+6.20**
วิทยาศาสตร์	31.45	35.10	**31.45**	33.32	38.31	**+4.99**
รวมเฉลี่ย	**34.56**	**40.68**	**34.56**	**35.67**	**42.95**	**+7.28**

ที่มา. จาก *วิเคราะห์ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565*, (หน้า 2) โดย เอกสารลำดับที่ 3/2566 ,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

ตารางที่ 2.7 เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับประเทศ กับค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565

วิชา	ค่าเฉลี่ย ปีการศึกษา 2564		ผลต่าง	ค่าเฉลี่ย ปีการศึกษา 2565		ผลต่าง
	ระดับประเทศ	ระดับเขตฯ	+/-	ระดับประเทศ	ระดับเขตฯ	+/-
ภาษาไทย	46.40	52.01	**+5.61**	44.09	50.32	**+6.23**
สังคมศึกษาฯ	36.87	39.88	**+3.01**	33.00	35.75	**+2.75**
ภาษาอังกฤษ	25.56	33.43	**+7.87**	23.44	27.22	**+3.78**
คณิตศาสตร์	21.28	27.79	**+6.51**	21.61	26.75	**+5.14**
วิทยาศาสตร์	28.65	32.09	**+3.44**	28.08	31.31	**+3.23**
รวมเฉลี่ย	**31.75**	**37.05**	**+5.30**	**30.04**	**34.27**	**+4.23**

ที่มา. จาก *วิเคราะห์ผลคะแนนเฉลี่ย O-NET ปีการศึกษา 2562/2563/2564/2565*, (หน้า 2) โดย เอกสารลำดับที่ 4/2566,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

ภาพที่ 2.8 โครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ที่มา. จาก *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*, (หน้า 2) โดย เอกสารลำดับที่ 2/2564, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

2.3.6 ภารกิจและอำนาจหน้าที่

กฎกระทรวงแบ่งส่วน ราชการภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ า พ .ศ. 2560 กระทรวงศึกษาธิการ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2.3.7 อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1. กลุ่มอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ
4. จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กร
5. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการ ผลงาน และบริการข้อมูลข่าวสาร
6. ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา
7. ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ
8. ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มิใช่งานของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ

3. ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน

4. ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล

2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

3. ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

4. ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

5. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน

2. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี

3. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ

4. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์

5. ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ และงานบริหารสินทรัพย์

6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

2. ส่งเสริม สนับสนุนการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ

3. วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ย้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ศึกษาวิเคราะห์ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ

6. จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ

7. ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัว และการขออนุญาตต่าง ๆ

8. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ

9. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาก่อนแต่งตั้ง

2. ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน

3. ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

4. ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศหรือต่างประเทศ

6. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

7. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการศึกษา

4. วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมินติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

5. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

6. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษา

7. ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา

2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

3. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

4. ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

6. ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น

7. ส่งเสริม สนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

8. ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกันแก้ไขและคุ้มครองความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

9. ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

10. ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม

11. ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

12. ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

13. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

9. หน่วยตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแล ทรัพย์สิน

2. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด

3. ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินการบริหารความเสี่ยง

4. ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

10. กลุ่มกฎหมายและคดี ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย

2. ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

3. ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย

4. ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

5. ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์

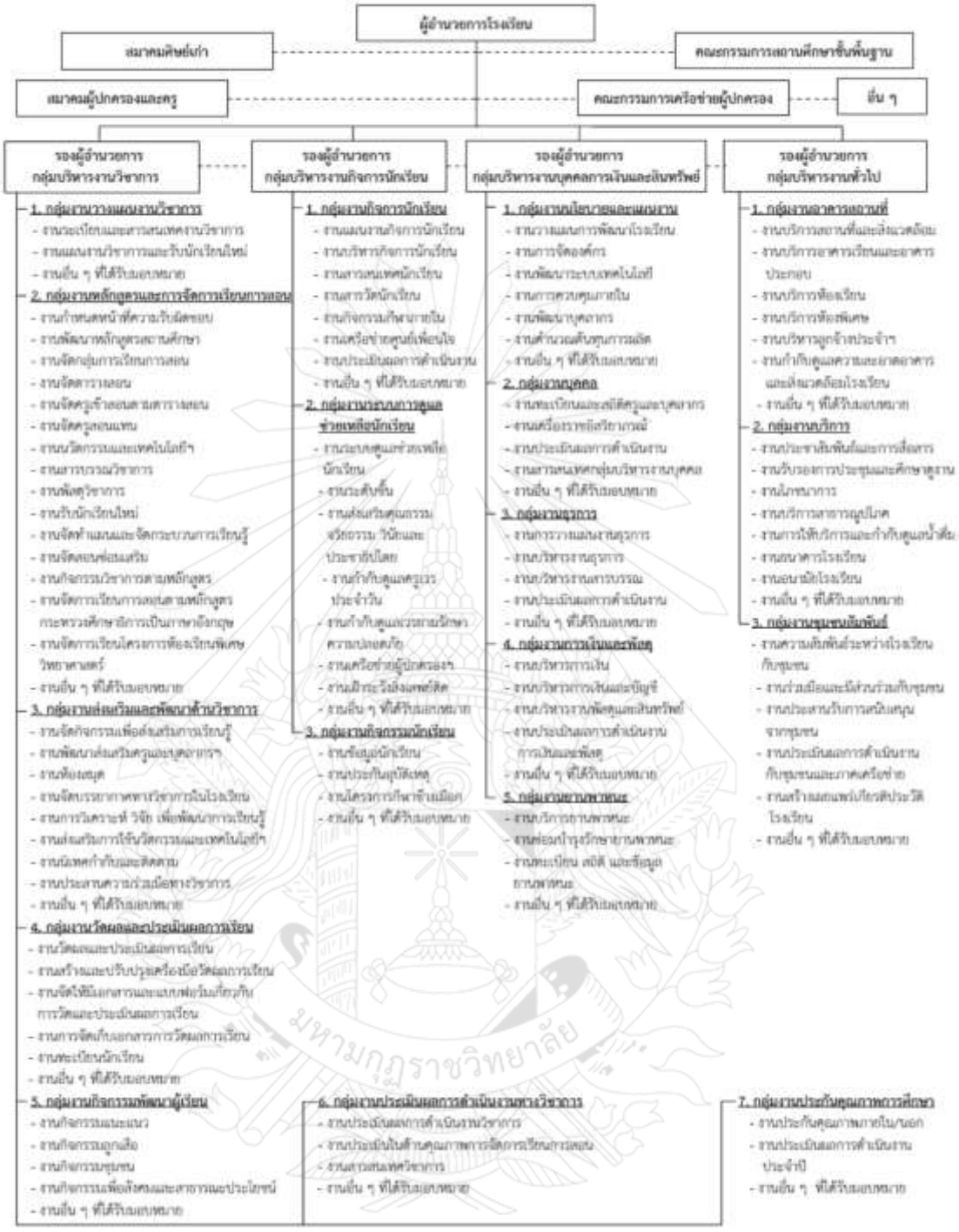
6. ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

7. ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ

8. ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

9. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานกฎหมายและงานคดีของรัฐ

10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ภาพที่ 2.9 โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาแผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ที่มา. จาก *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*, (หน้า 2) โดย เอกสารลำดับที่ 2/2564, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.

2.3.8 ทิศทางการพัฒนาการศึกษา ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2564-2566

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาลนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนโยบายของหน่วยงานอื่น ๆ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงเพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และนาไปสู่การปฏิบัติ

วิสัยทัศน์

มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

ค่านิยมองค์กร

“ซื่อสัตย์ พร้อมบริการ สุภาพ มีคุณธรรม” ตัวย่อ “ISPM” (Integrity Service mind Polite Morality)

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบให้กับผู้เรียน ครูบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับชาติและระดับสากล

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

5. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีสมรรถนะตรงตามสายงาน

6. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7. พัฒนาระบบบริหารจัดการของสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา มีความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ และมีสุขภาวะที่ดีสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

3. ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาคและมีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับชาติและระดับสากล มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ

4. ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษา มีทักษะการใช้เทคโนโลยี และมีความรู้ด้านอุตสาหกรรมใหม่ สามารถสร้างนวัตกรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

5. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร มีสมรรถนะและทักษะตรงตามสายงาน รวมถึงมีวัฒนธรรมการทางานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองและสถานศึกษาในสังกัด มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับหน่วยงานอื่น

นโยบาย

นโยบายข้อที่ 1 ด้านความปลอดภัย

นโยบายข้อที่ 2 ด้านโอกาส

นโยบายข้อที่ 3 ด้านคุณภาพ

นโยบายข้อที่ 4 ด้านประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของผู้เรียน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติและเทียบเคียงสู่มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

อุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 72) ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัย พบว่าทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ด้านการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ด้านการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร ด้านการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการองค์กร ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านการกำหนดนโยบายและการปกครอง ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และด้านการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ตามลำดับ

ผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 85) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ด้านการเรียนรู้ ด้านค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ด้านในการบริหารจัดการบุคคล ด้านการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารจัดการองค์กร ด้านการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน และด้านในการกำหนดนโยบาย และการปกครอง ตามลำดับ

สุมัทนา อ่องจำปา (2561, หน้า187-194) ได้ศึกษา การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ มาตรฐานด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานด้านที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทที่สุด โดยต้องการรักษาหรือคง

สภาพไว้ตามลำดับ ดังนี้ มาตรฐานด้านที่1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานด้านที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล มาตรฐานด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวม มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ มาตรฐานด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานด้านที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มาตรฐานด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มีดังนี้ พัฒนานักเรียนในการอ่านออก เขียนได้ ให้มีประสิทธิภาพและเห็นผลจริง พัฒนานักเรียนคิดเป็นวิเคราะห์และพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงได้ และมีโครงงานอาชีพให้มากขึ้น มาตรฐานด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้ มีการส่งเสริมการอบรม พัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่ตนเองสอนอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดการและวางระบบงานอย่างมีระบบระเบียบ มาตรฐานด้านที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ มีการประเมินความรู้ของนักเรียนตามความเป็นจริงอยู่เสมอ และมีการเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเป็นหลัก และมาตรฐานด้านที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล คือ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี (2561, หน้า 104) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับสูง 4) สมการพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ทักษะการบริหาร มี 7 ทักษะอยู่ในสมการพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ทักษะด้านการตัดสินใจ (DEC) ทักษะทางการศึกษาและการสอน(EDU) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (CON) ทักษะด้านการบริหารเวลา(TIM) ทักษะด้านมนุษย์(HUM) ทักษะด้านเทคนิค(TEC) และทักษะทางการวินิจฉัย (DA) ที่สามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 67 และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$\hat{Y}_{QAS}$ = .680 + .102 (DEC) + .212 (CON) + .229 (EDU) +.156 (TIM) + .127 (TEC) + .120 (HUM) - .120 (DIA)

สมาการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}_{QAS}$ = .124 (DEC) + .283 (CON) + .305 (EDU) +.209 (TIM) + .178 (TEC) + .144 (HUM) - .134 (DIA)

ชนิตา พลายแก้ว (2562, หน้า 116) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการประเมินผล ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทักษะด้านการศึกษา ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ตามลำดับ 2) ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการและด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ 3) ทักษะการบริหาร ได้แก่ ทักษะด้านการประเมินผล (X_7) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_4) ทักษะด้านการศึกษา (X_6) และทักษะด้านเทคนิค (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 68.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot}$ = 0.82 + 0.38 (X_7) + 0.14 (X_4) + 0.16 (X_6) + 0.15(X_2)

เบญญาดา เกิดมณีเดชากร (2563, หน้า 90) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านมนุษย์ ด้านความคิดรวบยอด ด้านการศึกษาและการสอน ด้านความรู้ความคิด และด้านเทคนิค ตามลำดับ 2) มาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล และด้านคุณภาพของผู้เรียน ตามลำดับ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 คือ ด้านเทคนิค ด้านการศึกษาและการสอน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย หรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 72.20 (R^2 = 0.722) สามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปของสมการทำนายได้ ดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$\hat{Y}$ = 0.869 + 0.282 (TB) + 0.248 (TC) + 0.173 (TE) + 0.124 (TD)

(R^2 = 0.722)

สมการคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}_y$ = 0.306 (Z_{TB}) + 0.290 (Z_{TC}) + 0.212 (Z_{TE}) + 0.138 (Z_{TD})

(R^2 = 0.722)

สำหรับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความคิด (TA) ไม่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา เพราะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่ถูกคัดเลือกเข้าสมการ

วัชรินทร์ ภูมิภาค (2563, หน้า) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง และตามคำแนะนำ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 99) ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ทักษะการเรียนรู้ รองลงมาคือ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะด้านการกำหนดนโยบายและ

การปกครอง ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการประเมินผลงานและบริหารงานบุคคล ทักษะในการบริหารจัดการบุคคล และทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน ตามลำดับ

อัญชลี ณ นครพนม (2564, หน้า 91-92) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะความคิดรวบยอด ทักษะทางเทคนิค ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการวินิจฉัย ตามลำดับ ระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการบริหารจัดการศึกษาที่ดี ตามลำดับ และทักษะการบริหารของผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ทักษะการตัดสินใจ (X_6) และทักษะการวินิจฉัย (X_4) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 63.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอย คือ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.98 + 0.09\ (X_2) + 0.50\ (X_6) + 0.17\ (X_4)$$

ฐนพร จันทร์มั่น. (2564, บทคัย่อ). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าระดับทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ทักษะความร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ทักษะวิสัยทัศน์ และทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ ระดับการบริหารงานวิชาการ ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การจัดและพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวางแผนงานวิชาการและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศและการแนะแนวทางการศึกษา การวัดผลประเมินผลและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาและการร่วมมือกับชุมชนพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ตามลำดับ ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ทักษะความร่วมมือ(X_4) ทักษะวิสัยทัศน์ (X_3) ทักษะการสื่อสาร (X_1) และทักษะความคิดสร้างสรรค์ (X_2) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ (Y_{tot}) โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 68.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมการวิเคราะห์การถดถอย คือ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.23 + 0.26(X_4) + 0.22\ (X_3) + 0.15\ (X_1) + 0.10(X_2)$$

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Pang Sun Keung (2000) ศึกษาตัวชี้วัดการปฏิบัติงานและการประกันคุณภาพได้อธิบายการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในฮ่องกง ได้ให้คำแนะนำคุณภาพของโรงเรียนควรใช้การประกัน 2 แบบ การควบคุมคุณภาพภายนอกใช้การตรวจโรงเรียนทั้งหมดโดยผู้ประกันคุณภาพและการประเมินภายในโรงเรียน การปฏิบัติงานของโรงเรียนจะถูกตรวจด้วยตัวชี้วัดที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในฮ่องกงควรจะส่งเสริมโดยการประเมินภายในโรงเรียนมากกว่าควบคุมภายนอกใช้การตรวจโรงเรียนโดยผู้ประกันคุณภาพระยะยาว

Bugg (2000) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในมลรัฐอิลลินอยซ์ วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของคณะกรรมการการศึกษาของรัฐในโครงการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาแผนที่ใช้เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนากระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐ การศึกษาครั้งนี้เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับขอบเขตที่โรงเรียนสองแห่งใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัย พบว่า ก่อนที่จะมีการนำการประกันคุณภาพและแผนพัฒนามาใช้โรงเรียนทั้งสองแห่งยังไม่ได้ใช้ระเบียบโครงสร้างในการปรับปรุงโรงเรียน โรงเรียนในชนบทสามารถใช้กระบวนการประกันคุณภาพเพื่อเป็นการกระตุ้นการพัฒนาโครงสร้างการจัดระเบียบของโรงเรียน ในขณะที่โรงเรียนในเมืองไม่สามารถทำตามกระบวนการได้สำเร็จ การประกันคุณภาพมีผลดีต่อแผนการสอนในโรงเรียนทั้งสองแห่ง การประกันคุณภาพประสบความสำเร็จในเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุง โครงร่างของการประกันคุณภาพสามารถช่วยโรงเรียนในการพัฒนาวัฒนธรรมการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

Weigel. (2012). ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมัยใหม่ การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดและวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมัยใหม่ การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสำรวจทักษะการบริหารที่มีศักยภาพของการบริหารโรงเรียนสมัยใหม่ ทักษะที่สำคัญในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนสมัยใหม่ในศตวรรษที่ 21 มีความจำเป็นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้งานดิจิทัล ทักษะการบริหารจัดการองค์การ ทักษะการบริหารงานบุคคล ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร ทักษะการรับรู้ไว ทักษะการตัดสินใจ ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารโรงเรียนสมัยใหม่ต้องมีทักษะที่หลากหลายในการจัดการการศึกษา ในขณะที่การบริหารการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสมัยใหม่ต้องมีทักษะด้านการจัดการ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีเยี่ยมโดยเฉพาะทักษะการสื่อสารและการฟังเป็นทักษะสำคัญที่ผู้บริหารรุ่นใหม่ต้องใส่ใจและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเอาชนะความผันผวนและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์ปัจจุบันในศตวรรษที่ 21

Divleli & Ergün (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของผู้บริหารผลการใช้ทักษะการบริหารในระดับต่าง ๆ พบว่า ทักษะทางด้านความคิดรวบยอดด้านเทคนิคและด้านมนุษยสัมพันธ์ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารจัดการในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลและความสามารถในการกระตุ้นให้เกิดการทำงานเป็นทักษะที่ใช้ในการบริหารทุกระดับคล้ายคลึงกันแต่ในส่วนของการใช้ทักษะด้านความคิดรวบยอดและด้านเทคนิคนั้น ผู้บริหารต้องอาศัยการใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กรและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่องค์กรต้องประสบพบเจอ

Kearns (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะผู้นำตามความคิดของผู้บริหารระดับสูงในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้บริหารใช้ทักษะด้านเทคนิค ด้านความคิดรวบยอดและด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อบริหารงานในองค์กรให้เกิดผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เนื่องจากการติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเครือข่ายทางสังคม นอกจากนี้ผู้บริหารใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของตนให้เกิดกับผู้ร่วมงาน

Momoh and Osagiobare (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการตามมาตรฐานการประกันคุณภาพและประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในรัฐเอโดะและเดลต้า โดยตรวจสอบการดำเนินงานของหัวหน้างานมาตรฐานการประกันคุณภาพและประสิทธิผลการบริหารในโรงเรียนมัธยมของรัฐเอโดะและเดลต้า เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา พบว่า แม้ว่าจะไม่ได้นำมาตรฐานการประกันคุณภาพทั้งหมดมาใช้ในโรงเรียนมัธยมของเอโดะและเดลต้า แต่ระดับประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหารยังอยู่ในระดับสูงและประสบการณ์มีส่วนสำคัญต่อการปฏิบัติงานของพวกเขา จึงแนะนำว่าหัวหน้างานในการดำเนินการตามมาตรฐานการประกันคุณภาพและประสบการณ์ของหัวหน้างานควรเป็นเกณฑ์สำคัญในการแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อให้มาตรฐานการประกันคุณภาพสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Derick Meado (2016) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่สำคัญ

1. ผู้นำ (Role as school leader) การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (Being an effective leader) จัดหาทุนอุปถัมภ์โรงเรียน การพัฒนาการประเมินผลครูผู้สอน และนโยบายการพัฒนาโรงเรียน เป็นต้น

2. ผู้รักษาระเบียบวินัยของผู้เรียน (Role in Student Discipline) งานส่วนใหญ่ของผู้บริหารการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ที่ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ครูทุกคน และต้องเป้าหมายของการนำไปใช้กับผู้เรียนจะทำให้งานง่ายขึ้น

3. ผู้ประเมิน (Role as a Teacher Evaluator) ผู้บริหารส่วนใหญ่ต้องมีความรับผิดชอบในการประเมินผลงานของครู โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องจัดให้มีการประเมินตามกระบวนการด้านคุณภาพครูอย่างมีความเป็นธรรม และต้องชี้ให้เห็นทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของการปฏิบัติหน้าที่ของครู

4. การพัฒนา การดำเนินงาน และการประเมินโครงการ (Role in Developing, Implementing, and Evaluating Programs) เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องหาวิธีการพัฒนาประสบการณ์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น โครงการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต้องครอบคลุม เพื่อเป็นแนวทางเดียวกันและต้องมีการประเมินทุกปี และพัฒนาเสมอถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น

5. การทบทวนนโยบายและกระบวนการภายใน (role in Reviewing Policies and Procedures) เป้นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหาร (governing) โรงเรียน คือ คู่มือนักเรียน (Student Handbook) ถือเป็นตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองได้รู้นโยบายและขั้นตอนการทำงานของโรงเรียน

6. การกำหนดตาราง (Role in Schedule Setting) การสร้างตารางต้องทำทุก ๆ ปี ซึ่งจะเป็นภาระงานที่ผู้บริหารต้องการสร้างขึ้นมาเอง ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ตารางการปฏิบัติงานสอนครู ตารางการใช้ห้องเรียน ตารางการใช้ห้องสมุด เป็นต้น ให้มีความเหมาะสม

7. การเพิ่มอัตรากำลัง (Role in Hiring New Teachers) เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ต้องจ้างหรือรับครูและเจ้าหน้าที่เข้ามาใหม่ในการทำงาน ทดแทนในสิ่งที่ยังไม่สมดุล

8. การปกครองและชุมชนสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่และสมาชิกในชุมชนสามารถเป็นประโยชน์กับคุณในความหลากหลายของพื้นที่ การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและธุรกิจในชุมชนสามารถช่วยให้โรงเรียนอย่างมาก รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับบริจาคเวลาส่วนตัวและการสนับสนุนในเชิงบวกโดยรวม

9. การมอบหมายงาน (Delegating) ผู้บริหารต้องมีการมอบหมายงานบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น โดยมอบหมายให้กับบุคคลที่มีความรู้และไว้วางใจ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพไม่มีเวลามากพอที่จะทำทุกอย่างที่ต้องการทำด้วยตัวเอง จึงต้องพึ่งพาคนอื่น ๆ เพื่อให้ผลงานบรรลุผลสำเร็จ

McKenna (2017) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวโน้มและบริบทในการพัฒนาทักษะการบริหาร พบว่า แนวโน้มของการพัฒนาทักษะการบริหารขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล สถานการณ์และบริบทขององค์กรจะเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดให้ผู้จัดการตัดสินใจว่าควรจะทำอะไร อย่างไรมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับการฝึกอบรมในทางปฏิบัติ นั่นสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของคู่มือหรือตำราเรียน ดังนั้น ต่อไปนักเรียนนักศึกษาทางการบริหารรวมถึงทักษะการบริหารก็จะขาดแคลน เพราะทักษะไม่สามารถแยกออกจากแต่ละบุคคลหรือแต่ละบริบทได้ เปรียบเสมือนถ้าหากผู้จัดการเป็นผู้มีความ สามารถก็จะมีเช่นนั้นตลอดหรือถ้าเป็นผู้ไร้ความสามารถก็จะเป็นเช่นนั้นตลอดไปเช่นกัน

Kurnia (2019) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง (กรณีศึกษาโรงเรียน SMPN 1 Sambas) ระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนต้นแบบมัธยมศึกษาในอินโดนีเซีย ได้สร้างรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน (SPMI) เป้าประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่ออธิบายระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน SMPN 1 Sambas ซึ่งดำเนินการโดยใช้แนวทางเชิงคุณภาพ โดยขั้นตอนในการศึกษานี้ประกอบด้วยขั้นตอนของการเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบทั้งหมดในการนำแบบจำลองระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไปใช้ที่โรงเรียน SMPN 1 Sambas เพิ่มขึ้น โดยผู้บริหารโรงเรียน SMPN 1 Sambas โดยมีค่าเฉลี่ย คะแนน 84.34 จากคะแนนสูงสุด 100 คะแนน 2) ขั้นตอนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน SMPN 1 Sambas ได้ผ่านขั้นตอนการวางแผน การนำไปปฏิบัติและการกำกับดูแลตามข้อกำหนดและดำเนินการอย่างเหมาะสม 3) ผลลัพธ์ของระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน SMPN 1 Sambas อยู่ในระดับดี 4) อุปสรรคต่อระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน SMPN 1 Sambas คือ การขาดความเข้าใจที่ถูกต้องของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยตั้งสมมติฐานว่าผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม ดูแล ปรับปรุงคุณภาพในเรื่องนี้ และปัญหาทางด้านงบประมาณไม่เพียงพอ โดยภาพรวมในการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า (กรณีศึกษาโรงเรียน SMPN 1 Sambas) ระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาต้นแบบ SMPN 1 Sambas ในประเทศอินโดนีเซีย อยู่ในระดับดี แต่ยังต้องมีสิ่งที่ต้องปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา

Atıs, D., & Dilbaz, E. (2022). ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพตามบริบทของสถานศึกษา ทักษะการบริหารรวมถึงคุณสมบัติและความสามารถหลายอย่างเป็นสิ่งที่จำเป็นในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งโดยทั่วไปทักษะพื้นฐานที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ และทักษะในการบริหารจัดการองค์กร กรณีศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 12 แห่ง ผลการวิจัยพบว่าทักษะที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามบริบทของสถานศึกษา คือ ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ และทักษะในการบริหารจัดการองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจ ความสามารถในการสื่อสาร ความเคารพ ความอดทน ความมีวินัย ความสามารถในด้านเทคโนโลยี ผู้นำด้านการสอนทักษะการจัดการธุรกิจ ความรู้ด้านกฎหมาย การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการวิจัยและพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา ส่วนทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง สร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความสามารถในกระบวนการตัดสินใจ ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์พบว่า สำหรับปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ คือสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อย ทำให้สภาพกระบวนการบริหารการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ระบบการตรวจสอบระบบการประเมิน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

2.5 สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพของสถานศึกษาเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายว่าสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพและผ่านการรับรอง คือ สถานศึกษาที่สามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารเพื่อเป็นแกนนำเป็นผู้ส่งเสริมและเป็นผู้ชี้แนะทิศทางหรือวิธีการดำเนินการ เพื่อให้บุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาสามารถทำงานอย่างที่เป้าหมายกำหนดไว้และไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินการนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารต้องอาศัยทั้งความรู้พื้นฐาน ความเข้าใจ ประสบการณ์ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถอย่างสูงในการดำเนินงาน นอกจากนี้ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารงาน โดยผู้วิจัยมีแนวคิดว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารนั้นช่วยส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับ และเป็นปัจจัยที่ขับเคลื่อนระบบการศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาให้การศึกษามีคุณภาพและมีความยั่งยืนต่อไป ฮอลย์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ประกอบไปด้วย 1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง 3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร 5) ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 6) ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน 7) ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล 8) ทักษะการบริหารจัดการบุคคล 9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน และ10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ส่วนด้านมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาเป็นตัวแปรที่ศึกษาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพยากรณ์ (Predictive Survey Research) โดยใช้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ครูผู้สอน เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเสนอสาระสำคัญของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิธีการและขั้นตอนในการวิจัย
3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย
    3.2.1 การออกแบบการวิจัย
    3.2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
3.7 สรุป

3.1 วิธีการและขั้นตอนในการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและวิธีการขั้นตอนในการวิจัยไว้ เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นการจัดเตรียมโครงร่างเพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการของการดำเนินการตามโครงร่างงานวิจัย โดยการศึกษาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร ข้อมูลสถิติ ปัญหา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อจัดทำและดำเนินการสร้างเครื่องมือ แล้วนำเสนอการจัดทำโครงร่างต่อภาควิชาการบริการการศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ แล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำไปทดลองกับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (tryout) จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือแล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำร่างผลการวิจัย เพื่อนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมเสนอแนะ จัดพิมพ์และส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ และการขอจบการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การออกแบบการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา และตัวแปรผลที่ได้จากการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพยากรณ์ (Predictive Research) ที่มีแบบแผนการวิจัยในลักษณะของการใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวการณ์ไม่มีการทดลอง (The one shot, non-experimental case study design) โดยผู้วิจัยไม่ได้ทำหรือสร้างสถานการณ์ตามเงื่อนไขที่ต้องใด ๆ

3.2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบไปด้วยตัวแปรพื้นฐานตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐานเป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) เป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีของแนวคิดของฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ประกอบด้วย 10 ด้าน คือ 1) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership: X_1) 2) การกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance: X_2) 3) การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations: X_3) 4) การบริหารจัดการองค์ก ร (Organizational

Management: X_4) 5) การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development: X_5) 6) การบริหารจัดการการเรียนการสอน (Instructional Management: X_6) 7) การประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management: X_7) 8) การบริหารจัดการบุคลากร (Staff Development: X_8) 9) การวิจัยทำงการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning: X_9) และ 10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership: X_{10})

3. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) เป็นมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_{tot}) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จำนวน 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 (Y_1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 (Y_2) กระบวนการบริหารและการจัดการ และ มาตรฐานที่ 3 (Y_3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวนทั้งสิ้น 51 แห่ง

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 45 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 pp. 607-610 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562, หน้า 53)

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง แต่ละจังหวัดใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแห่งละ 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา 1 คน หัวหน้างานวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 225 คน

3.3.3 เทคนิคการสุ่ม

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากตามสัดส่วนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง การสุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การสุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูผู้สอนใชวิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก รายละเอียดแสดงตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สถานศึกษา (จังหวัด)	ประชากร (สถานศึกษา)	กลุ่มตัวอย่าง (สถานศึกษา)	ผู้ให้ข้อมูล				
			ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา (1 คน)	หัวหน้างานวิชาการ (1 คน)	หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา (1 คน)	ครูผู้สอน (2 คน)	รวมผู้ให้ข้อมูล
จังหวัดชลบุรี	31	26	26	26	26	52	**130**
จังหวัดระยอง	20	19	19	19	19	38	**95**
รวม	**51**	**45**	**45**	**45**	**45**	**90**	**225**

ที่มา. จาก *สรุปข้อมูลทางการศึกษา,* (หน้า 1-2), โดย กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2564, ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยสร้างข้อคำถามภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามตัวแปรตาม 10 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามแนวคิดของฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ประกอบด้วย 1) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) 2) การกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) 3) การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) 4) การบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) 5) การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) 6) การบริหารจัดการการเรียนการสอน (Instructional Management) 7) การประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management)

8) การบริหารจัดการบุคลากร (Staff Development) 9) การวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) และ 10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership) ใช้แบบสอบถามมีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2559, หน้า 127-128) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของแต่ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารผู้สถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2561 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้แบบสอบถามมีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2559, หน้า 127-128) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของแต่ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เพื่อให้เกิดความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร วรรณกรรมและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แล้วนำความรู้และแนวคิดที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 2 นำผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวมาสร้างแบบสอบถาม และนำไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง และนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) ความชัดเจนในแต่ละข้อคำถาม และหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ดัชนีความสอดคล้องได้ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (อนุวัติ คูณแก้ว, 2562, หน้า 21) พร้อมทั้งปรับแก้ภาษาและข้อความตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ให้มีความชัดเจนในการสื่อความหมายมากยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละข้อได้ค่า IOC ดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 - 1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างกับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่น จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวมผู้ให้ 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามภาพรวมและรายด้าน โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, หน้า 241) โดยใช้เกณฑ์กำหนดคุณภาพระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อขออนุญาตและแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์ ในการจัดเก็บข้อมูล จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 แห่ง

3.5.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำแบบสอบถามจำนวน 225 ฉบับ และส่งแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ ส่วนสถานศึกษาที่ไม่สะดวก ผู้วิจัยใช้การจัดส่งแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยโดยตรง

3.5.3 ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง มีความสมบูรณ์ทุกฉบับนำมาลงรหัสข้อมูล แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทุกขั้นตอนจากแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบกับคำบรรยายตามความหมายจากค่าสถิติที่วิเคราะห์ไว้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อคำถามในการวิจัย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 การวิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970, pp. 204-208 อ้างถึงใน มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, หน้า 248) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารในระดับน้อยที่สุด

3.6.3 การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970, pp. 204-208 อ้างถึงใน มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, หน้า 248) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6.4 การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งก่อนการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ทดสอบว่าตัวแปรต้น (Independent Variables) ทุกตัวจะมีความสัมพันธ์กันเองสูงหรือไม่ เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบ (r) ซึ่งจะต้องไม่มากกว่า 0.80 (Stevens, 1992 p. 26 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562 หน้า 429) ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor : VIF) เกณฑ์ที่ใช้คือ มีค่าไม่เกิน 10 (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2549 หน้า 20 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562 หน้า 429) ซึ่งแปลผลค่า VIF ดังนี้

ค่า VIF = 1 หมายถึง ตัวแปรตาม ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ค่า 1 < VIF < 10 หมายถึง ตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า VIF > to 10 หมายถึง ตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์กันสูง

และค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) เกณฑ์ที่ใช้คือ มีค่าไม่เกิน 0.20 (Menard, 1995) หรือไม่เกิน 0.25 (Huber & Stephens, pp. 36, 309-325 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562 หน้า 429)

การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy}) แล้วแปลความหมาย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (Bartz, 1999, p. 184 อ้างถึงใน มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, หน้า 256) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มากกว่า 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61 – 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41 – 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20 – 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ น้อยกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

3.7 สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพยากรณ์ (Predctive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) เพื่อศึกษามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 3) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 45 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวนน 1 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานวิขาการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 5 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 225 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) ตามสัดส่วนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ สำหรับรายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ประกอบด้วย 10 ทักษะ 1) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) 2) การกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) 3) การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) 4) การบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) 5) การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร

(Curriculum Planning and Development) 6) การบริหารจัดการการเรียนการสอน (Instructional Management) 7) การประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management) 8) การบริหารจัดการบุคลากร (Staff Development) 9) การวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) และ 10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership) และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานการศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้ของเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์สถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปกับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงได้กำหนดไว้ต่อไป

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) เพื่อศึกษามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ 3) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.4 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.5 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.6 สรุป

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-distribution) ที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
a	แทน	ค่าคงที่

r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การทำนายหรือของการพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Adj-R^2	แทน	ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted Square)
$S.E._b$	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัประสิทธิ์ถดถอย
$S.E._{est}$	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
X	แทน	ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (Administrators Skills)
X_1	แทน	ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Skills in Visionary Leadership)
X_2	แทน	ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Skills in Policy and Governance)
X_3	แทน	ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (Skills in Communication and Community Relations)
X_4	แทน	ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Skills in Organizational Management)
X_5	แทน	ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร (Skills in Curriculum Planning and Development)
X_6	แทน	ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (Skills in Instructional Management)
X_7	แทน	ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (Skills in Staff Evaluation and Personnel Management)
X_8	แทน	ทักษะการบริหารจัดการบุคคล (Skills in Staff Development)
X_9	แทน	ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Skills in Educational Research, Evaluation, and Planning)
X_{10}	แทน	ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership)
Y	แทน	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
Y_1	แทน	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
Y_2	แทน	มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

Y_3 แทน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

$\hat{Y}_{tot}$ แทน สมการพยากรณ์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$\hat{Z}_Y$ แทน สมการพยากรณ์ค่าของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

p แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการไปแจกแบบสอบถามจำนวน 225 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 225 ฉบับ เมื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ใช้ได้ 225 คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยผู้วิจัยได้จำแนกสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์ การทำงานในตำแหน่ง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency)
และค่าร้อยละ (Percentage) รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	70	31.11
หญิง	155	68.89
รวม	**225**	**100.00**
2. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	50	22.22
31 - 40 ปี	57	25.33
41 - 50 ปี	62	27.56
51 ปีขึ้นไป	56	24.89
รวม	**225**	**100.00**

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
3. การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	132	58.67
ปริญญาโท	90	40.00
สูงกว่าปริญญาโท	3	1.33
รวม	**225**	**100.00**

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา / รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	30	13.33
หัวหน้างานวิชาการ	9	4.00
หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา	7	3.11
ครูผู้สอน	179	79.56
รวม	**225**	**100.00**
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง		
0 - 10 ปี	121	53.78
11 - 20 ปี	54	24.00
21 - 30 ปี	24	10.66
31 ปีขึ้นไป	26	11.56
รวม	**225**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 225 คน แยกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. **เพศ** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 68.89 และเพศชาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11

2. **อายุ** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 27.56 อายุ 31-40 ปี จำนวน 57 คน ร้อยละ 25.33 อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 56 คน ร้อยละ 24.89 และอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 50 คน ร้อยละ 22.22 ตามลำดับ

3. **ระดับการศึกษา** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 58.67 รองลงมา คือ ปริญญาโท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาเอกจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.33 ตามลำดับ

4. **ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่ครูผู้สอน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 79.56 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา/รองสถานศึกษา และหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.11 ตามลำดับ

5.**ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่งไม่เกิน 10 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 53.78 รองลงมา คือ 11 -20 ปี จำนวน 54 คนคิดเป็นร้อยละ 24.00 มากกว่า 30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.56 และน้อยที่สุด คือ 21 - 30 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 10.66 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง 3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร 5) ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 6) ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน 7) ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล 8) ทักษะการบริหารจัดการบุคคล 9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน และ 10) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม

n = 225

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.36	0.61	มาก	4
2. ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง	4.29	0.67	มาก	10
3. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน	4.36	0.64	มาก	5
4. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	4.30	0.68	มาก	9
5. ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	4.36	0.67	มาก	6
6. ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน	4.38	0.65	มาก	2
7. ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล	4.33	0.69	มาก	8
8. ทักษะการบริหารจัดการบุคคล	4.40	0.69	มาก	1
9. ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน	4.34	0.68	มาก	7
10. ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ	4.38	0.71	มาก	3
รวม	**4.35**	**0.62**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมทั้ง 10 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.62) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการบริหารจัดการบุคคล ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.69) ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.38, SD = 0.65) ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ($\bar{X}$ = 4.39, SD = 0.71) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.61) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.64) ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.67) ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ($\bar{X}$ = 4.34, SD = 0.68) ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.69)

ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ($\overline{X}$ = 4.30, SD = 0.68) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ($\overline{X}$ = 4.29, SD = 0.67) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในแต่ละด้านเป็นรายข้อจะได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3 - 4.12

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1)

n = 225

ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์ (X_1)	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	4.40	0.69	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน	4.26	0.73	มาก	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผน ในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน	4.46	0.67	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ	4.44	0.71	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของโรงเรียน ที่กำหนด	4.31	0.68	มาก	5
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง	4.37	0.68	มาก	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำนักงานเขต พื้นที่และโรงเรียน	4.29	0.70	มาก	6
รวม	**4.36**	**0.61**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.36, SD = 0.61) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผน ในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.46, SD = 0.67) ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ($\overline{X}$ = 4.44, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.40, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง ($\overline{X}$ = 4.37, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของโรงเรียนที่กำหนด ($\overline{X}$ = 4.31, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษมีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชน และนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.29, SD = 0.71) และผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่ และโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.26, SD = 0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2)

ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2)	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบาย และการปกครอง	4.33	0.67	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน	4.35	0.73	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรของโรงเรียน	4.27	0.78	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	4.32	0.72	มาก	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสามารถ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิด ในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล	4.14	0.82	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน	4.35	0.72	มาก	1
รวม	**4.29**	**0.67**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, SD = 0.67) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.72) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.73) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและการปกครอง ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.67) ผู้บริหารสถานศึกษามีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.73) ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.27, SD = 0.78) และผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิดในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล ($\bar{X}$ = 4.14, SD = 0.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (X_3)

n = 225

ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (X_3)	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม	4.40	0.70	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.38	0.71	มาก	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	0.77	มาก	7
4. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา	4.27	0.74	มาก	9
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชนเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	4.35	0.78	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.42	0.68	มาก	2
7. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกัน ในการปฏิบัติงาน	4.32	0.76	มาก	8

ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (X_3)	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
8. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ	4.38	0.70	มาก	4
9. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมของโรงเรียนไปยังชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรม รวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	4.43	0.67	มาก	1
รวม	**4.36**	**0.64**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.64) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนไปยังชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรม รวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.42, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ ($\bar{X}$ = 4.38, SD = 0.70) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.38, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชนเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.78) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.77) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชนมีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกัน ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.76) และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.27, SD = 0.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4)

n = 225

ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	4.23	0.75	มาก	7
2. ผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ	4.33	0.71	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง	4.39	0.71	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.32	0.71	มาก	3
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณการบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว	4.26	0.84	มาก	5
6. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.32	0.77	มาก	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน	4.30	0.72	มาก	5
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ	4.21	0.81	มาก	8
รวม	**4.30**	**0.68**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.30, SD = 0.68) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการบริหารจัดการองค์กร อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.39, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ($\overline{X}$ = 4.33, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ใน การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 4.32, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\overline{X}$ = 4.32, SD = 0.77) ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.30, SD = 0.72) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณการบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว ($\overline{X}$ = 4.26, SD = 0.84) ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ($\overline{X}$ = 4.23, SD = 0.75) และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ ($\overline{X}$ = 4.21, SD = 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร (X_5)

n = 225

ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร (X_5)	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา	4.36	0.68	มาก	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตรกำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.39	0.72	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.36	0.75	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตรเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.39	0.74	มาก	3
5. ผู้บริหาสถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรของสถานศึกษา	4.39	0.71	มาก	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ	4.29	0.72	มาก	6
รวม	**4.36**	**0.67**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.67) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาสถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.39, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.39, SD = 0.72) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตร เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิด

ขั้นสูงของนักเรียน ($\overline{X}$ = 4.39, SD = 0.74) ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.36, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\overline{X}$ = 4.36, SD = 0.75) และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ ($\overline{X}$ = 4.29, SD = 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (X_6)

n = 225

ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (X_6)	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนา ดำเนินการและควบคุม ปรับเปลี่ยน กระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก	4.44	0.65	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจบทบาทของแรง จูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน	4.41	0.70	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.41	0.73	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.40	0.65	มาก	4

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (X_6) (ต่อ)

ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (X_6)	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
5. ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน	4.36	0.72	มาก	5
6. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน	4.31	0.74	มาก	8
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์ และประสิทธิภาพที่คาดหวัง	4.35	0.73	มาก	6
8. ผู้บริหารสถานศึกษาการสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน	4.33	0.73	มาก	7
รวม	**4.38**	**0.65**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.8 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, SD = 0.65) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียนและบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจ บทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.70) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.73) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.72)

ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์ และประสิทธิภาพที่คาดหวัง ($\overline{X}$ = 4.35, SD = 0.73) ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน ($\overline{X}$ = 4.33, SD = 0.73) และผู้บริหารสถานศึกษาปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน ($\overline{X}$ = 4.31, SD = 0.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (X_7)

n = 225

ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (X_7)	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร	4.30	0.76	มาก	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูล และพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร	4.34	0.74	มาก	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล	4.34	0.75	มาก	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน	4.32	0.73	มาก	3
รวม	**4.32**	**0.69**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.9 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.33, SD = 0.69) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่าทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูล และ

พัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร ($\overline{X}$ = 4.34, SD = 0.74) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ($\overline{X}$ = 4.34, SD = 0.75) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.32, SD = 0.73) และผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ใน การปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร ($\overline{X}$ = 4.30, SD = 0.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการบุคคล (X_8)

n = 225

ทักษะการบริหารจัดการบุคคล (X_8)	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร	4.44	0.72	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ	4.44	0.75	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน	4.43	0.76	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ หรือต่างประเทศ	4.36	0.78	มาก	6
5. ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.36	0.72	มาก	5
6. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย	4.38	0.74	มาก	4
รวม	**4.40**	**0.69**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการบริหารจัดการบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.40, SD = 0.69) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการบริหารจัดการบุคคล อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร ($\overline{X}$ = 4.44, SD = 0.72) ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ($\overline{X}$ = 4.44, SD = 0.75) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.43, SD = 0.76) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ($\overline{X}$ = 4.38, SD = 0.74) ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.36, SD = 0.72) และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ($\overline{X}$ = 4.36, SD = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9)

n = 225

ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9)	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.34	0.69	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัย ที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ	4.30	0.74	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริม และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	4.37	0.71	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคตวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา	4.34	0.76	มาก	3
รวม	**4.34**	**0.68**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.34, SD = 0.668) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่าทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริมและประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน ($\overline{X}$ = 4.37, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\overline{X}$ = 4.34, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมใน การวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.34, SD = 0.76) และผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัย ที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ ($\overline{X}$ = 4.30, SD = 0.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10})

n = 225

ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10})	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน	4.38	0.77	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.42	073	มาก	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม	4.40	0.74	มาก	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.35	0.73	มาก	4
รวม	**4.39**	**0.71**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.12 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.39, SD = 0.71) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\overline{X}$ = 4.42, SD = 0.73) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม ($\overline{X}$ = 4.40, SD = 0.74) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน ($\overline{X}$ = 4.38, SD = 0.77) และผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ($\overline{X}$ = 4.35, SD = 0.73) ตามลำดับ

4.4 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 1) มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน 2) มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและ การจัดการ 3) มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 4.13 - 4.16

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวม

n = 225

มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านคุณภาพของผู้เรียน	4.44	0.66	มาก	2
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	4.43	0.64	มาก	3
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.47	0.61	มาก	1
รวม	**4.44**	**0.61**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.13 พบว่ามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.44, SD = 0.62) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\overline{X}$ = 4.47, SD = 0.61) ด้านคุณภาพของผู้เรียน ($\overline{X}$ = 4.44, SD = 0.66) และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ($\overline{X}$ = 4.43, SD = 0.64) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในแต่ละด้านเป็นรายข้อจะได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.14 - 4.16

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1)

n = 225

ด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\overline{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	4.42	0.70	มาก	10
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเขียนแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	4.46	0.68	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการสื่อสารแก่ผู้เรียนได้เหมาะสม ตามระดับชั้น	4.44	0.71	มาก	7

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1) (ต่อ)

n = 225

ด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	4.42	0.69	มาก	9
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ	4.40	0.75	มาก	13
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต	4.39	0.72	มาก	14
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	4.45	0.71	มาก	6
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ	4.43	0.73	มาก	8
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผล การทดสอบอื่น ๆ	4.40	0.70	มาก	11

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1) (ต่อ)

n = 225

ด้านคุณภาพของผู้เรียน	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
10. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานหรืองานอาชีพ	4.40	0.74	มาก	12
11. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม	4.46	0.69	มาก	5
12. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทยอย่างเหมาะสม	4.49	0.71	มาก	1
13. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย	4.48	0.71	มาก	2
14. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคมและแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น	4.47	0.72	มาก	3
รวม	**4.44**	**0.66**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.14 พบว่ามาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ของด้านคุณภาพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.44, SD = 0.66) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ด้านคุณภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทยอย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.49, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย ($\overline{X}$ = 4.48, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ สังคมและแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น ($\overline{X}$ = 4.47, SD = 0.72) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเขียนแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ($\overline{X}$ = 4.46, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม ($\overline{X}$ = 4.46, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม ($\overline{X}$ = 4.45, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการสื่อสารแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ($\overline{X}$ = 4.44, SD = 0.71) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ ($\overline{X}$ = 4.43, SD = 0.73) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ($\overline{X}$ = 4.42, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ($\overline{X}$ = 4.42, SD = 0.70) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผล การทดสอบอื่น ๆ ($\overline{X}$ = 4.40, SD = 0.70) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานหรืองานอาชีพ ($\overline{X}$ = 4.40, SD = 0.74) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดจำแนก แยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ($\overline{X}$ = 4.40, SD = 0.75) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต ($\overline{X}$ = 4.39, SD. = 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)

n = 225

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาตินโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	4.41	0.68	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.46	0.69	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา	4.38	0.72	มาก	6
4. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วยที่เน้นผู้เรียน	4.37	0.68	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และ	4.46	0.67	มาก	1

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
จัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานและ การเรียนรู้ของผู้เรียน 6. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ที่มีความปลอดภัย และอย่างมีคุณภาพ	4.44	0.69	มาก	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดหา พัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา	4.45	0.68	มาก	3
รวม	**4.43**	**0.64**	**มาก**	**รวม**

จากตารางที่ 4.15 พบว่ามาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ของด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, SD = 0.64) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.46, SD = 0.67) ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.46, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดหา พัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.45, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผน การศึกษาแห่งชาตินโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการ

วางแผน ปรับปรุง พัฒนาและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.38, SD = 0.72) และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วยที่เน้นผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.37, SD = 0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)

n = 225

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง	4.45	0.65	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.47	0.64	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้	4.41	0.68	มาก	9
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.45	0.66	มาก	6
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.45	0.69	มาก	7
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้	4.48	0.69	มาก	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้	4.48	0.68	มาก	2
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.48	0.65	มาก	1

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับ
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.44	0.66	มาก	8
รวม	**4.47**	**0.61**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.16 พบว่ามาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ของด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47, SD = 0.61) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.48, SD = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.48, SD = 0.68) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.53, SD = 0.65) ผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.47, SD = 0.64) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ($\bar{X}$ = 4.45, SD = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.45, SD = 0.66) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X}$ = 4.45, SD = 0.69) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.66) และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.68) ตามลำดับ

4.5 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อทดสอบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวจะไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity) จึงจะต้องมีการทดสอบ Collinearity Statistics โดยพิจารณาจาก ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน Variance inflation factor(VIF) ผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.17-4.20

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

n = 225

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	X_{10}	X_{tot}	Y_{tot}
X_1	1.000											
X_2	0.744**	1.000										
X_3	0.784**	0.800**	1.000									
X_4	0.760**	0.799**	0.840**	1.000								
X_5	0.757**	0.759**	0.801**	0.794**	1.000							
X_6	0.766**	0.739**	0.807**	0.811**	0.838**	1.000						
X_7	0.704**	0.720**	0.790**	0.805**	0.781**	0.787**	1.000					
X_8	0.655**	0.608**	0.708**	0.696**	0.664**	0.689**	0.714**	1.000				
X_9	0.701**	0.677**	0.775**	0.771**	0.771**	0.806**	0.754**	0.732**	1.000			
X_{10}	0.753**	0.747**	0.793**	0.802**	0.772**	0.804**	0.756**	0.701**	0.782**	1.000		
X_{tot}	0.817**	0.814**	0.869**	0.865**	0.848**	0.860**	0.829**	0.760**	0.823**	0.840**	1.000	
Y_{tot}	0.725**	0.658**	0.787**	0.763**	0.732**	0.745**	0.741**	0.759**	0.764**	0.742**	0.801**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Y_{tot}) ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ดังนี้ ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) (r = 0.725) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2) (r = 0.658) ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน(X_3) (r = 0.787) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) (r = 0.763) ด้านทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร (X_5) (r = 0.732) ด้านทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (X_6) (r = 0.745) ด้านทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล (X_7) (r = 0.741) ด้านทักษะการบริหารจัดการบุคคล (X_8) (r = 0.759) ด้านทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและ การวางแผน (X_9) (r = 0.764) และด้านค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10}) (r = 0.742)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอยู่ระหว่าง (0.608-0.840) ซึ่งถือว่ามีความความสัมพันธ์ทางบวกกันสูงถึงสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity จึงจะต้องมีการทดสอบ Collinearity Statistics โดยพิจารณาจาก ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน Variance inflation factor (VIF) โดยพิจารณาจาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบ (r) ไม่มากกว่า 0.80 (Stevens, 1992 p. 26 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562 หน้า 429) ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน Variance Inflation Factor (VIF) เกณฑ์ที่ใช้คือ มีค่าไม่เกิน 10 (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2549 หน้า 20 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562 หน้า 429) ซึ่งแปลผลค่า VIF ดังนี้

ค่า VIF = 1 หมายถึง ตัวแปรตาม ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ค่า 1 < VIF < 10 หมายถึง ตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า VIF > to 10 หมายถึง ตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์กันสูง

และค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) เกณฑ์ที่ใช้คือ มีค่าไม่เกิน 0.20 (Menard, 1995) หรือไม่เกิน 0.25 (Huber & Stephens, pp. 36, 309-325 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562 หน้า 429) ผลการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ค่า Tolerance และ ค่า Variance inflation factor (VIF) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในแต่ละทักษะ

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	0.175	5.712
ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง	0.142	7.049
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน	0.075	9.381
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	0.073	8.710
ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	0.094	8.602
ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน	0.071	9.163
ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล	0.135	7.425
ทักษะการบริหารจัดการบุคคล	0.149	4.011
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน	0.126	7.908
ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ	0.124	8.045

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ดัชนีบอกภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) ได้ค่าระหว่าง 0.071 - 0.175 ซึ่งค่าไม่เกินที่กำหนด คือ 0.20 (Menard, 1995) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน Variance inflation factor (VIF) มีค่าระหว่าง 4.011 – 9.381 ซึ่งมีค่าไม่เกินตามที่กำหนด คือ ค่าไม่เกิน 10 (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2549 หน้า 20 อ้างถึงใน อนุวัติ คูณแก้ว, 2562 หน้า 429) แสดงว่าตัวแปรอิสระ คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity จึงสามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ได้

ในขั้นนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ซึ่งทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เลือกมาวิเคราะห์ทั้ง 10 ตัวแปร ได้แก่

X_1 คือ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์

X_2 คือ ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง

X_3 คือ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน

X_4 คือ ทักษะการบริหารจัดการองค์กร

X_5 คือ ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร

X_6 คือ ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน

X_7 คือ ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล

X_8 คือ ทักษะการบริหารจัดการบุคคล

X_9 คือ ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน

X_{10} คือ ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ

ตารางที่ 4.19 สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p
	B	SE_b	β		
(Constant)	0.429	0.115	-	3.743	0.000
X_1: ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์	0.148	0.056	0.146	2.624	0.009
X_2: ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง	0.239	0.059	0.260	4.080	0.000
X_3: ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน	0.441	0.087	0.456	5.088	0.000
X_4: ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	0.155	0.076	0.169	2.028	0.044
X_8: ทักษะการบริหารจัดการบุคคล	0.279	0.043	0.309	6.494	0.000
X_9: ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน	0.134	0.054	0.146	2.459	0.015

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 6 ทักษะ ได้แก่

X_1: ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (B = 0.148, β = 0.146) หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์ที่เพิ่มขึ้น 1 คะแนน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.148 คะแนน เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรกวนในสมการวิเคราะห์

X_2: ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (B = 0.239, β = 0.260) หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครองที่เพิ่มขึ้น 1 คะแนน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.239 คะแนน เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรกวนในสมการวิเคราะห์

X_3: ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (B = 0.441, β = 0.456) หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนที่เพิ่มขึ้น 1 คะแนน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.456 คะแนน เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรกวนในสมการวิเคราะห์

X_4: ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (B = 0.155, β = 0.169) หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะการบริหารจัดการองค์กรที่เพิ่มขึ้น 1 คะแนน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.155 คะแนน เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรกวนในสมการวิเคราะห์

X_8: ทักษะการบริหารจัดการบุคคล ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (B = 0.279, β = 0.309) หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะการบริหารจัดการบุคคลที่เพิ่มขึ้น 1 คะแนน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.279 คะแนน เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรกวนในสมการวิเคราะห์

X_9: ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 (B = 0.134, β = 0.146) หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของทักษะการวิจัยทางการศึกษาการเพื่อประเมินผลและการวางแผนที่เพิ่มขึ้น 1 คะแนน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น 0.134 คะแนน เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรกวนในสมการวิเคราะห์

ตารางที่ 4.20 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

R	R^2	Adj-R^2	S.E.$_{est}$	R^2 Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
0.930	0.865	0.862	0.231	0.003	4.114	1	218	0.044*

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มี 6 ทักษะ ได้แก่ X_1: ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ X_2: ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง X_3: ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน X_4: ทักษะการบริหารจัดการองค์กร X_8: ทักษะการบริหารจัดการบุคคล และ X_9: ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน โดยทั้ง 6 ทักษะ สามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ร้อยละ 86.50 (R^2 = 0.865)

สามารถเขียนสมการทำนายมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.429 + 0.148(X_1) + 0.239(X_2) + 0.441(X_3) + 0.155(X_4) + 0.279(X_8) + 0.134(X_9)$$

สมการพยาการณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y = 0.146(\hat{Z}_{X1}) + 0.260(\hat{Z}_{X2}) + 0.456(\hat{Z}_{X3}) + 0.169(\hat{Z}_{X4}) + 0.309(\hat{Z}_{X8}) + 0.146\hat{Z}_{X9})$$

4.6 สรุป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการบริหารจัดการบุคคล ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล ทักษะการบริหารจัดการองค์กร และทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ตามลำดับ

2. ผลการศึกษามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านคุณภาพของผู้เรียน และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มี 6 ทักษะ ได้แก่ X_1: ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ X_2: ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง X_3: ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน X_4: ทักษะการบริหารจัดการองค์กร X_8: ทักษะการบริหารจัดการบุคคล และ X_9: ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน โดยทั้ง 6 ทักษะ สามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ร้อยละ 86.50 (R^2 = 0.865)

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) เพื่อศึกษามาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ 3) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และครูผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนวิเคราะห์สถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมีขั้นตอนและผลการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” สรุปผลได้ ดังนี้

5.1.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมทั้ง 10 ด้าน มีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการบริหารจัดการบุคคล ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล ทักษะการบริหารจัดการองค์กร และทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ตามลำดับ โดยแยกผลการสรุปรายด้านทั้ง 10 ด้าน ดังนี้

ด้านทักษะการบริหารจัดการบุคคล พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการบริหารจัดการบุคคล อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อฝึกอบรมหรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ตามลำดับ

ด้านค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน และผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตามลำดับ

ด้านทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจ บทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะสาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์ และประสิทธิภาพที่คาดหวัง ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน และผู้บริหารสถานศึกษาปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน ตามลำดับ

ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผน ในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของโรงเรียนที่กำหนด ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชน และนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำงานเขตพื้นที่และโรงเรียน ตามลำดับ

ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนไปยังชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรม รวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาเปิด

โอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชนเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกัน มีเป้าหมายทิศทางเดียวกันในการปฏิบัติงานและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาตามลำดับ

ด้านทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร สถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรของสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตร เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ ตามลำดับ

ด้านทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริมและประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัยที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ ตามลำดับ

ด้านทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลและพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงินการบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร ตามลำดับ

ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพ การบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณการบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ ตามลำดับ

ด้านทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและการปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษามีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรของโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษา

แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ ซึ่งความเห็นต่างทางความคิดในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล ตามลำดับ

5.1.2 มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

พบว่า มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมทั้ง 3 มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ ตามลำดับ โดยแยกผลการสรุปรายมาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม กับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน ให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทยอย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย

สุขภาพจิต อารมณ์ สังคมและแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเขียนแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกามีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่พัฒนาความสามารถในการสื่อสารแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจทักษะกระบวนการต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผล การทดสอบอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานหรืองานอาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดจำแนก แยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต ตามลำดับ

มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษา

ดำเนินการจัดหาพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและอย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วยที่เน้นผู้เรียน ตามลำดับ

5.1.3 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มี 6 ทักษะ ได้แก่ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) ทักษะการบริหารจัดการบุคคล (X_8) และทักษะการวิจัยทางการศึกษาการเพื่อประเมินผลและการวางแผน (X_9)

สามารถเขียนสมการทำนายมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.429 + 0.148(X_1) + 0.239(X_2) + 0.441(X_3) + 0.155(X_4) + 0.279(X_8) + 0.134(X_9)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y = 0.146(\hat{Z}_{X1}) + 0.260(\hat{Z}_{X2}) + 0.456(\hat{Z}_{X3}) + 0.169(\hat{Z}_{X4}) + 0.309(\hat{Z}_{X8}) + 0.146\hat{Z}_{X9})$$

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” ตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะอยู่ในระดับมากทุกทักษะเช่นเดียวกัน โดยทักษะการบริหารจัดการบุคคล อยู่ในลำดับที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล ทักษะการบริหารจัดการองค์กร และทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีทักษะทางการบริหาร หมายถึง มีความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญ สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างถูกต้องเหมาะสมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ วริศรา บุญธรรม (2560, หน้า 14) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในบริหารงานตามภารกิจหลักซึ่งมีความสำคัญมาก อาศัยการทำงานร่วมกับบุคคลในองค์กร ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อมีการทำงานร่วมกัน โดยการมีทักษะทางการบริหารต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษย์สัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องแนวความคิดของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 32) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถความชำนาญของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบระเบียบแบบแผน โดยผ่านการใช้ทรัพยากรในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารต้องฝึกฝนความสามารถตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมไปถึงสอดคล้องกับ อริษา วงคำจันทร์ (2561, หน้า 9) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร สามารถแก้ปัญหาในการดำ เนินงานต่าง ๆ ได้ดีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 89) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ทักษะการจัดการเรียนรู้ ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการบริหารจัดการบุคลากร ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน ตามลำดับ สอดคล้องสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 86) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสื่อสาร และความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ด้านการเรียนรู้ ด้านในการบริหารจัดการบุคคล ด้านค่านิยม และ จริยธรรมของการเป็นผู้นำ ด้านการวางแผน และการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประเมินผลงาน และการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารจัดการองค์กร ด้านการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน ด้านในการกำหนดนโยบายและการปกครอง ตามลำดับ ทั้งยังสอดคล้องกับจักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 81-82) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีทักษะอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะด้านการกำหนดนโยบายและการปกครอง ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการประเมินผลงานและบริหารงานบุคคล ทักษะในการบริหารจัดการบุคคล และทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน ตามลำดับ

5.2.2 ผลการศึกษาระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยจากสูงสุด รองลงมาคือ มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้มีกระบวนการและแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการองค์กรโดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนักในการจัดการศึกษาเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงได้มีการส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งจาก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา “เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรา 47 วรรคสอง ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ตามระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 หน้า 28) สอดคล้องกับกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา แต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษาเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561 หน้า 3-4) ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ส่งผลให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี (2561, หน้า 95) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงคือ มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนและมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับอริษา วงคำจันทร์ (2561, 48-49) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล และด้านคุณภาพผู้เรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับชนิตา พลายแก้ว (2562, หน้า 105) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ รวมทั้งสอดคล้องกับเบญญาดา เกิดมณีเดชการ (2563, หน้า 79) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พบว่ามาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล และมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนตามลำดับ

5.2.3 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มี 6 ทักษะ ได้แก่ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) ทักษะการบริหารจัดการบุคคล (X_8) และทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน (X_9) โดยทั้ง 6 ทักษะเป็นทักษะที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้ร้อยละ 86.50 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีทักษะทางการบริหารงาน มีความรู้

ประสบการณ์ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญ สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1. ด้านทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ สื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง มีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนด มีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำงานเขตพื้นที่และโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 90) ได้เรื่องทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับคนึงนิตย์ กิจวิธี (2560, หน้า 84) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 70) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมพร พงษ์เพชร (2561, 79) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศวัสมน แป้นทิม (2562, หน้า 77) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับสัตตบุษย์ โพธิรุท (2564, หน้า 124) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษ ที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับจักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564,หน้า 103) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน ให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและการปกครอง มีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรของโรงเรียน และแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิดในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์ (2559, หน้า 79) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านนโยบายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 91) ได้เรื่องทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดนโยบายและการปกครอง โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 71-72) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและการปกครองโดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก และสอดคล้องกับจักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 103) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะด้านการกำหนดนโยบายและการปกครองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนไปยัง ชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรม รวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ สามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชนเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน มีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกัน ในการปฏิบัติงาน และกำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 92) ได้เรื่อง

ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 73-74) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก สอดคล้องกับมณฑาทิพย์ นามมนุ (2561, หน้า 78) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับบุญส่ง กรุงชาลี (2561, หน้า 93-94) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านการสื่อสารและด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, หน้า 131-132) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับไกรยุทธ อุ่นแก้ว (2562, หน้า 80-81) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการใช้ทักษะการบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านความสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอติญารินท์ พฤกษ์ภูมรินท์ (2563, หน้า 97) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอีกทั้งยังสอดคล้องจักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 84-85) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากเช่นกัน

4. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ มีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ วางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทาง การเมืองเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน วางแผนบริหารจัดการงบประมาณการบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว วิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

มีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ และพจนา จันทรภาส (2558, หน้า 43-45) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารและการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารระดับต้นในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 93) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการองค์กร โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 74-75) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการองค์กร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก สอดคล้องกับมณฑาทิพย์ นามนุ (2561, หน้า 79-80) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอีกทั้งยังสอดคล้องจักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 85-86) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

5. ทักษะการบริหารจัดการบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อฝึกอบรมหรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินภาวรรณ ทุมคำ (2559, หน้า 99) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 81-82) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการบุคคล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก สอดคล้องกับวิภาดา สารัมย์ (2562, หน้า 93) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุธานี ผลการวิจัยพบว่า

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศศิวิมล คนเสงี่ยม (2563, หน้า 107) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และอีกทั้งยังสอดคล้องจักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 91) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการบริหารจัดการบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

6. ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริมและประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัย ที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เบสต์และคาฮ์น (Best & Kahn, 1993, p. 121) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะการวิจัยและประเมินผล ซึ่งควรมีความรู้ในด้านการวิเคราะห์ที่มีระบบระเบียบและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนอันจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นข้อสรุปทั่วไปหรือได้มาซึ่งหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีอันสามารถนำไปใช้ในการพยากรณ์ได้ สอดคล้องกับ เซอร์จิโอวานี (Sergiovani, 1983, p. 120) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีทักษะด้านการประเมินผล ซึ่งอาจประเมินได้โดยการออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต สอดคล้องกับอุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 97-98) ได้เรื่องทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผ่องพรรณ พลราช (2560, หน้า 82-83) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก สอดคล้องกับชนิตา พลายแก้ว (2562, หน้า 103-104) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าด้านการศึกษาและด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอีกทั้งยังสอดคล้องกับจักรกฤษณ์ เกษไธสง (2564, หน้า 92) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน โดยภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมากเช่นกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไป ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปไว้ดังนี้

5.3.1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งมีกระบวนการดังนี้ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กฎกระทรวงกำหนดในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) จัดส่งให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

การดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นเรื่องจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ความหมาย ความสำคัญแนวคิดและประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา รายละเอียดและความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาระดับต่าง ๆ แนวทางและขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประยุกต์แนวคิดสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและบริบทของสถานศึกษา ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมาย นโยบายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ชัดเจน สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเข้มแข็ง มีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา เพื่อการวางแผน ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวได้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นต้องครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาที่แท้จริง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผลการวิจัยระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาครั้งนี้เมื่อพิจารณาทักษะของผู้บริหารรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านแต่ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ซึ่งผู้บริหารอาจจะพัฒนาให้มีทักษะสูงขึ้น เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการกำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนของโครงการหรือกิจกรรม รวมไปถึงแนวทางในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม

2. ผลการวิจัยระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาครั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านแต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ซึ่งอาจจะมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. พบว่ามี 6 ทักษะ คือ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการบริหารจัดการบุคคล และทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน เป็นตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ดีที่สุด ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง เป็นตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาจนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดค่าเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หรือแนวทางในการจัดทำคู่มือการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพเป็นจริงของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

บรรณานุกรม

1. หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 135). ตอนที่ 11 ก หน้า 3-5 (20 กุมภาพันธ์)

จรุณี เก้าเอี้ยน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนตรี วงษ์สะพาน. (2563). *พื้นฐานการวิจัยทางหลักสูตรและการสอน.* สารคราม: บริษัทสารครามการพิมพ์ จำกัด.

ทรงพล เจริญคำ. (2559). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พจนีย์ มั่งคั่ง. (2559). *ทฤษฎี หลักการบริหาร และกระบวนทัศน์ในการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพ: บริษัท ทริปเพิ้ล กรุ๊ป จำกัด.

พิมพ์พร จารุจิตร์. (2559). *ภาวะผู้นำกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. (2549). *หลักการและการใช้สถิติการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางการพยาบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: ชานเมือง.

สัมมา รธนิธย์. (2556). *หลักการ ทฤษฎี และวิวัฒนาการการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีจำกัด.

_____. (2556). *หลักการ ทฤษฎี และวิวัฒนาการการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีจำกัด.

_____. (2560). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพฯ : ส. เอเชียเพรส.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545* กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579* พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561) *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาพิเศษ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรดดิ้ง.

_____. (2563). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรดดิ้ง.

อนุวัติ คูณแก้ว. (2559). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่ผลงานทางวิชาการ เพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2562). *สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2. วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานการวิจัย

กรรณิกา เรดมอนด์. (2559). *ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.* ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ก้องนเรนทร์ พลซา. (2561). *กลยุทธ์การพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาการรศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

กิตติภัก สีหาไชย. (2562). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ไกรยุทธ อุ่นแก้ว. (2562). *สภาพและปัญหาการใช้ทักษะการบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ขนิษฐา โพธิสินธุ์. (2558). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงวิชาการที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.* ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

คนึงนิตย์ กิจวิธี. (2560). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

จักรกฤษณ์ เกษไธสง. (2564). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.* การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

จิราภรณ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์. และพจนา จันทรภาส. (2558). *แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารและการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารระดับต้นในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. เงินกองทุนส่งเสริมงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2558, คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

ชัยพัทธ์ ทองใบ. (2559). *กระบวนการบริหารของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

ชลิตา พลายแก้ว. (2562). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดาเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคราชภัฏนครปฐม.

ชานนท์ วรรณา. (2562). *แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ฐนพร จันทร์มั่น. (2564). *ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ฐะปะนีย์ สระทองพรม. (2556). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว. (2559). มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาไรศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มณีรัตน์ คำจำปา. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มลฤดี สวนดี. (2565). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

รัตติกาล สารกอง และบงกชรัตน์ ภูวันนา. (2562) *ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. สถาบันวิจัยและพัฒนา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ลดาวัลย์ ตั้งมั่น. (2561). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ละมุล รอดขวัญ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ตอนบน*.
ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทัดดาว สาระกูล. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี.*
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ธนิกา กรีธาพล. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1-7.*
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

วัชรินทร์ จันทโร. (2562). *ทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัชรินทร์ ภูมิภาค. (2563). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วุฒิกร บุตรโพธิ์ศรี. (2561). *ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

วิภาดา สารัมย์. (2562). *การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วรวุฒิ หวังสุข. (2560). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับมาตรฐานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จังหวัดนราธิวาส*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิริศรา บุญธรรม. (2560). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วิวัฒน์ บุญยง. (2557). *ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศวัสมน แป้นทิม. (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ศิรินภาวรรณ ทุมคำ. (2559). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ศรินทิพย์ ธนะวดี. (2562). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยพะเยา.

ศศิวิมล คนเสงี่ยม. (2563). *การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.* การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

นิษวัน วรานุสาสน์. (2561). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสุจริต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

บุญส่ง กรุงชาลี. (2561). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

บาลกีส กาซา. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1*. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

เบญญาดา เกิดมณีเดชาการ. (2563). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ปัทมพร พงษ์เพชร. (2561). *ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ปียานันต์ บุญธิมา. (2562). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโก้ง ด้วยแนวคิดแบบไคเซ็น*. โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเป้า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปีงบประมาณ 2561. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สมชัย จรรยาไพบูลย์. (2555). *รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สัตตบุษย์ โพธิรุท. (2564). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุทัด จันทะสินธุ์. (2560). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

สุมัทนา อ่องจำปา. (2561). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ผ่องพรรณ พลราช. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พรพิมล แก้วอุทัศน์. (2563). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์. (2559). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แพรดาว สนองผัน. (2557). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อัจฉราพรรณ ป้องคำ. (2560). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อัญชลี ณ นครพนม. (2564). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

อติญารินท์ พฤกษ์ภูมรินท์. (2563). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

อริษา วงคำจันทร์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏหู่บ้านจอมบึง.

อุษา แซ่เตียว. (2559). *ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปกร.

อำนวย มีศรี. (2555). *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

3. บทความ/วารสาร

กุลจิรา รักษนคร. (2563). การศึกษากรอบแนวคิดในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารพัฒนาการเรียนรู้ยุคใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศูนย์วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อการศึกษาร้อยเอ็ด*, 5(2), 281

ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, (301-313).

ธีรังกูร วรบำรุงกุล. (2562). การนำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแห่งอนาคต. *วารสารวิชาการ Veridian E –Journal,Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 12(1), 827.

มัทนา วังถนอมศักดิ์. (2556). ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 3*(2), 205-207.

รัตนา กาญจนพันธ์. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร. วารสารดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 7(3), 17-25

บุญมา แพ่งศรี. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่. *วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, *2*(2), 131-140.

Atis, D., & Dilbaz, E. (2022). The evaluation of management skills of school administrators in the context of effective school. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 12 (2), 442-467.

Bugg, Kent Andrew. (2000). Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High School [Abstracts]. *Dissertation Abstracts International*, 154.

Derick Meado. (2019). *The Role of the Principal in Schools*. Retrieved August 30, 2023, from http://teaching.about.com/ od/admin/tp/Role-Of-The-Principal.htm.

Gulick Luther H. and Lyndall Urwick. (1963). *Paper on the science of Administration,* New York: Institute of Pubice Administration Columbia University, 3-4

Hester, J. P. & Killian, D. R. (2011). The leader as moral agent : Praise, blame, and the artificial person, *The Journal of Values Based Leadership*, 4(1), 93-104.

Huber, E. & Stephens, J.D. (1993). *A Quatitative Analysis. Acta Sociologica*. Political Parties and Public Pensions, 36, 309-325.

Jane C. Linder and Jeffrey D. Brooks. (2004). Transforming the Public Sector *Outlook Journal*, October, 189.

Katz, Robert L. (1974). Skills of an Effective Administrators. *Harvard Business Review, 5*(3), 90-102.

_____. (1995). Skills of an Effective Administrators. *Harvard Business Review*, *33*(1), 33-42.

Kearns, P. (2015). Learning cities on the move*. Australian Journal of Adult Learning*, 55(1), 53-168.

Kurnia. (2019). Internal Quality Assurance System (Case Study of Model School in State Junior High School Sambas 1. *Journal of Education, Teaching and Learning*, 4(2), 432-442.

McCelland, David C. (2011). Testing for competence rather for intelligence. *American Psychologist, 28,* 1-14

McKenna, S. (2017), Predispositions and context in the development of managerial skills. *Journal of Management Development*, 23(7), 664-677.

Momoh and Osagiobare. (2015). Implementation of Quality Assurance Standards and Principals' Administrative Effectiveness in Public Secondary Schools in Edo and Delta States. *World Journal of Education*, 5(3), 107-114

Pang Sun Keung, N. (2000). Performance Indicators and Quality Assurance. *Education Journal*, 28(2), 137-155.

Robert L. Katz. (1995). Skills of an Effective Administrator. *Harvard Business Review*. *33*, 33-42.

Weigel. (2012). Management Skills for the 21st Century : Avis Gaze /Preparing School Leaders: 21st Century Skills and NationalAssociation of Secondary School Principals (NASSP). [n.p.].

4. ต่างประเทศ

Anthony, William P. (1981). *Management : Competencies and Incompetencies*. California : Addison Westley Pulishing.

Allyn and Bacon. (2010). *Leadership for social justice making revolutions in education*. Catherine Marshall, Maricela Oliva: Printed in the United States of America.

Bartz, A.E. (1999). *Basic Statistical Concepts* (4th ed.). New Jersey: Preentice-Hall.

Best, John W. (1970). *Research in Education*. Eglewood Cliffs: Prentice-Hall.

Dale, Ernest. (1968). *Management : Theory and Practice*. New York: McGraw - Hill.

Drake, Thelbert L., and Roe, William H. (1986) *The Principal ship* (3rd ed.). New York: MacMillan.

Drucker, Peter F. (1954). *The Practice of Management*. New York: Harper & Row, Publishers.

Dubrin, A., J. (2012). *Essentials of Management*. Mason: South-Western Cengage Learning.

Fester, J. W. (1991). *The politics of the administrative process*. New Jersey: Chatham House.

Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2007). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach*. Boston MA: Pearson Education.

Good Carter Victor. (1973). *Dictionary of Education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

Griffin, Ricky. W. (1984). *Management*. Boston: Houghton Miffin.

_____. (2013). *Management Principles and Practices* (11thed.). Canada: Erin Joyner.

Harris, Ben M. (1963). *Supervisory Behavior in Education*. Engle wood Cliffs, New Jersy: prentice-Hall.

Hoyle John R.; Fenwick W. English; and Betty E.Steffy. (1998). *Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers*. Virginia: American Association of School Administrators.

Hoys, Wayne K. and Miskel, Cecil G. (2001) *Education and Administration*. New York: University of Michigan.

Katz, Robert L. (1955) *Skill of An Effective Administrator* Harvard Business Review. New York: Holt Rinenart and Winston.

Krejcie, R.V. & Morgan. D.W. (1970). *Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement.* New York: Minnesota University.

Mann, Floyd C. (1965). *Toward an Understanding of the Leadership Pole in Formal Organization* in Rulin et al., *Leadership and Productivity*.

Menard, S. (1995). *Applid Logistic Regression Analysis: Sage University Series on Quantitative Applications in the Social Sciences*. Thousand Oaks, California: Sage.

Newman, William H. (1963). *Administrative action: The techniques of organization andmanagement*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Northhouse, P. G. (2013). *Leadership: theory and practice*. (6th ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE Publication, Inc.

Sergiovanni, Thomas J. and Strarat, Robert J. (1983) *Supervision Human Perspective* (3rd ed.). New Yok: Mcgraw Hill

Simon, Herbert A. (1965) *Administrative Behavior*. New York: McGraw-Hill.

Starratt, R. & Sergiovanni, T. J. (1983). *Supervision: Human perspectives* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

Stevens, J. (1992). *Applied Multivariate Statistics for the Social Science* (2nd ed.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associate.

Wiles, J. (1995). *Supervision* (3rd ed.). New York: Chlraes Merrill. San Francisco: Chandler Publishing Co.

Williams, C. (2007). *Management* (4th ed.). Canada: Thomson South-Western.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ดร. สมศักดิ์ ทองเนียม

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
Don Mariano Marcos Memorial State University, Philippines

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2. นายจิรกร ฐาวิรัตน์

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. ดร. ทวีศักดิ์ เจริญเตีย

วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยบูรพา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี

4. นางธนนันท์ คณะรมย์

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5. ดร. สุภลักษณ์ สีใส

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๐๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๗๘๖

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.สมศักดิ์ ทองเนียม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายคุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๖
โทร ๐ ๒๔๔๘ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ – ๑๓๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๐๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๗๘๖

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นายจิรกร ฐาวิรัตน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายคุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๖
โทร ๐ ๒๔๔๘ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ – ๑๓๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๐๙ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๗๘๖

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นาย ทวีศักดิ์ เจริญเสีย ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายคุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๖
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ – ๑๓๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๐๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๗๘๖

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นางธนนันท์ คณะรมย์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายคุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา ธานวิโร

(พระมหาบุญนา ธานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๘ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๐๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๘-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๗๘๖

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร. สุภลักษณ์ สีโส ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายคุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๘ ๖๐๐๐ ต่อ ๔๓๕๒ – ๔๓๕๔

แบบตรวจสอบผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
เรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐาน
การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์								
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน							
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน							
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน							
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ							
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนด							
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง							
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำงานเขตพื้นที่ และโรงเรียน							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง								
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและการปกครอง							
9.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน							
10.	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างาน และบุคลากรของโรงเรียน							
11.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน							
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิด ในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล							
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน							
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน								
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม							
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ							
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็นทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (ต่อ)								
17.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา							
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชนเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน							
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ							
20.	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน							
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ							
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนไปยังชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรมรวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน							
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร								
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้งเพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์							
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (ต่อ)								
25.	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง							
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ							
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณ การบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว							
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ							
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน							
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ							
ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร								
31.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา							
32.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)								
33.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล							
34.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตรเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน							
35.	ผู้บริหาสถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรของสถานศึกษา							
36.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ							
ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน								
37.	ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนา ดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก							
38.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจบทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน							
39.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ							
40.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (ต่อ)								
41.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน							
42.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน							
43.	ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์ และประสิทธิภาพที่คาดหวัง							
44.	ผู้บริหารสถานศึกษาการสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน							
ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล								
45.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร							
46.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูล และพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร							
47.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล							
48.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการบริหารจัดการบุคคล								
49.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร							
50.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ							
51.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน							
52.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ หรือต่างประเทศ							
53.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา							
54.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย							
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน								
55.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน							
56.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัยที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (ต่อ)								
57.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริม และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน							
58.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา							
ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ								
59.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน							
60.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน							
61.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม							
62.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม							
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน								
63.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น							
64.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเขียนแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น							
65.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการสื่อสารแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)								
66.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น							
67.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ							
68.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต							
69.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม							
70.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)								
71.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่น ๆ							
72.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานหรืองานอาชีพ							
73.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม							
74.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทยอย่างเหมาะสม							
75.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย							
76.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ								
77.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาตินโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นไปได้ในการปฏิบัติ							
78.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง							
79.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทาง การศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา							
80.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วยที่เน้นผู้เรียน							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (ต่อ)								
81.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน							
82.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและอย่างมีคุณภาพ							
83.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดหา พัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา							
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ								
84.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง							
85.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้							
86.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้							
87.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง							

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)								
88.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข							
89.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้							
90.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้							
91.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้							
92.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้							

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
เรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐาน
การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์								
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	+1	+1	0	+1	0	.60	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง	+1	+1	+1	+1	0	.80	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำงานเขตพื้นที่ และโรงเรียน	0	+1	+1	+1	+1	.80	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง								
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและการปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยและระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างาน และบุคลากรของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิด ในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล	+1	+1	+1	0	+1	.80	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน	+1	+1	0	+1	+1	.80	ใช้ได้
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน								
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม	0	+1	+1	+1	0	.60	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	0	+1	+1	.80	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็นทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนชุมชน (ต่อ)								
17.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	.80	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชนเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาแบบฉันทามติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนไปยังชุมชนให้ได้รับทราบในทุก ๆ กิจกรรมรวมถึงการนำครูและนักเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	+1	+1	+1	+1	0	.80	ใช้ได้
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร								
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้งเพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	+1	+1	0	+1	+1	.80	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (ต่อ)								
25.	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณ การบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว	+1	0	+1	+1	+1	.80	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไปในการจัดการระบบตรวจสอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร								
31.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน	+1	+1	0	+1	+1	.80	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)								
33.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตรเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35.	ผู้บริหาสถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน								
37.	ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนา ดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจบทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน	0	+1	+1	+1	+1	.80	ใช้ได้
39.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	+1	+1	.80	ใช้ได้
40.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน (ต่อ)								
41.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
42.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43.	ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์ และประสิทธิภาพที่คาดหวัง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44.	ผู้บริหารสถานศึกษาการสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารงานบุคคล								
45.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร	+1	0	+1	+1	+1	.80	ใช้ได้
46.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูล และพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
48.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	0	+1	.80	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการบริหารจัดการบุคคล								
49.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
50.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
51.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
52.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ หรือต่างประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
53.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
54.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน								
55.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
56.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัยที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (ต่อ)								
57.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริม และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
58.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	.80	ใช้ได้
ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ								
59.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
60.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
61.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
62.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน								
63.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
64.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเขียนแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
65.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการสื่อสารแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)								
66.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
67.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
68.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต	+1	0	+1	+1	+1	.80	ใช้ได้
69.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
70.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)								
71.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
72.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานหรืองานอาชีพ	+1	+1	0	0	+1	.60	ใช้ได้
73.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม	0	+1	+1	+1	0	.60	ใช้ได้
74.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทยอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
75.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
76.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ								
77.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาตินโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
78.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
79.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทาง การศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
80.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วยที่เน้นผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (ต่อ)								
81.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
82.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและอย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
83.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดหา พัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ								
84.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
85.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
86.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	0	+1	+1	.80	ใช้ได้
87.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)								
88.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
89.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
90.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
91.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
92.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ข
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๐๙/ว ๐๓๕๓

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนตุรุราษฎร์รังสฤษฎ์

ด้วย นายศุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDSUNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา จานวิโร

(พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นักศึกษา นายศุภกล อุ่นวงษ์ : ๐๙๘-๘๕๐-๙๒๓๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๐๙/ว ๐๓๕๓

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล

ด้วย นายศุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDSUNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา จานวิโร

(พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นักศึกษา นายศุภกล อุ่นวงษ์ : ๐๙๘-๘๕๐-๙๒๓๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๐๙/ว ๐๓๕๑

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนนนทบุรีวิทยาลัย

ด้วย นายศุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDSUNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา จานวิโร

(พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นักศึกษา นายศุภกล อุ่นวงษ์ : ๐๙๘-๘๕๐-๙๒๓๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๐๙/ว ๐๓๕๓

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแท่นวิทยา

ด้วย นายศุภกฤต อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDSUNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา จานวิโร

(พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นักศึกษา นายศุภกฤต อุ่นวงษ์ : ๐๙๔-๘๔๐-๙๒๓๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๐๙/ว ๐๓๕๑

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนปากช่องพิทยาคม

ด้วย นายศุภกฤต อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDSUNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา จานวิโร

(พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นักศึกษา นายศุภกฤต อุ่นวงษ์ : ๐๙๘-๘๕๐-๙๒๓๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๘๘๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๘๐๙/ว ๐๓๕๑

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยจรเข้วิทยาคม

ด้วย นายศุภกล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๑๔๐๔๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDSUNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา จานวิโร

(พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นักศึกษา นายศุภกล อุ่นวงษ์ : ๐๙๘-๘๕๐-๙๒๓๐

แบบสอบถามการทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out)

เรื่อง

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับและขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานหรือสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้ว โปรดรวบรวมและส่งแบบสอบถามคืนที่กล่องรับแบบสอบถามของนายศุภดล อุ่นวงษ์ บริเวณช่องรับเอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้

นายศุภดล อุ่นวงษ์
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ไม่เกิน 30 ปี ☐ 31-40 ปี

☐ 41-50 ☐ 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท ☐ สูงกว่าปริญญาโท

4. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

☐ หัวหน้างานวิชาการ

☐ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา

☐ ครูผู้สอน

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

☐ 0 - 10 ปี

☐ 11 - 12 ปี

☐ 21 - 30 ปี

☐ 31 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับการปฏิบัติทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษมีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของโรงเรียนที่กำหนด					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์ (ต่อ)						
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำงานเขตพื้นที่และโรงเรียน					
ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง						
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและการปกครอง					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย และระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน					
10..	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างาน และบุคลากรของโรงเรียน					
11.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิด ในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน						
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม					
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน					
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน					
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา แบบฉันทามติ					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (ต่อ)						
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน แนวทางบทสนทนาที่กำลังดำเนินอยู่กับตัวแทนกลุ่มหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง					
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร						
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้งเพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์					
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ					
25.	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง					
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณ การบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว					
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (ต่อ)						
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน					
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ					
ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร						
31.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา					
32.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
33.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
34.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตรเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)						
35.	ผู้บริหาสถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรของสถานศึกษา					
36.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ					
ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน						
37.	ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนา ดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก					
38.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจบทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน					
39.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					
40.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
41.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะในการบริหารจัดการการเรียนการสอน (ต่อ)						
42.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็นความหลายหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน					
43.	ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์และประสิทธิภาพที่คาดหวัง					
44.	ผู้บริหารสถานศึกษาการสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน					
ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานงานและการบริหารงานบุคคล						
45.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร					
46.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูล และพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร					
47.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล					
48.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการบริหารจัดการบุคล						
49.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรม พัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร					
50.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ					
51.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน					
52.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ					
53.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา					
54.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย					
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน						
55.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน					
56.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัยที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (ต่อ)						
57.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริม และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน					
58.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา					
ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ						
59.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน					
60.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน					
61.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม					
62.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับการปฏิบัติทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน						
63.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
64.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเขียนแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
65.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการสื่อสารแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
66.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
67.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)						
68.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต					
69.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม					
70.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ					
71.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผล การทดสอบอื่น ๆ					
72.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานหรืองานอาชีพ					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)						
73.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม					
74.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทยอย่างเหมาะสม					
75.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย					
76.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น					
77.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาตินโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นไปได้ในการปฏิบัติ					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ						
78.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง					
79.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา					
80.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วยที่เน้นผู้เรียน					
81.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (ต่อ)						
82.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัย และอย่างมีคุณภาพ					
83.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดหา พัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา					
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
84.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง					
85.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
86.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้					
87.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
88.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)						
89.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้					
90.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้					
91.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้					
92.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้					

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.996	92

Item Statistics			
No	Mean	Std. Deviation	N
SVL1	4.5000	.77682	30
SVL2	4.5333	.62881	30
SVL3	4.5333	.62881	30
SVL4	4.5667	.72793	30
SVL5	4.5333	.62881	30
SVL6	4.6000	.67466	30
SVL7	4.4667	.68145	30
SPG1	4.6333	.55605	30
SPG2	4.6667	.54667	30
SPG3	4.6000	.56324	30

No	Mean	Std. Deviation	N
SPG4	4.6000	.56324	30
SPG5	4.5000	.62972	30
SPG6	4.6333	.61495	30
SCR1	4.5000	.62972	30
SCR2	4.5667	.56832	30
SCR3	4.5000	.62972	30
SCR4	4.5000	.57235	30
SCR5	4.4667	.62881	30
SCR6	4.5333	.57135	30
SCR7	4.4667	.62881	30
SCR8	4.5000	.57235	30
SCR9	4.4667	.50742	30
SOM1	4.2667	.73968	30
SOM2	4.4000	.72397	30
SOM3	4.4667	.68145	30
SOM4	4.4000	.72397	30
SOM5	4.3667	.71840	30
SOM6	4.4667	.73030	30
SOM7	4.3333	.71116	30
SOM8	4.3333	.71116	30
SPD1	4.5000	.68229	30
SPD2	4.5667	.67891	30
SPD3	4.4667	.68145	30
SPD4	4.5000	.68229	30
SPD5	4.5333	.68145	30
SPD6	4.4000	.67466	30
SIM1	4.5000	.68229	30
SIM2	4.5333	.68145	30

No	Mean	Std. Deviation	N
SIM3	4.4667	.68145	30
SIM4	4.5667	.67891	30
SIM5	4.5667	.67891	30
SIM6	4.5000	.73108	30
SIM7	4.3667	.66868	30
SIM8	4.4667	.68145	30
SEM1	4.4000	.72397	30
SEM2	4.4333	.72793	30
SEM3	4.4333	.72793	30
SEM4	4.4000	.72397	30
SSM1	4.5333	.73030	30
SSM2	4.6000	.72397	30
SSM3	4.5333	.73030	30
SSM4	4.5333	.73030	30
SSM5	4.4667	.73030	30
SSM6	4.4333	.72793	30
SREP1	4.4333	.72793	30
SREP2	4.3667	.71840	30
SREP3	4.3333	.71116	30
SREP4	4.4000	.72397	30
VEL1	4.5667	.77385	30
VEL2	4.5667	.77385	30
VEL3	4.5000	.77682	30
VEL4	4.5667	.72793	30
QS1	4.5333	.62881	30
QS2	4.5000	.62972	30
QS3	4.4667	.62881	30
QS4	4.4667	.62881	30

No	Mean	Std. Deviation	N
QS5	4.5000	.73108	30
QS6	4.4333	.72793	30
QS7	4.5333	.73030	30
QS8	4.6000	.72397	30
QS9	4.5000	.73108	30
QS10	4.5667	.72793	30
QS11	4.5333	.73030	30
QS12	4.6000	.77013	30
QS13	4.5000	.77682	30
QS14	4.5667	.77385	30
QA1	4.5333	.73030	30
QA2	4.5333	.68145	30
QA3	4.4000	.67466	30
QA4	4.5000	.57235	30
QA5	4.6333	.55605	30
QA6	4.5333	.62881	30
QA7	4.6000	.62146	30
QT1	4.6333	.55605	30
QT2	4.6000	.56324	30
QT3	4.5333	.62881	30
QT4	4.6000	.62146	30
QT5	4.5667	.62606	30
QT6	4.5667	.62606	30
QT7	4.5333	.62881	30
QT8	4.5667	.62606	30
QT9	4.5000	.62972	30

Item-Total Statistics				
No	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
SVL1	409.9667	2728.792	.831	.996
SVL2	409.9333	2741.513	.835	.996
SVL3	409.9333	2740.685	.847	.996
SVL4	409.9000	2725.679	.930	.996
SVL5	409.9333	2740.685	.847	.996
SVL6	409.8667	2734.947	.871	.996
SVL7	410.0000	2740.966	.777	.996
SPG1	409.8333	2748.420	.826	.996
SPG2	409.8000	2753.269	.755	.996
SPG3	409.8667	2754.533	.711	.996
SPG4	409.8667	2753.982	.720	.996
SPG5	409.9667	2747.482	.742	.996
SPG6	409.8333	2742.971	.831	.996
SCR1	409.9667	2740.033	.856	.996
SCR2	409.9000	2742.024	.916	.996
SCR3	409.9667	2736.723	.907	.996
SCR4	409.9667	2744.033	.876	.996
SCR5	410.0000	2741.241	.839	.996
SCR6	409.9333	2742.823	.898	.996
SCR7	410.0000	2738.897	.875	.996
SCR8	409.9667	2751.964	.742	.996
SCR9	410.0000	2758.414	.717	.996
SOM1	410.2000	2732.234	.829	.996
SOM2	410.0667	2735.375	.805	.996
SOM3	410.0000	2734.621	.867	.996

No	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
SOM4	410.0667	2727.513	.910	.996
SOM5	410.1000	2729.472	.891	.996
SOM6	410.0000	2723.655	.954	.996
SOM7	410.1333	2730.120	.891	.996
SOM8	410.1333	2732.326	.861	.996
SPD1	409.9667	2737.551	.824	.996
SPD2	409.9000	2733.679	.884	.996
SPD3	410.0000	2738.138	.817	.996
SPD4	409.9667	2735.689	.851	.996
SPD5	409.9333	2733.789	.879	.996
SPD6	410.0667	2740.064	.798	.996
SIM1	409.9667	2731.964	.904	.996
SIM2	409.9333	2736.133	.846	.996
SIM3	410.0000	2735.586	.853	.996
SIM4	409.9000	2732.507	.900	.996
SIM5	409.9000	2732.990	.894	.996
SIM6	409.9667	2723.895	.949	.996
SIM7	410.1000	2734.852	.880	.996
SIM8	410.0000	2730.552	.925	.996
SEM1	410.0667	2727.306	.913	.996
SEM2	410.0333	2726.654	.917	.996
SEM3	410.0333	2725.620	.931	.996
SEM4	410.0667	2731.926	.851	.996
SSM1	409.9333	2736.754	.780	.996
SSM2	409.8667	2733.016	.837	.996
SSM3	409.9333	2736.133	.788	.996

No	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
SSM4	409.9333	2734.340	.812	.996
SSM5	410.0000	2727.517	.902	.996
SSM6	410.0333	2729.826	.875	.996
SREP1	410.0333	2728.723	.889	.996
SREP2	410.1000	2732.645	.848	.996
SREP3	410.1333	2731.292	.876	.996
SREP4	410.0667	2726.892	.919	.996
VEL1	409.9000	2725.266	.879	.996
VEL2	409.9000	2725.266	.879	.996
VEL3	409.9667	2723.964	.892	.996
VEL4	409.9000	2729.955	.873	.996
QS1	409.9333	2737.099	.903	.996
QS2	409.9667	2740.171	.854	.996
QS3	410.0000	2739.586	.864	.996
QS4	410.0000	2742.828	.815	.996
QS5	409.9667	2733.689	.820	.996
QS6	410.0333	2736.447	.787	.996
QS7	409.9333	2733.995	.816	.996
QS8	409.8667	2732.602	.842	.996
QS9	409.9667	2733.757	.819	.996
QS10	409.9000	2734.300	.815	.996
QS11	409.9333	2737.306	.773	.996
QS12	409.8667	2729.499	.830	.996
QS13	409.9667	2730.792	.807	.996
QS14	409.9000	2727.679	.849	.996
QA1	409.9333	2730.685	.860	.996

No	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
QA2	409.9333	2734.202	.873	.996
QA3	410.0667	2741.237	.781	.996
QA4	409.9667	2749.826	.778	.996
QA5	409.8333	2745.523	.876	.996
QA6	409.9333	2741.651	.833	.996
QA7	409.8667	2741.775	.841	.996
QT1	409.8333	2744.489	.894	.996
QT2	409.8667	2746.326	.851	.996
QT3	409.9333	2740.892	.844	.996
QT4	409.8667	2739.568	.875	.996
QT5	409.9000	2740.852	.849	.996
QT6	409.9000	2740.852	.849	.996
QT7	409.9333	2743.030	.812	.996
QT8	409.9000	2741.886	.833	.996
QT9	409.9667	2742.723	.815	.996

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
414.4667	2796.878	52.88552	92

ภาคผนวก ค
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๙-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๙-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๗๐๙/ว ๐๔๖๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ด้วย นายศุภดล อุ่นวงษ์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๒๐๓๔๐๔๓๒๐๓๕ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง (THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE SCHOOLS' INTERNAL QUALITY ASSURANCE STANDARDSUNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูล ในการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลดังกล่าว ให้นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหาร ฯ
สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นักศึกษา นายศุภดล อุ่นวงษ์ : ๐๙๘-๔๕๐-๙๒๓๐

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับและขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานหรือสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้ว โปรดรวบรวมและส่งแบบสอบถามคืนที่กล่องรับแบบสอบถามของนายศุภดล อุ่นวงษ์ บริเวณช่องรับเอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ ที่นี้

นายศุภดล อุ่นวงษ์
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ไม่เกิน 30 ปี ☐ 31-40 ปี

☐ 41-50 ☐ 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท ☐ สูงกว่าปริญญาโท

4. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

☐ หัวหน้างานวิชาการ

☐ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา

☐ ครูผู้สอน

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

☐ 0 - 10 ปี

☐ 11 - 12 ปี

☐ 21 - 30 ปี

☐ 31 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับการปฏิบัติทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับสำนักเขตพื้นที่และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษมีการจัดลำดับความสำคัญในบริบทของวัฒนธรรมชุมชนและนักเรียนรวมทั้งความต้องการของบุคลากรของโรงเรียน					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินข้อมูลความสำเร็จของนักเรียน และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของโรงเรียนที่กำหนด					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะความเป็นผู้นำทีมีวิสัยทัศน์ (ต่อ)						
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสำงานเขตพื้นที่และโรงเรียน					
ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง						
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของสังคมวัฒนธรรมเป็นรากฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและการปกครอง					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย และระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน					
10..	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในทีมเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างคณะผู้บริหาร หัวหน้างาน และบุคลากรของโรงเรียน					
11.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการร่างและกำหนดรูปแบบของนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งความเห็นต่างทางความคิด ในการทำงานระหว่างกลุ่มหรือบุคคล					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างปฏิสัมพันธ์และให้การบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน						
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์และสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อย่างชัดเจนและต่อเนื่องต่อชุมชนและสื่อสังคม					
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แก่ครู นักเรียน และชุมชนให้เข้าใจง่ายตรงประเด็น ทั้งการพูด อ่าน เขียน และสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน					
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชน มีการวางแผนรับผิดชอบงานร่วมกันมีเป้าหมายทิศทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน					
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาการร่วมมือและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา แบบฉันทามติ					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (ต่อ)						
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน แนวทางบทสนทนาที่กำลังดำเนินอยู่กับตัวแทนกลุ่มหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง					
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร						
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ แก้ปัญหาข้อขัดแย้งเพื่อชี้แจงประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์					
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาอธิบายเหตุผลกับผู้ร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายมอบหมายและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ					
25.	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการนำความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง					
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
27.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนบริหารจัดการงบประมาณ การบัญชีและสินทรัพย์อย่างเป็นระบบของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว					
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (ต่อ)						
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการบริหารของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนทุกด้านสอดคล้องกับสภาวการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน					
30.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและความชำนาญระบุความเสี่ยงในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ในการจัดการระบบตรวจสอบ					
ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร						
31.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา					
32.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร กำหนดเป้าหมาย กำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
33.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
34.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดหลักสูตรเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพและทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)						
35.	ผู้บริหาสถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรของสถานศึกษา					
36.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงจากงานวิจัย ข้อเสนอแนะของสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ					
ทักษะการบริหารจัดการการเรียนการสอน						
37.	ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนา ดำเนินการและควบคุมปรับเปลี่ยนกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก					
38.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจบทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการการเรียนการสอน					
39.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					
40.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยผสานทักษะ สาระความรู้ได้อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
41.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะในการบริหารจัดการการเรียนการสอน (ต่อ)						
42.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับใช้กลยุทธ์ทางการสอนที่สะท้อนประเด็นความหลายหลายทางวัฒนธรรมและลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน					
43.	ผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการณ์และประเมินความสำเร็จของนักเรียนโดยอิงจากวัตถุประสงค์และประสิทธิภาพที่คาดหวัง					
44.	ผู้บริหารสถานศึกษาการสังเกตการณ์ความสำเร็จของนักเรียนและเขียนรายงานระบบโดยอิงจากข้อมูลหลายๆ ด้าน					
ทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานงานและการบริหารงานบุคคล						
45.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้กระบวนการและรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติของข้าราชการและบุคลากร					
46.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูล และพัฒนากระบวนการสรรหาบุคลากร การคัดเลือกและการสนับสนุนของข้าราชการและบุคลากร					
47.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์จัดทำข้อมูลในปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล					
48.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สินภายในโรงเรียน					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการบริหารจัดการบุคล						
49.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร					
50.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ					
51.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรภายในโรงเรียน					
52.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ					
53.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา					
54.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย					
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน						
55.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน					
56.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบและกระบวนการวิจัยที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ					

ข้อที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (ต่อ)						
57.	ผู้บริหารสถานศึกษาวิจัย พัฒนา ส่งเสริม และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน					
58.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา					
ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ						
59.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์ทางจริยธรรมและการปฏิบัติประจำตน					
60.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ได้รับการยอมรับทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน					
61.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในความหลากหลาย และเรื่องละเอียดอ่อนของจริยธรรม					
62.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับการปฏิบัติทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน						
63.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
64.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการเขียนแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
65.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการสื่อสารแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
66.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดคำนวณแก่ผู้เรียนได้เหมาะสมตามระดับชั้น					
67.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)						
68.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต					
69.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม					
70.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ					
71.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผล การทดสอบอื่น ๆ					
72.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานหรืองานอาชีพ					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)						
73.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม					
74.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทยอย่างเหมาะสม					
75.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย					
76.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น					
77.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาตินโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นไปได้ในการปฏิบัติ					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ						
78.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง					
79.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา					
80.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการพัฒนางานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วยที่เน้นผู้เรียน					
81.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (ต่อ)						
82.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัย และอย่างมีคุณภาพ					
83.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดหา พัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา					
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
84.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง					
85.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
86.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้					
87.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
88.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข					

ข้อที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)						
89.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้					
90.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้					
91.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้					
92.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล : นายศุภดล อุ่นวงษ์

วัน เดือน ปี เกิด : 27 กันยายน พ.ศ. 2524

ชาติภูมิ : จังหวัดชัยภูมิ

ที่อยู่ปัจจุบัน : 889/60 หมู่ 1 ต. บ้านบึง อ. บ้านบึง จ. ชลบุรี 20170

ประวัติการศึกษา : พ.ศ. 2547 ปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเอกฟิสิกส์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

: พ.ศ. 2553 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

: พ.ศ. 2560 ปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเอกฟิสิกส์ศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

หน้าที่การงานปัจจุบัน : ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง